2018

PEDAGÓGIAI PROGRAM II.

= K O L L É G I U M =

Kempelen Farkas
Képesség- és
Tehetségfejlesztő
Alapítványi Gimnázium,
Szakgimnázium,
Szakközépiskola és
Kollégium

2900 Komárom

OM 031973

TARTALOMJEGYZÉK

1. B E V E Z E T É S

1.1. HELYZETELEMZÉS

1.1.1. Az intézmény adatai
1.1.2. A kollégium rendeltetése

2. A KOLLÉGIUMI NEVELÉS CÉLKITŰZÉSEI ÉS ALAPELVEI

2.1. A kollégiumi nevelés
2.1.1. A kollégiumi nevelés alapelvei
2.1.1.1. A nevelési alapelvek megvalósítása a napi tevékenységben
2.1.1.2. A kollégiumi nevelés alapelveihez kapcsolódó funkciók
2.1.2. A kollégiumi nevelés célkitűzései

2.2. A KOLLÉGIUMI NEVELÉS ÉRTÉKEI

2.2.1. Kollégiumi nevelésünket meghatározó általános értékek
2.2.2. Kollégiumi nevelésünket meghatározó alapértékek

2.3. A KOLLÉGIUMI NEVELÉS FELADATAI

2.3.1. A tanulás tanítása
2.3.2. Az erkölcsi nevelés
2.3.3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
2.3.4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés
2.3.5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
2.3.6. A családi életre nevelés
2.3.7. A testi és lelki egészségre nevelés
2.3.8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
2.3.9. Fenntarthatóság, környezettudatosság
2.3.10. Pályaorientáció
2.3.11. Gazdasági és pénzügyi nevelés
2.3.12. Médiatudatosságra nevelés

2.4. KOMPETENCIAFEJLESZTÉS

2.4.1. Anyanyelvi kommunikáció
2.4.2. Idegen nyelvi kommunikáció
2.4.3. Matematikai kompetencia
2.4.4. Természettudományos (és technikai) kompetencia
2.4.5. Digitális kompetencia
2.4.6. Szociális és állampolgári kompetencia
2.4.7. Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia
2.4.8. Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkészség
2.4.9. A hatékony, önálló tanulás

3.A KOLLÉGIUM MŰKÖDÉSE

3.1. SZEMÉLYI FELTÉTELEK, ELVÁRÁSOK

3.1.1. Személyi feltételek
3.1.2. Személyi feltételek, elvárások a nevelőtanárral szemben

3.2. TÁRGYI, KÖRNYEZETI FELTÉTELEK, ELVÁRÁSOK A KOLLÉGIUMBAN

3.2.1. Tárgyi feltételek
3.2.2. Környezeti feltételek

3.3. A KOLLÉGIUMI ÉLET MEGSZERVEZÉSE

3.3.1. A TANULÓK ÉLETRENDJE, TANULÁSA, SZABADIDEJE SZERVEZÉSÉNEK PEDAGÓGIAI ELVEI

3.3.1.1. A tanulók életrendje, tanulása szervezésének pedagógiai elvei
3.3.1.1.1. Feladatok a tanulási folyamat szakaszaiban
3.3.1.2. A tanulók szabadideje szervezésének pedagógiai elvei
3.3.1.3. Kollégiumi tevékenységek szervezése, rendszere, szerkezete
3.3.1.4. A kollégiumban megvalósuló foglalkozástípusok

3.4. A KOLLÉGIUM KAPCSOLATRENDSZERE AZ ISKOLÁVAL, A SZÜLŐVEL VALÓ KAPCSOLATTARTÁS ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉS FORMÁI

3.4.1. Kapcsolat az iskolával
3.4.1.1. Az iskolával való együttműködés területei és módjai
3.4.1.2. A kapcsolattartás formái
3.4.2. Kapcsolat a szülővel
3.4.2.1. A szülőkkel való kapcsolattartás formái

4. TELJESKÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK

5. A TANULÓK FEJLŐDÉSÉT, TEHETSÉGGONDOZÁSÁT, FELZÁRKÓZTATÁSÁT, PÁLYAVÁLASZTÁSÁT, AZ ÖNÁLLÓ ÉLETKEZDÉST ELŐSEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG ELVEI

5.1. A tanulók fejlődését elősegítő tevékenység elvei
5.2. A tanulók tehetséggondozását elősegítő pedagógiai tevékenység elvei
5.3. A tanulók felzárkóztatását elősegítő pedagógiai tevékenység elvei
5.4. A tanulók pályaválasztását elősegítő tevékenység elvei
5.5. A tanulók önálló életkezdését elősegítő tevékenység elvei

6. A HÁTRÁNYOS HELYZETŰ TANULÓKNAK SZERVEZETT FELZÁRKÓZTATÓ, TEHETSÉGGONDOZÓ, TÁRSADALMI BEILLESZKEDÉST SEGÍTŐ FOGLALKOZÁSOK TERVE

6.1. A felzárkóztatást elősegítő tevékenységek, foglalkozások terve
6.2. A tehetséggondozást elősegítő foglalkozások terve
6.3. Társadalmi beilleszkedés segítésének terve
6.4. A hátrányos helyzetű tanulóknak szervezett foglalkozástípusok, módszerek évfolyamonként

7. A KOLLÉGIUMI TEVÉKENYSÉG SZERKEZETE

7.1. A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások

7.1.1. Felkészítő foglalkozások a kollégiumban
7.1.1.1. Tanulást segítő foglalkozások
a) Rendszeres iskolai felkészülést biztosító egyéni és csoportos foglalkozás
b) Differenciált képességfejlesztő, tehetséget kibontakoztató foglalkozás
c) A bármely okból lemaradó tanulók felzárkóztatása, hátránykompenzáció
d) A tantárgyi ismeretek bővítése és a pályaválasztás segítése érdekében szervezett szakkörök, diákkörök
e) Tematikus csoportfoglalkozás

7.1.2. Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozások
7.1.2.1. Csoportvezetői foglalkozások
7.1.2.1.1. Közösségi foglalkozás a kollégiumi csoportok számára
7.1.2.1.2. Tematikus csoportfoglalkozások
7.1.2.1.2.1. A kollégiumi foglalkozások keretprogramterve a tematikus csoportfoglalkozások szervezéséhez és tartalmának meghatározásához
1. A tanulás tanítása
2. Az erkölcsi nevelés
3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés
5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
6. A családi életre nevelés
7. Testi és lelki egészségre nevelés
8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
9. Fenntarthatóság, környezettudatosság
10. Pályaorientáció
11. Gazdasági és pénzügyi nevelés
12. Médiatudatosságra nevelés
7.1.2.2. A kollégiumi közösségek szervezésével összefüggő foglalkozások
a) a kollégiumi diákönkormányzatok működésének támogatása
b) kollégiumi diákfórumok (kollégiumi gyűlés, kisebb közösségek szerinti megbeszélések)
7.1.2.3. A tanulókkal való egyéni törődést biztosító foglalkozások
7.1.3. Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások

7.2. Pedagógiai felügyelet

7.2.1. A kollégium zavarmentes működésének biztosítása céljából az ügyeletes nevelőtanár feladata
7.2.2. A kollégiumi élet szervezése során a kollégium vezetőjének feladata

8. A KOLLÉGIUMI NEVELÉS EREDMÉNYESSÉGE

8.1. A kollégiumi nevelés eredményessége
8.1.2. A nevelési munka eredményességének értékelési rendszere

9. A KOLLÉGIUMI KÖZÖSSÉGI ÉLET FEJLESZTÉSÉNEK MÓDSZEREI, ESZKÖZEI, A MŰVELŐDÉSI ÉS SPORTOLÁSI TEVÉKENYSÉG SZERVEZÉSÉNEK ELVEI

9.1. Közösségi (közéleti) tevékenység fejlesztésének módszerei, eszközei a kollégiumban
A.) Önkiszolgáló tevékenység
B.) Diák-önkormányzati munka
B.) Közösségépítés, hagyományteremtés, hagyományápolás

9.2. Művelődési tevékenység szervezésének elvei a kollégiumban

9.3. Sportolási tevékenység a kollégiumban

10. A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ TEVÉKENYSÉG

10.1. A l a p e l v e k
10.2. C é l o k
10.3. Feladatok
10.4.1. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységeink
10.5. A megvalósítás színterei
1. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége

2. Nevelőtanári tevékenység
10.6. Kapcsolatok

11. A KOLLÉGIUM HAGYOMÁNYAI ÉS TOVÁBBFEJLESZTÉSÉNEK TERVE

11.1. A kollégium hagyományrendszere
11.2. F e l a d a t
11.3. További terveink

12. EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK

12.1. Egészségnevelési elvek
12.2. Környezeti nevelési elvek

13. A PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES ESZKÖZÖK JEGYZÉKE

14. ZÁRÓRENDELKEZÉSEK, LEGITIMÁCIÓK

1. Záró rendelkezések
2. Legitimáció

1. B E V E Z E T É S

A kollégiumi nevelés országos alapprogramja meghatározza a kollégium szakmai pedagógiai tevékenységének fő területeit, a szakmai fejlesztés irányait. Tartalmi irány-mutatásként szolgál a kollégiumok pedagógiai programjának elkészítéséhez úgy, hogy egyidejűleg teret enged a szakmai önállóságuknak.

Az alapprogram a Nat fejlesztési feladatait, az iskolai nevelés-oktatás közös értékeit, valamint alapvető céljaihoz igazodva meghatározza a kollégiumi nevelés céljait és feladatait, alapelveit, általános kereteit, a működéssel és a kollégiumi élet szervezésével kapcsolatos feltételeket, elvárásokat.

A pedagógiai program az alábbi főbb szempontok figyelembevételével készült:

- 2011. évi CXC. Törvény a nemzeti köznevelésről
- 2012 évi I. törvény a Munka törvénykönyvéről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
- 229/2012. (VIII. 28.) kormányrendelet
- 110/2012. (VI. 4.) kormányrendelet a nemzeti alaptanterv kiadásáról
- 229/2012. (VIII. 28.) kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 59/2013. (VIII. 9.) EMMI rendelet a Kollégiumi nevelés országos alap-programjának kiadásáról
- 48/2012. (XII. 12.) EMMI rendelet a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről
- 2/2005. (III. 1.) OM rendelet: a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatása, irányelve kiadásáról
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről, és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- A kollégiummal kapcsolatban álló iskola pedagógiai programja
- A kollégium hagyományai
- Partneri igények (szülői és tanulói stb.), elvárások

1.1. HELYZETELEMZÉS

1.1.1. Az intézmény adatai

Az intézmény megnevezése:

Kempelen Farkas Képesség- és Tehetségfejlesztő Alapítványi Gimnázium, Szakgimnázium, Szakközépiskola, és kollégium

Címe:	2900 Komárom, Frigyes tér 2-3.
Az intézmény fenntartója:	Kiss-Kempelen Alapítvány
Címe:	2900 Komárom, Frigyes tér 2-3.

Az intézményrész státusza: Nem önállóan gazdálkodó (közös igazgatású összetett intézmény)

A kollégium maximális befogadóképessége: 170 fő

A kollégium vonzáskörzete: Országos

Az intézmény alapítási éve: 1993.

A kollégium alapítója: Kiss-Kempelen Alapítvány
2900 Komárom, Frigyes tér 2-3.

Alaptevékenysége: Az érintett iskola pedagógiai programjára építve szervezi:

- a tanulók életrendjét, tanulását, szabadidejét,
- a tanulók testi és szellemi fejlődését, a tehetséggondozást és felzárkóztatást,
- a kollégiumi közösségek programját,
- megteremti a feltételeket az iskolai tanulmányok folytatásához azoknak a tanulóknak, akiknek lakóhelyükön erre nincs lehetőségük.

1.1.2. A kollégium rendeltetése

A kollégium középiskolai tanulók és szakiskolai tanulók elhelyezését biztosítja azok számára, akik tanulmányaikat vidéki lakóhelyükön nem tudják folytatni, illetve családi, szociális és egyéb körülményeik ezt állandó lakóhelyükön nem teszik lehetővé. A kollégiumba felvételt nyerhetnek azok a tanulók, akik szakiskolánkba, OKJ-s képzés illetve középiskolánk valamely évfolyamára beiratkoznak, kérik tagsági felvételüket, és körülményeik kollégiumi elhelyezésüket indokolttá teszik, ezzel biztosítva jogukat a tanuláshoz, szabad iskolaválasztáshoz.

2. A KOLLÉGIUMI NEVELÉS CÉLKITŰZÉSEI ÉS ALAPELVEI

2.1. A kollégiumi nevelés

A Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramja (összhangban a köznevelési törvénnyel) megalapozza és kijelöli a szakmai fejlesztés irányait, valamint meghatározza a közoktatási kollégiumok nevelési alapelveit.

Intézményünk az alapprogramra építve készítette el pedagógiai programját. Az alap-program azokra a hazai és európai nevelési értékekre és haladó hagyományokra épít, amelyek megalapozták a jelenlegi magyarországi kollégiumi nevelést, különös tekintettel a humanista, nemzeti, közösségi értékekre, továbbá a tehetséges tanulók kiválasztásában és gondozásában, a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatásában, az esélykülönbségek csökkentésében, a kultúraközvetítésben betöltött szerepükre. Kiemelten fontos számunkra a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése, szocializációjuk segítése.

A kollégiumi nevelés-oktatás célja egyben a pedagógiai munka hitvallásával van szoros kapcsolatban. A kollégiumban folyó tevékenység a pedagógus kar el-kötelezettségét, a pedagógiai értékek megfogalmazásához fűződő célokat, alapelveket jeleníti meg.

Ide soroljuk többek között

- a tehetségápolást,
- az ismeretek sikerorientált megszerzését, a készségek és képességek kibontakoztatását,
- a közösségfejlesztést,
- az esélyegyenlőség feltételeinek kialakítását,
- a hátrányos helyzetű tanulók segítését,
- a családi életre nevelést,
- az önálló és egészséges életvitel kialakításához szükséges tartalmak megismertetését,
- a nemzet, a haza iránti elkötelezettség megszilárdítását,
- a személyes életpálya kialakításának segítését,

2.1.1. A kollégiumi nevelés alapelvei

a) az alapvető emberi és szabadságjogok, valamint a gyermekeket megillet jogok érvényesítése;
b) demokratikus, humanista, nemzeti és európai nevelési elvek alkalmazása;
c) a tanulók és közösségeik iránti felelősség, a bizalom, a szeretet, a segít készség;
d) szakmai és intellektuális igényesség, kulturált stílus a pedagógus tevékenységében;
e) az alapvető erkölcsi normák érvényesítése;
f) az egyéni és életkori sajátosságok, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók szükségleteinek figyelembevétele;
g) építkezés a tanulók aktivitására, öntevékenységére, önszerveződés képességére;
h) az integrált nevelés, az integrációt elősegít pedagógiai módszerek alkalmazása;
i) a szülőkkel, a kollégiumhoz kapcsolódó iskolákkal, a társadalmi környezettel való konstruktív együttműködés;
j) a nemzeti hagyományok megőrzése, a nemzeti azonosságtudat fejlesztése;
k) a nemzetiségi azonosságtudat tiszteletben tartása, ápolása.

2.1.1.1. A nevelési alapelvek megvalósítása a napi tevékenységben

1. A pedagógiai munkának a közösségekre és azon belül, az egyénre kell irányulnia.
2. Törekedni kell arra, hogy tanulóinkban egyéni személyiségi jegyek alakuljanak ki.
3. Pedagógiai koncepciónk alapja a kreatív pedagógus személyiség.
4. A kollégiumi nevelésben alapvetően értékalkotás, értékközvetítés, értékválasztás valósuljon meg: olyan emberi értékek, kultúraelemek, erkölcsi és magatartási normák kibontakoztatása, átadása, amelyek személyiségbe épülése teszi lehetővé az egyén stabilitását.
5. Az alapvető értékek közvetítése között szerepeljen a tanulás és a munka. Az alapértékek olyan közös humanista alapot jelentenek, amelyre a pluralitás jegyében többféle értékrend, világnézeti tartalom épülhet.
6. A kollégium deklarált értékeinek megvalósulása mellett, széles teret nyit a tanulók spontán értékképző, értékválasztó tevékenységének.
7. Életkori sajátosságok által meghatározott mértékben segíti a demokratikus közélet viszonyaira történő felkészülést. Az emberek és világnézeti, erkölcsi alapállások különbözőségével szembeni tolerancia gyakorlóterepévé váljanak tanulóközösségeink. Ennek a pedagógiai szellemiségnek az elfogadása lehet az egyik biztosítéka, hogy a társadalmi elvárásoknak megfeleljünk, valamint szilárd és ez által működőképes érték-rendszer teremtődjön meg.

2.1.1.2. A kollégiumi nevelés alapelveihez kapcsolódó funkciók

A kollégiumi nevelést az intézmény által ellátandó funkciók szerint közelíthetjük meg. Kollégiumunk, középfokú iskolai tanulói részére nyújt biztos hátteret, az eredményes tanuláshoz, a mindennapi felkészüléshez. Az otthonjellegű lakhatási feltételek biztosításán túl a kollégiumi nevelés funkciói:

Oktatáspolitikai, szociálpolitikai funkció

- A kollégium klasszikus funkciója, mert az igénybevevők köre, a kívánt képesítés megszerzése miatt kollégiumot veszi igénybe.
    - A szabad iskolaválasztás alkotmányos elve,
    - a tankötelezettség megvalósíthatóságának teljesítésének biztosítása,
    - a továbbtanulás biztosítása más településen lakók számára csak kollégiumi háttérrel teljesíthető

Szociális és családhelyettesítő funkció

- Alapvető funkciója, hogy lakhatást, ellátást (otthont), valamint tanulási lehetőséget biztosítson a szülői háztól távol tanulni akaró vagy tanulni kényszerülő diákok számára, továbbá
    - Az élet szociális alapjainak megteremtése
    - Szociális ellátás és az ellátás biztonsága,
    - Szociális védőháló az egyén és a közösség számára,
    - Az otthon, a második otthon kialakításának lehetősége,
    - A tanulás lehetőségének megteremtése, biztosítása

Szocializációs és személyiségformáló funkció

- A személyiségfejlesztés tudatos pedagógiai irányítását vállaljuk. A demokratizmus tanulását, a demokratikus érdekérvényesítő technikák alkalmazását gyakoroltatjuk kollégiumi környezetben. A fejlődés-lélektani törvényszerűségek integrálását alkalmazzuk a nevelési folyamatba.

Értékközvetítő (életmód - mintaadó, motivációs)

- Az értékpluralizmus elvének tiszteletben tartásával a kollégiumi értékközvetítő szerep alkalmas arra, hogy személyiség részévé váljon a közösségi együttélés következtében társadalmilag honos, egyénileg értékes életmód modellek. A tolerancia, a versenyképesség, a megmérettetés képessége, a keresett munkaerő-piaci pozíció megszerzése ma mind konstruktív életvezetési technikákat igényel az életpályára készülő fiataloktól. A kollégiumi nevelés specifikumai e képességek, készségek kialakítását segítik. A kollégiumi közösségi nevelés katalizátora lehet az aktivitás, a motiváció tartás fenntartása, a differenciált személyiségfejlesztés megvalósításában.

Felzárkóztatás, a hátrányos helyzet enyhítése, megszüntetése

A kollégium igyekszik pótolni az intellektuális, a műveltségi, a kulturális és a mentális hátrányokat. E tevékenységével az esélykülönbségek mérséklését segíti. Az állandó fejlesztő pedagógiai környezet, a tanulási módszerek, elsajátításával növeli a tanulási, iskolai teljesítményben megjelenő sikereket.

Tehetséggondozás

A gazdag pedagógiai környezet, a magas színvonalú szaktárgyi segítés, tartós motiváció bázist ad a tehetségek kibontakoztatásához. A kollégium olyan új ismereteket, az önképzés keretében elsajátítható tudást ad, amelynek birtokában végzett tanulóink a

munkaerőpiacon a keresett munkaerő pozíciójába juthatnak (idegennyelvi képzés, számítástechnika, kommunikációs ismeretek oktatása stb.).

Pályaorientáció, pályaválasztás

A pályaválasztás tulajdonképpen az egyén életében bekövetkező döntés, amelynek során életpályák közül van módja a diáknak választani. A kollégiumi nevelés folyamatában további lehetőségek vannak a pályaválasztás eldöntésében. A kollégium pályaorientációs tevékenységét ellátja azzal is, hogy egyénre szabott személyiségfejlesztést, valósít meg. A teljesítményorientált nevelés, az önértékelés képességére nevelés, ezt a célt is szolgálják.

A kollégiumi nevelés alapelveinek didaktikai megközelítése során alkalmazott elvek:
- a rendszeresség és fokozatosság elve
- a tudatosság és szakszerűség elve
- az életkori sajátosságok figyelembevételének elve
- a személyes tapasztalatszerzés és tanulói öntevékenység elve
- az azonos életkorú gyermekek különbözőségének elve
- a konkrétumok és absztrakciók egységének elve

2.1.2. A kollégiumi nevelés célkitűzései

A kollégiumi nevelés célja a bentlakásos intézmény sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása.

A célok elérése érdekében

1. A tanulók részére rendszeres napirendet alakítunk ki.
2. A szobai elhelyezés során figyelembe vesszük az egyéni igényeket.
3. A jó tanulmányi munkát végző tanulók részére a délutáni kimenőt meghosszabbítjuk.
4. Szorgalmazzuk a kollégiumi diákönkormányzat létrehozását, segítjük működését.
5. Kiemelten fontos az egyéni törődést biztosító foglalkozás.
6. Megtervezzük a szabadidő szervezésének módját a diákokkal közösen.
7. Megteremteni a feltételeket az iskolai tanulmányok folytatásához azoknak a tanulóknak, akiknek a tanuláshoz a lakóhelyükön nincs lehetőségük, illetve akiknek a szülő a megfelelő feltételeket nem tudja biztosítani.
8. Segíteni a tanulókat a hátrányok leküzdésében.
9. A tanuláshoz, szocializációhoz szükséges készségek, képességek, kulcskompetenciák erősítése.
10. Programunk összeállításánál arra törekszünk, hogy minden kollégista tanuló részére biztos szociális és szakmai hátteret nyújtson az eredményes tanuláshoz, a mindennapos iskolai felkészüléshez, különös tekintettel arra, hogy kollégiumunk az iskolával közös igazgatású intézménytípus. ű
11. Az első szakmai képesítés megszerzéséhez az esélyegyenlőség biztosítása.

2.2. A KOLLÉGIUMI NEVELÉS ÉRTÉKEI

2.2.1. Kollégiumi nevelésünket meghatározó általános értékek

1. Legyen képes a kollégium neveltje testileg, szellemileg, érzelmileg és erkölcsileg egészséges életvitelre.
2. Rendelkezzen a társas emberi léthez nélkülözhetetlen szokások és magatartásmódok ismeretével és gyakorlatával.
3. Legyen képes a társadalmi munkamegosztásba való későbbi bekapcsolódásra (tovább-tanulás és munkavállalás).

Kollégiummal szembeni elvárások

- munkavállalási pozíció szélesítése
- szakirányú továbbtanulásra felkészítés
- a tanulás, a kultúra közvetítésének magas színvonalú biztosítása
- szociális biztonság
- az önismeret és teljesítmény megalapozása

2.2.2. Kollégiumi nevelésünket meghatározó alapértékek

1. A biológiai lét értékei

A biológiai lét, az élet tisztelete, védelme. A természeti környezet megóvása, az állatok és növények szeretete. Törekvés az optimális testi-lelki állapotra. Az egészséges életmód iránti igény, valamint annak megvalósítása a mindennapi életben (életvitel, táplálkozás, életrend, testmozgás). A test fizikai készenlétének, állóképességének fejlesztése, megőrzése.

2. Az én harmóniájára, autonómiájára vonatkozó értékek

Igény az önismeretre, önnevelésre, az egyéniség kibontakoztatására. Felelősségvállalás a saját életút alakításáért. Céltudatosság, kitartás, alkalmazkodni tudás, saját személyiségünk vállalása. Hit önmagunk erejében, egészséges önbecsülés. Nyitottság az élményekre, a jól végzett munka örömére, a pozitív érzelmekre.

3. A társas kapcsolatokra vonatkozó értékek

1. Személyes (intim) kapcsolatok értékei

- A család tisztelete, tisztelet a szülők iránt
- Családi pozitívhagyományok őrzése, ápolása, vállalása
- A családon belüli meghittség, szeretet, önzetlenség fontossága
- A család nyújtotta védettség, összetartozás érzése
- Fogékonyság az intim emberi kapcsolatokra (barátság, szerelem)
- Felelősségvállalás a szexuális kapcsolatokban

2. Szociális kapcsolatok értékei

- A másik ember elfogadása, autonómiájának tisztelete
- Készség a másikkal való együttműködésre
- Megbízhatóság, becsületesség, őszinteség, szavahihetőség
- Felelősségvállalás másokért, közösségvállalás más emberekkel
- Törekvés az együttérzésre, empátiára, a másik ember élethelyzetének érzelmeinek átélésére, megértésére
- Konfliktusok vállalása, készség azok kezelésére, feloldására
- Készség az értelmes kompromisszumokra

3. A mindennapi érintkezéssel kapcsolatos értékek

- Kulturáltság a külső megjelenésben, viselkedésben, a kommunikációban
- Udvariasság, figyelmesség, segítőkészség
- A durvaság, az erőszak, az agresszivitás elutasítása
- A velük kapcsolatba kerülő emberek másságának, eltérő szokásainak tiszteletben tartása
- Törekvés az előítélet mentességre
- Mások tulajdonának tiszteletben tartása

4. A társadalmi eredményességre vonatkozó értékek

1. A tudással, műveltséggel kapcsolatos értékek

- Törekvés a jelen megismerésére, megértésére
- Nyitottság az új ismeretek befogadására
- Belső késztetés a világ jelenségeinek megismerésére
- Igény a folyamatos és sokoldalú önművelésre
- Problémaérzékenység, kérdezni tudás, kritikusság
- A tévedéshez való jog elismerése
- Készség a saját nézet felülvizsgálatára
- Fogékonyság a szépség, az esztétikum iránt
- Szuverén értékítélet, jó ízlés

2. A munkával kapcsolatos értékek

- A hasznos értelmes munka, mint örömforrás
- Kötelességtudat, szorgalom, kitartás, céltudatosság, rendszeresség, alaposság jellemezze munkánkat
- Törekvés az egészséges teljesítményközpontúságra
- A vállalkozás, kockázatvállalás, verseny, a piaci megmérettetés fontosságának elfogadása

5. A humanizált társadalom és világkép értékei

1. A hazával, a nemzettel kapcsolatos értékek

- A " szűkebb haza " szeretete (táj, tájegység) megóvása
- A nemzeti múlt megismerése, megértése iránti igény
- A nemzeti múlt értékeinek tisztelete
- Egészséges nemzeti önbecsülés, nemzeti szuverenitás fontosságának tudata
- A nemzeti kisebbségek jogainak tisztelete
- A civil társadalommal kapcsolatos értékek
- Az emberek egyenlőségének elismerése, faji, vallási, etnikakülönbségek elfogadása, ezen a téren jelentkező előítéletek elutasítása
- Állampolgári jogok tisztelete
- Tolerancia a különböző politikai, ideológiai, vallási, világnézeti felfogásokkal, nézetekkel szemben
- A türelmetlenség, gyűlölet elutasítása
- Igény a helyi, közösségi cselekvésre
- Törekvés a demokráciára, az érdekegyeztetésre
- Különböző érdekek összehangolása
- A kisebbségi vélemények létjogosultságának elismerése

2. A világra vonatkozó értékek

- Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása
- Azonosulás az emberiség közös problémáival
- A béke megbecsülése, megóvása
- Az erőszak minden formájának elutasítása
- Törekvés a népek közötti barátságra, megbékélésre

- Az európai kulturális örökség tisztelete, törekvés ennek befogadására

2.3. A KOLLÉGIUMI NEVELÉS FELADATAI

A kollégium – a kollégiumi jogviszony fennállása alatt – biztosítja diákjai számára azok iskolai tanulmányai folytatásához szükséges kollégiumi feltételeket. Köznevelési feladatait kollégiumi ellátás, illetve sajátos nevelési igényű tanulók kollégiumi ellátásán keresztül valósítja meg, az alapprogram megfogalmazása szerint:

„A kollégium – belső életének szabályozása során – biztosítja a diákok optimális testi-lelki fejlődésének feltételeit, beleértve a rendszeres és egészséges étkezést, a tisztálkodást, az előírásoknak megfelelő egészségügyi ellátást. Figyelembe veszi a speciális tanulói, szülői és iskolai igényeket, valamint az intézményi hagyományokat, szokásokat is. A tanulók napi életének kereteit úgy szervezi, hogy az egyes tevékenységek belső arányai – a jogszabályi keretek között – a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjanak. A kollégiumi élet megszervezésében jelentős szerepet tölt be a kollégium diákönkormányzata. A kollégiumnak biztosítani kell, hogy a diákok választott tisztségviselőik révén részt vehessenek a tanulóközösségek mindennapi életével kapcsolatos célok kijelölésében, a feladatok végrehajtásában, valamint az elért eredmények értékelésében.”

2.3.1. A tanulás tanítása

A kollégiumi nevelés feladata a diákok egyéni fejlődésének el segítése, a hátránnyal küzdők felzárkóztatása, a gyermekek tehetségének kibontakoztatása. Ennek érdekében a kollégium lehetőséget biztosít az ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztésére, valamint arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Ezzel fejleszti a kreativitást, erősíti a tanulási motívumokat, az érdeklődés, a megismerés és a felfedezés vágyát.

A csoportvezető nevelőtanárok szervezik a tanulók tanulmányi, korrepetálási és csoportszintű munkáját. A tanulók emellett szabadon választhatnak a kollégium által felkínált szakkörök és szabadidős tevékenységek közül.

Az évfolyamonként szervezett tanulószobai rendszerben a közös tanulószobán részt vevő tanulók a számukra kijelölt termekbe mennek 16 órától, ahol szaktanári segítséggel készülhetnek iskolai óráikra. Így minden tantárgyból, amit a kollégium nyújtani tud, segítséget kapnak.

A 9. évfolyam tanulói megismerkednek a szaktudományokban való tájékozódás alapjaival, a helyes módszereknek a gyakorlatban való tudatosítása, a készségek alakítása mindennapos nevelőtanári tanulásirányítási feladat.

Az első hónapban valamennyi tanuló tanulószobai tanuláson vesz részt pedagógusi irányítás mellett. A tanulmányi eredmény függvényében kapnak lehetőséget az önálló tanulásra. Az eredmények mérése, értékelése minden hónap 10-ig történik. Ezek függvényében kapnak a tanulók a következő hónapra tanulószobai kedvezményt a tanulók.

Fontos, hogy a tanulók elsajátítsák az információkeresés különböző formáit a könyvtárban az egyéni fejlesztés elmélyítése érdekében, az információk megtalálásának célravezető útjain keresztül. A tanulószoba idején a diákok a könyvtárazhatnak vagy igénybe vehetik számítógépeket.

A tanár feladataként határozzuk meg a tudás, a tanulás megszerettetését, a tanuló egyéni motivációs bázisának megtalálását, felelősségvállalásának erősítését saját sorsának alakításában.

Kollégiumunk törekszik a tanulási kudarcok okainak feltárására, azok kezelésére, a jó teljesítményhez szükséges helyes énkép, a pozitív önértékelés kialakítására. Segíti a mindennapi feladatokra történő felkészülést. A kollégiumnak gondot kell fordítania arra, hogy az ismeretek

elsajátítása közben a tanulásra belső igény ébredjen a tanulókban, mindennapi életük részévé váljon a tanulás. A tanulás tanítása, az ismeretszerzést elősegítő beállítódások kialakítása hatással lesz a tanulók egész felnőtt életére, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

A tanulmányi munka végső eredményességét a sikeres érettségi vizsga vagy az OKJ-s bizonyítvány jelenti.

A 9. évfolyamos tanulóink tanulás-módszertani segítséget kapnak olyan tanulási technikák, módszerek megismeréséhez és alkalmazásához, amelyek alkalmasak a formális és az informális ismeretszerzés megvalósításához.

2.3.2. Az erkölcsi nevelés

A kollégium feladata az alapvető erkölcsi normák megismertetése, elfogadtatása, valamint ezen normák beépülésének el segítése a tanulók mindennapi életébe, személyiségükbe.

Az alapprogrami órák és a kiscsoportos beszélgetések egyik feladata az, hogy a tanulók el tudják mondani saját érzéseiket, gondolataikat a szűkebb és tágabb környezetükről, majd össze tudják hasonlítani azokat mások véleményével. Kiemelt szerepet kap a vitakultúra fejlesztése. A tanulók egyre gyarapodó internet-hozzáférése is – ha szükséges, nevelői irányítással - jó lehetőség a világra való kitekintésre, a pozitív erkölcsi ítéletek meghozatalára. Hasonlóan kedvező hatásúak a színház- és mozilátogatások, a tanulmányi kirándulások.

Az erkölcsi nevelés legyen életszerű, készítsen fel az elkerülhetetlen érték-konfliktusokra valamint azok kezelésére, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési kérdéseire, problémáira.

A kollégiumi nevelőkkel, egyéb dolgozókkal, diáktársakkal szembeni segítő-készségnek, udvariasságnak kell jellemeznie a mindennapi társas érintkezést. El kell sajátíttatni a tanulókkal az illemtan, a társas érintkezés alapvető szabályait.

A kollégiumi közösség életével, a kollégiumi nevelőtanárok példamutatásával elősegítjük a tanulóknál életében az nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését (ilyen többek között a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás, az empátia, a szociális érzékenység.

2.3.3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégiumi foglalkozások keretében a diákok tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát, ami a kollégium földrajzi környezetében élt és élő személyiségek megismerését is elősegíti.

Elsajátítják azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.

Pedagógiai feladatunk, hogy a nevelés révén alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarság-tudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját.

Fontos, hogy a tanulók ismerjék szűkebb környezetük történetét, a néphagyományokat és értékeljék is őket. E tevékenységünkben támaszkodunk arra, hogy Komárom történelmi jelentőségű (római kor, 1848/1849) város. A város értékeinek megismerése kiemelt nevelési feladatunk, amely segítséget nyújt más nevelési területek kiszélesítésére is. Kiemelten jól illeszkedik ez a terület a honvéd kadét kollégista tanulóknak.

A szülőföld szeretetén át vezet az út a más népek iránti érdeklődésre és tiszteletre. Különösen fontos megismertetnünk a nemzeti jelképek tartalmi hordozóit, megfelelő

használatukat mindennapjainkban. Fel kell venni a harcot minden kirekesztő gondolat ellen, legyen az vallási vagy származási alapú.

A kollégiumban megtartott megemlékezések a nemzeti ünnepekről, történelmi eseményekről (a kommunizmus áldozatainak emléknapja, holokauszt emléknap) a múlttal való szembenézést szolgálják.

2.3.4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Nevelőmunkánkkal elő kívánjuk segíteni a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését, az abban való állampolgári részvétel jelentőségét. Ezzel is erősíti a diákokban a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremtve az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság kell, hogy jellemezze. Ezeket segíti elő többek közt a konfliktusok szabályok szerinti megoldása, a kollégium állagának megóvása, javítása és a kollégiumi közösségi lét mindennapjainak megélése.

A kollégium megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket. Ehhez külső látogatásokat szervezünk, a közélettel kapcsolatos előadásokra visszük tanulóinkat.

A beilleszkedést különösen nagy figyelemmel kísérik nevelőtanáraink. Az emberi együttélés szabályairól szó esik a napindító órákon, az alapprogrami foglalkozásokon. A szobaközösségek konfliktusait pedig kiscsoportos beszélgetésekkel igyekszünk feloldani.

A személyiségi jogok ismerete és védelme valamennyi tanulót és intézményi dolgozót megilleti. Állampolgári joga senkinek nem sérülhet.

A minden tanév elején tartott gólyanapok alkalmasak arra, hogy a tanuló megismerje a kollégium sajátos légkörét, saját leendő társait és a felsőbb éveseket. A kezdetben kialakuló szobaközösségek többnyire erős kapcsolatot jelentenek a tanulók további kollégiumi éveire is. A csoportközösségek a foglalkozásokon, a heti nevelőtanári órákon, a közös kirándulásokon, kulturális, valamint sportprogramokon kovácsolódnak össze.

A kollégiumi tudat erősítését a kollégiumi hagyományok, a saját és más kollégiumok vetélkedőin és sportrendezvényein való szereplés, a végzős diákok ballagási ünnepsége, kirándulások is szolgálják.

A közügyekben való aktív részvétel megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításának folyamatában kiemelt szerepet és megfelelő teret kap a diákönkormányzat.

2.3.5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A kollégiumon belüli kapcsolat- és tevékenységrendszer szervezésével, ismeretek nyújtásával a nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai.

Kiemelt feladat a tanuló helyes, reális énképének, illetve önértékelésének kialakítása; elő kell segíteni a kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését; hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra.

A kollégiumi nevelőmunka során törekedni kell arra, hogy a tanulókat megfelelő szociálpszichológiai módszerek segítségével (tréningek, tesztek stb.) eljuttassuk önismereti szintjük legmagasabb fokára. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A beilleszkedési időszakban a szobaközösségek alakulásának figyelemmel kísérése, irányítása lehetőséget ad a tanuló önismeretének fejlesztésére; a nevelőtanári órai szerepléseken, a közösségért vállalt munkában, a játékos foglalkozásokon a tanulók más oldalukról is bemutatkoznak.

Az év elejei tanulmányi tervezés, amely kijelöli az elérendő célt, valamint annak félévi értékelése jó alkalom arra, hogy a tanuló értékelje saját képességeit, erőfeszítéseinek eredményeit, és megfogalmazza további feladatait. A féléves nevelői összegzés is a tanuló bevonásával készül.

Az önismeret fejlesztésének célja, hogy minden tanuló találja meg a számára érdekes és fejlődését biztosító tevékenységet, amelyben sikeres lehet, és önbizalma, önbecsülése fejlődhet.

A sajátos nevelési igényű tanulókkal kapcsolatos speciális pedagógiai szükségletet. Nekik az önismeret olyan fokára kell eljutni, amelyben az egyén felismeri azokat a képességeit, amelyekkel jól tudja kompenzálni meglevő hátrányait.

2.3.6. A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. Ezért a kollégium kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése. Ez segítséget nyújt a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a tanulók családi életében felmerülő konfliktusok kezeléséről. A családdal való kapcsolat kiépítése, a szülők bizalmának megnyerése a nevelőtanár alapvető feladata. A diákot ösztönözni kell arra, hogy tartson szoros kapcsolatot a családdal, számoljon be gondjairól, örömeiről. Segíteni kell őt a család problémahelyzetének feldolgozásában, és a családért érzett felelősségvállalás erősítésében.

Foglalkozunk kollégiumi nevelésünk során a Nat-ban meghatározott szexuális nevelés kérdéseivel is.

2.3.7. A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. Év elején a kollégisták egészségügyi felvilágosításban részesülnek, és balesetvédelmi oktatáson vesznek részt.

Fontos, hogy a kollégium a diákok számára otthonos, egészséges, kulturált, esztétikus közeget biztosítson, ahol a tanulók jól érzik magukat, és amely egyúttal fejleszti ízlésüket, igényességüket. A környezeti higiéniára nagy gondot fordít a nevelőtestület. Rendszeresen megköveteljük a diákoktól, hogy tartsák rendben, takarítsák szobájukat. Munkájukat naponta értékeljük. Biztatjuk a tanulókat az egészséges, tiszta környezet igényére, öltözködésük, ápoltságuk fontosságára.

Kialakítjuk az egyéni és a kollégiumi közösségi életritmushoz igazodó napirendet, rászoktatjuk tanulóinkat, hogy legyenek képesek tevékenységeiket egészséges, nyugodt körülmények között folytatni. A kollégium egyes tereinek rendezésével, csinosításával, díszítésével készüljön fel a lakókörnyezete esztétikus és kellemes kialakítására. A kollégium ösztönzi a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz

kezelés módszereinek megismerésére és alkalmazására. Intézményi étkeztetésünk lehetőséget ad az egészséges táplálkozásra, betegség esetén pedig a speciális diétákra is.

A kollégium sportélete hozzájárul az egészséges életvitel, a helyes életmódminta kiválasztásához. A tömegsport szerepe kiemelkedő jelentőséget kap az esti szabadidős programok között. Tanulóink bármilyen sporttevékenységet is végezzenek, sokat tesznek egészségükért. Meggyőződéssel valljuk, hogy a sport a fiatalok gondolkodásmódját jó irányba formálja, eltereli figyelmüket a káros szenvedélyekről.

A nevelőtanári órákon rendszeresen téma az egészséges életmód. A káros szenvedélyek megelőzését szolgálják azok a rendezvények, előadássorozatok, melyek lehetőséget adnak a diákok számára, hogy szakemberek segítségével nyíltan beszéljenek az őket foglalkoztató kérdésekről.

2.3.8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A kollégiumi nevelés feladata a szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulókban úgy, hogy önálló tapasztalati úton ismerjék meg a hátránnyal élők sajátos igényeit, élethelyzetét. Ez a segítő magatartás fejleszti a diákokban az együttérzést, együttműködést, problémamegoldást és az önkéntes feladatvállalást, mely elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári léthez.

A foglalkozások során a kollégista megismeri és gyakorolja a kollégium, az iskolai és a helyi társadalom közössége nyújtotta jogokat és kötelességeket, tapasztalni fogja a felelősség és a döntés súlyát, következményeit. Elsajátítja a társadalmi érintkezés alapvető szabályait. Olyan motívumrendszer kialakítását és erősítését hozzuk előtérbe, amely alapvetően segíti a társadalomba történő beilleszkedést. Mindehhez nagy jelentőségű a pedagógus személyes példamutatása, indirekt nevelési módszereinek sokrétű alkalmazása.

A kollégium segít az iskolai közösségi szolgálat megismerésében, a lehetőségek felkutatásában, támogatja az iskola munkáját.

2.3.9. Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanulónak megtanítjuk, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használják. A kollégiumi nevelés során felkészítjük a tanulókat a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására.

A tanulók kulturált környezet iránti igényének alakításában a szobanövények is szerepet kapnak. A lakószobákban, a közös helyiségekben és a folyosókon élő növényeket a diákok ápolják. Oktatási intézményünk ÖKO-iskola, ez tanítványaink tevékenységeiben ölt formát.

Megismertetjük tanulóinkkal a fenntartható társadalom legfontosabb alapelveit:

- az életközösségek tisztelete és védelmét
- az emberi élet minőségének javítását
- a Föld életképességének és sokféleségének megóvását
- a megújuló energiaforrások felhasználásának előtérbe helyezését
- a nem megújuló erőforrások felhasználásának minimalizálását
- a környezettudatos életvitel kialakítását

Törekszünk arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, melyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába. Ehhez dokumentumfilmeket néznek, részt vesznek olyan helyi előadásokon, ahol a természet, a környezet, az élővilág a központi téma.

Megtanítjuk kollégistáinkat a környezetet terhelő tevékenységek felismerésére, ezek csökkentésére, a környezeti problémák és konfliktusok kezelésére, lehetőség szerinti megoldására. Ehhez ökológiai alapokon nyugvó, tényszerű és alkalmazható ismereteket nyújtunk, és az ÖKO-iskolába járó tanítványainkat a kollégiumban is e szemlélettel élésre neveljük (szelektív hulladékgyűjtés stb.).

A kollégiumi szervezésű kirándulások alkalmat adnak a természeti értékek megismerésére és megbecsülésére. Intézményünk természetvédelmi szemléletformáló tevékenysége kiemelkedő. Kollégiumunkban is működik a szelektív hulladékgyűjtés. A szabadidő-szervezés meghatározó célja a természettudományos intézmények látogatása.

2.3.10. Pályaorientáció

Tanulóink középiskolai tanulóként kerülnek intézményünkbe.

A pályaorientáció jellemző feladata, hogy a jó képességű tanulók eljussanak a továbbtanulás igényéig, és jó eséllyel jelentkezzenek felsőoktatási intézménybe.

A munkaerőpiacon való megjelenés, munkavállalásra való felkészítés fontos tartalmi elemei közé tartozik azon képességek fejlesztése, amelyek nélkül nem tud helytállni munkahelyén. Ilyenek:

- pontosság,
- kitartás,
- érdeklődés,
- együttműködés,
- megfelelő testi, mentális állapot

A kollégium – a kollégium pedagógiai munkájával kapcsolatban az oktatási intézményegységgel (a Kempelen iskolával) együttműködve – tanulóinak lehetővé teszi egyes kiválasztott szakmák, hivatások megismerését, segíti a pályaválasztást, illetve a tanuló által választott életpályára felkészülést.

A kollégium – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet nyújt a munka világáról. A pályaorientáció a felnőtt lét szerepeire való felkészítés egyik fontos eleme. Célja, hogy segítse a tanulók kívánatos és lehetséges további iskola- és pálya-választását az önismeret, a pályaismeret és a társadalmi kihívások, a gazdasági helyzet tükrében. Tudatosítjuk tanulóikban, hogy életük során többször kényszerülhetnek pálya-módosításra. A kollégium olyan tevékenységeket kínál tanulóinak, amelyek alkalmat adnak arra, hogy azok kipróbálhassák képességeiket. Minden végzős diáknak megadjuk a lehetőséget a pályaorientációs vizsgálati részvételre.

2.3.11. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A kollégium igyekszik megteremteni, hogy tanulóink felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Fontos, hogy tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát.

A kollégium a diák-önkormányzati tevékenység működtetésén keresztül segíti az autonóm, felel s, a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás és a körültekintő döntéshozás képességének kialakulását.

A pénzügyi, gazdasági tudat fejlesztésének fontos részét képezik a gazdasággal, a tudatos fogyasztói magatartással, a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek, ezért szükséges a gazdálkodáshoz, a munkaerőpiachoz, a vállalkozáshoz fűződő ismeretek átadása.
Felkészítjük tanulóinkat az önálló életvitelre, az önellátásra, a családi életre, valamint – nemektől függetlenül – a családi munkamegosztásra, ezzel együtt a háztartási gazdálkodásra, a családi pénzgazdálkodásra.

2.3.12. Médiatudatosságra nevelés

Fontos, hogy a tanulók értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés során az értelmező, kritikai beállítódás kialakítását célozzuk meg. A diákokkal ismertetjük a média működésének és hatásmechanizmusának főbb törvényszerűségeit, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokat, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módját.

A médiatudatosság alapvető ismérvei:

- Képes a valós tények és a fikció megkülönböztetésére
- Felismeri a valóság ábrázolásának különböző szintjeit
- Meg tudja különböztetni a valódi riportot a fizetett tartalmaktól
- Tudatában van annak, hogy kereskedelmi üzenetekkel a műsorokon belül is találkozhat
- Tudatában van annak, hogy a hírek mögött is húzódnak gazdasági és egyéb érdekek
- Képes megindokolni, hogy miért kedveli az általa preferált médiatartalmakat

A tanulók körében mára már általánossá vált az internet használata. Házi feladatok elkészítéséhez, szakköri kutatási feladatokhoz fontos eszköz számukra a számítógép, az internet. Arra neveljük tanítványainkat, hogy tudatos számítógép- és internethasználókká váljanak.

2.4. KOMPETENCIAFEJLESZTÉS

A kollégiumunk pedagógiai munkájának tervezésénél többek között figyelembe veszi a törvényben meghatározott kulcskompetenciákat, amelyek a következők:

1. Anyanyelvi kommunikáció
2. Idegen nyelvi kommunikáció
3. Matematikai kompetencia
4. Természettudományos (és technikai) kompetencia
5. Digitális kompetencia
6. Szociális és állampolgári kompetencia
7. Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia
8. Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkészség
9. A hatékony, önálló tanulás

2.4.1. Anyanyelvi kommunikáció:

Magában foglalja a társas viszonyokra érzékeny, tudatos, érdeklődő és önkritikus magatartást, a törekvést az építő jellegű párbeszédre, az igényes megnyilvánulás értékének felismerését, az esztétikai minőség tiszteletét, mások megismerésének igényét és az anyanyelv iránti felelősség vállalását. Ehhez ismerni kell az anyanyelv és a nemzeti kultúra, a nyelv és a

valóság, a kommunikáció és a társas világ közötti összetett kapcsolatot, a nyelv változó-változtató természetét, másokra gyakorolt hatását, a társadalmilag felelős nyelvhasználat jelentőségét.

2.4.2. Idegen nyelvi kommunikáció:

Magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti érdeklődést és kíváncsiságot. Ehhez lehetőséget nyújtunk tanulóinknak az intézményen belüli foglalkozásokkal és külső helyszíneken megvalósuló tevékenységekkel.

2.4.3. Matematikai kompetencia:

A matematikai műveltséghez való pozitív hozzáállás annak az igazságnak a tiszteletén alapul, hogy a világ rendje megismerhető, megérthető és leírható. Az egyes foglalkozásokkal ismerjék meg tanulóink a számok világához, a matematikai eszközök ismeretéhez fűződő mindennapi gyakorlati lehetőségeket, a valóság tényszerűségét.

2.4.4. Természettudományos (és technika) kompetencia:

A természettudományos és technikai kompetencia kritikus és kíváncsi attitűdöt alakít ki az emberben, aki ezért igyekszik megismerni és megérteni a természeti jelenségeket, a műszaki megoldásokat és eredményeket, nyitott ezek etikai vonatkozásai iránt, továbbá tiszteli a biztonságot és a fenntarthatóságot. Pedagógiai irányítással jussanak el tanulóink ennek a kompetenciának a kialakulásával és elmélyülésével a globális és lokális felelősségvállalásig, a tudatos életvezetéshez.

2.4.5. Digitális kompetencia:

A szükséges készségek magukba foglalják az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a kritikus alkalmazást, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését. Az IKT használata kritikus és megfontolt attitűdöket igényelő az elérhető információ és az interaktív média felelősségteljes alkalmazása érdekében. Tanulóink legyenek képesek ennek a kompetenciának a birtokában felelősségteljes információ- és eszközhasználatra.

2.4.6. Szociális és állampolgári kompetencia:

Az együttműködés, a magabiztosság és az integritás a legfontosabb. Nélkülözhetetlen még a társadalmi-gazdasági fejlődés, az interkulturális kommunikáció iránti érdeklődés. Az attitűd fontos része a személyes ítéletek leküzdése és a törekvés a kompromisszumra. Ide tartozik még a stressz és a frusztráció megfelelő kezelése, valamint a változások iránti fogékonyság.

2.4.7. Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia:

Olyan készségek, képességek tartoznak ide, mint a tervezés, a szervezés, az irányítás, a vezetés, a feladatok megosztása, az elemzés, a kommunikáció, a jó ítél képesség, a tapasztalatok értékelése, a kockázatfelmérés és -vállalás, a munkavégzés egyénileg és csapatban, valamint az etikus magatartás.

2.4.8. Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkészség:

A pozitív attitűdök alapját a művészet szeretete, a művészi kifejezés sokfélesége iránti nyitottság és az esztétikai érzék fejlesztésére való hajlandóság képezi. A nyitottság, az érdeklődés, a fogékonyság fejleszti a kreativitást és az azt támogató készséget, hogy a művészi önkifejezés és a kulturális életben való részvétel révén gazdagodjon az állam-polgárok önismerete, emberi kapcsolatrendszere és eligazodó készsége a világban.

2.4.9. A hatékony, önálló tanulás:

Az életben jól hasznosítható, a munka- vagy karriercélok elérését szolgáló tanuláshoz az embernek megfelelő ismeretekkel kell rendelkeznie saját képességeiről, a szükséges

kompetenciákról, tudástartalmakról és szakképesítésekről. A pozitív attitűd, tanulás iránti belső motivációt feltételez, amelynek folyamatos fenntartásához elengedhetetlen, hogy az ember korábbi tanulási és élettapasztalatait felhasználja, új tanulási lehetőségeket kutasson fel, és a tanultakat az élet minden területén széles körben alkalmazza.

3. A KOLLÉGIUM MŰKÖDÉSE

3.1. SZEMÉLYI FELTÉTELEK, ELVÁRÁSOK

3.1.1. Személyi feltételek

A kollégium főállású munkavállalói:

Kollégiumvezető:	1 fő
Nevelőtanár:	4 fő
Kollégiumi titkár:	0 fő
Pedagógusasszisztens:	3 fő
Konyhai alkalmazott:	0 fő
Ápoló:	1 fő

A kollégium vezetője egyetemi szintű pedagógiai végzettségű. Megbízása az intézmény igazgatójának a feladata. Feladatait a kollégiumi nevelés területén tervszerűen és felelősséggel végzi.

Ennek érdekében:

- Az intézeti munkaterv alapján éves tervet készít feladatairól, ezt egyezteti az igazgatóval.
- Összefogja, koordinálja a kollégiumi nevelők munkáját.
- Ellenőrzési tapasztalatait megbeszéli az érintett dolgozókkal, a munkát tanácsokkal, feladatok meghatározásával segíti, tájékoztatja a nevelőtestületet és az igazgatót.
- Felel a házi- és napirend, a munka- és tűzvédelmi szabályok betartásáért.
- Rendszeresen ellenőrzi a hálók és egyéb helyiségek tisztaságát, rendjét, fegyelmét.
- Ellenőrzi az étkeztetés rendjét, higiéniáját, mennyiségi, minőségi követelményeket.
- Kialakítja a helyettesítési és ügyeleti rendet, biztosítja annak zavartalan működését. A nevelőtanárokkal szembeni általános elvárás, hogy a református gyülekezethez tartozó, a keresztyén etikai normákat ismerő és magukra nézve kötelezőnek érző, hitüket gyakorló pedagógusok legyenek.

A kollégium pedagógiai tevékenységét az **ügyviteli és technikai dolgozók** segítik. Feladatuk az önálló gazdálkodás, a működés pénzügyi feltételeinek a biztosítása és a kollégium zavartalan működőképességének megtartása.

A kollégium orvosi feladatait az **iskolaorvos** látja el a **védőnővel.**

A **kollégium irányítója** a kollégiumvezető igazgatóhelyettesi funkcióval, akinek munkáját segíti a gazdasági vezető, az ő személyét helyettesítő kollégiumi helyettes. A kétheti rendszerességgel tartott vezetőségi értekezlet az aktuális tennivalókat jelöli meg, illetve a végrehajtott feladatokat értékeli. Negyedévenként a közép-, félévenként a hosszú távú feladatok kijelölése, a stratégiai fontosságú ügyek megtárgyalása szerepel a napirenden. Egy-egy alkalommal – a tanulókat érintő témák tárgyalásakor – jelen lehetnek a diákok képviselői is. Az alkalmazottak körében évenkénti ön- és vezetői értékelés is történek.

A kollégiumban a pedagógiai feladatokat ellátó **pedagógusok** közül 4 fő egyetemi, 1 fő pedig főiskolai végzettséggel rendelkezik. A pedagógusok zöme többszakos; kiegyensúlyozott a

humán-reál végzettségűek aránya. Mindegyikük megfelelő számítástechnikai ismeretekkel rendelkezik.

Három pedagógus foglalkozik a sajátos nevelési igényű tanulók képesség-kompenzációján, s a tanulásban akadályozott fiatalok tanórára történő felkészítésével. Hat női **pedagógusasszisztens** segíti a pedagógiai nevelőmunkát, 5 fő alapvégzettsége középfokú irodai végzettség, ami nagyban segíti a kollégium adminisztratív munkáját, 3 fő pedig egyéb (közép-fokú pedagógiai) képesítéssel rendelkezik. Mindegyikük részt vett a szükséges pedagógus-továbbképzésben.

A kollégium kötelékébe tartozott nagyobb létszám mellett az intézmény 2 **szakácsa és 1 fő kollégiumi titkár.**

A hivatalsegédi feladatokat a közös igazgatású intézmény szakközépiskolában dolgozók látják el.

A kollégium tanulóinak mentálhigiénés ellátásáról felkérésre **pszichológus** gondoskodik, aki egyéni foglalkozásokat tart.

Egy fő ápoló segíti a kollégium mentálhigiénés, egészségügyi feladatainak megoldását 2017. január 1-jétől fél állásban.

3.1.2. Személyi feltételek, elvárások a nevelőtanárral szemben

a) a nevelőtestület tagjaival és vezetőivel szoros szakmai együttműködésben végzi munkáját,
b) rendszeres önképzéssel, szervezett továbbképzéssel megújított, korszerű szakmai ismeretekkel rendelkezik,
c) képes a nevelési folyamat megtervezésére, megszervezésére, irányítására, ellenőrzésére, értékelésére; jártas a különböző pedagógiai eljárások, módszerek alkalmazásában, korszerű szakmai ismeretek megszerzésére folyamatosan törekszik,
d) egyéniségével, megjelenésével, felkészültségével, műveltségével, életmódjával követendő példaként szolgál a diákok számára,
e) megfelelő empátiával rendelkezik, nevelői eljárásaiban, pedagógiai kommunikációjában a tanulók iránti tiszteletet, szeretetet, elkötelezettséget és bizalmat helyezi el térbe,
f) képes a diákok helyzetének, személyiségének megismerésére, megértésére,
g) képes a diákokkal őszinte, bizalmon alapuló viszonyt kialakítani,
h) képes a konfliktusok eredményes kezelésére, ismeri a konfliktuskezelési technikákat, eredményesen alkalmazza azokat,
i) munkája során folyamatosan együttműködik a tanulók közösségeivel, a nevelésükben részt vevő személyekkel, szervezetekkel.

A kollégiumi nevelőtanár munkáját a jogszabályokban foglaltak szerint végzi, tevékenységét a tudás, az igazságosság, a rend, a szabadság, a méltányosság, a szolidaritás erkölcsi és szellemi értékei, az egyenlő bánásmód, valamint az egészséges életmódra és a fenntartható fejlődésre nevelés határozzák meg.

A nem pedagógus munkakörben foglalkoztatott alkalmazottak jelenlétük, meg-nyilvánulásaik, tevékenységük színvonala is példamutató kell, hogy legyen.

3.2. TÁRGYI, KÖRNYEZETI FELTÉTELEK, ELVÁRÁSOK A KOLLÉGIUMBAN

3.2.1. Tárgyi feltételek

A kollégium egy épületben működik a középfokú oktatási intézménnyel, az épületegyüttes A és C szárnyának emeleti részében. A lakószobák között található két-, négy- hat és hétágyas, illetve a jogszabályoknak megfelelő létszámhasználat mellett közös mellék-helyiségesek és az egyes szobákhoz tartozó, apartman jellegű kialakítású. Az iskola kijelölt helyiségeit a kollégisták szabadon használhatják. A kollégium internetes kábel- és WIFI-rendszerrel, tévécsatlakozó pontokkal rendelkezik. A kollégiumi kötelező foglalkozásokon és a szabadprogramok ideje alatt a tanulók rendelkezésére áll az intézmény szaktantermi hálózata (tankonyha, tanétterem, taniroda, informatikatermek, elektronikai szaktanterem stb.) továbbá a sporttermek (tornaterem, edzőterem, közlekedési terepen a gokart). Minden szobában van televízió és hűtőszekrény, illetve WIFI. Az intézmény saját konyhája kedvező lehetőséget nyújt az étkezési igények kielégítéséhez, a kollégisták háromszori napi étkeztetéséhez; a kollégiumban teakonyha működik.

3.2.2. Környezeti feltételek

A nyugodt tanulás feltételei adottak, azt az iskola tantermeiben, könyvtárában, informatikai termében biztosítjuk. A kollégiumi környezet kialakításában a biztonságra, kényelemre, otthonosságra törekszünk. A szabadidős tevékenységekhez, szakkörökhöz a működési feltételeket (pályázatok útján) hiánytalanul megteremtettük. Kollégiumunk megteremti – a jogszabályi előírásoknak megfelelően – az önálló ismeretszerzés, a kulturális, a sport- és egyéb szabadidős tevékenységek, valamint a diákkörök, szakkörök működésének feltételeit.

A kollégium pedagógiai szempontból önálló tevékenységet folytat. Nevelőtestületének túlnyomó része tagja az iskola nevelőtestületének is – mint belső óraadók. A kollégiummal kapcsolatos döntéseket a kollégiumi nevelőtestület önállóan hozza meg. A kollégium tantestületi feladatát az igazgatóval történt egyeztetés után a kollégiumvezető határozza meg. A nevelőtanárok feladatát munkaköri leírásuk tartalmazza. A kollégium működtetéséhez, a nevelő-oktató munka zökkenőmentes tevékenységéhez szükséges anyagi feltételeket az intézmény költségvetésében a fenntartó biztosítja.

3.3. A KOLLÉGIUMI ÉLET MEGSZERVEZÉSE

A kollégiumban csak a Kempelen iskolában tanuló diákok élnek.

Korcsoport szerint nagyobb létszámban a 9-12. évfolyamon tanuló gimnáziumi és szak-gimnáziumi tanulók élnek a kollégiumban, kisebb részben a szakképzési évfolyamos 17-22 éves tanulók.

Kollégiumunk tanulói között vannak

- sajátos nevelési igényű tanulók
- hátrányos helyzetű tanulók
- halmozottan hátrányos helyzetű tanulók.

A kollégium a sikeres tanulmányok folytatására felvételt nyert tanulóknak férőhelyet biztosít, lehetőséget nyújt az önképzés, önmegvalósítás, a tehetség kibontakoztatására, elősegíti művelődésüket, testedzésüket, a szabadidő hasznos és tartalmas eltöltését.

A kollégium belső életének szabályozása során célunk a diákok testi-lelki fejlődéséhez a feltételek biztosítása (étkezés, tisztálkodás, egészségügyi ellátás). A napirend, a hetirend kialakításánál figyelembe vesszük a SNI tanulók, szülők, iskola igényeit, valamint a kollégium már kialakult szokás- és hagyományrendszerét.

A kollégiumi élet belső szabályozását a kollégiumvezető irányításával a nevelőtestület és a kollégiumi diákönkormányzat végzi.

A kollégiumi élet megszervezésében, irányításában, értékelésében kiemelt feladatot adunk a kollégium diákönkormányzatának. Lehetőséget adunk, hogy a diákönkormányzat tagjai felelősen alkalmazzák a demokratikus érdekérvényesítést, problémamegoldást, konfliktus-kezelést. A kollégium hagyományainak ápolása, megújítása a nevelőtanár irányításával a diák-önkormányzat feladata.

Kialakultak fő pedagógiai stratégiai céljaink, koncepcionális elemei működnek, figyelembe véve a közoktatás-politikai koncepciójában bekövetkező esetleges változásokat.

A kollégiumban lakó tanulók - a jogszabályok által meghatározott szervezeti keretek között - a kollégium hagyományainak, a kollégium erkölcsi, érzelmi és szociális elkötelezettségében élik iskolás éveiket.

A kollégium egyik közvetlen partnere a család, a másik az iskola.

A kollégiumpedagógia a családi, iskolai és a bentlakásos nevelés sajátos jellemzőit tartalmazó, azt összesítő pedagógia.

A kollégiumi nevelésben egyaránt hangsúlyos szerepet kap az egyéni képességek kibontakoztatásának támogatása, a fiatalok testi, lelki, szociális fejlődésének segítése. Törekszünk a családból hozott értékek megerősítésére és fejlesztésére.

Kollégiumunk biztosítja az iskolai követelmények teljesítésére való felkészülést, a tehetséggondozást, a felzárkóztatást, felkészítést és fejlesztést.

Segítjük a tanulók pályaválasztását, továbbtanulását, szakmatanulásait, jövőjük alapozását.

Kollégiumunk hagyományrendszerével, foglalkozásaival, tevékenységeivel, a szabadidő szervezésének változatos módjaival hozzájárul az itt eltöltött idő hasznos és örömteli megéléséhez.

Követendő életviteli mintákkal, példákkal lehetővé tesszük, hogy tanulóink érdeklődésüknek, képességüknek, pályairányultságuknak, szakmaválasztásuknak és tehetségüknek megfelelően tanulhassanak, készülhessenek önálló életükre.

Kollégiumi nevelésünk és oktatásunk ismérvei: az önismeretre, közösségi kapcsolatok kialakítására, a szociális képességek fejlesztésére, az egyénileg hatékony tanulási módszerek elsajátítására, a fenntartandó életviteli hatások kialakítására, a tágabb természeti, társadalmi környezetért érzett felelősségre nevelés.

A kollégiumi diákönkormányzat tagjait a tanulói csoportokból delegált küldöttekből választják közgyűlésen. A diákönkormányzat rendszeres ülésein a diákokat érintő kérdéseket, valamint a szabadidős programok szervezési tennivalóit beszélik meg a küldöttek. Vezetőjük részt vesz a kollégium vezetőségi értekezletein, a nevelőtestület azon megbeszélésein, amelyek a tanulók életét közvetlenül érintik. Évente diákparlamentet tartunk. A diákönkormányzat a kisebb létszám esetén nem különül el az iskolai diákönkormányzattól.

A diákok szívesen vesznek részt a kollégiumi események szervezésében. Különösen a sportrendezvényeken, a média és a hangtechnika területén nagy a tanulók aktivitása. A kollégiumi diákönkormányzat mozgatója a kollégium kulturális életének. A tanév eleji

gólyatábor nagy részben az ő szervezésükben zajlik. A diákok között többnyire egymás segítése, a jó diáklégkör tapasztalható.

A Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramja meghatározza a kollégiumi nevelés alapelveit, társadalmi szerveit, nevelési feladatok hatékony ellátását, a kollégiumi nevelés egész tevékenységrendszerét. Erre épül kollégiumunk pedagógiai programja.

3.3.1. A TANULÓK ÉLETRENDJE, TANULÁSA, SZABADIDEJE SZERVEZÉSÉNEK PEDAGÓGIAI ELVEI

3.3.1.1. A tanulók életrendje, tanulása szervezésének pedagógiai elvei

A tanulók életrendjét, tanulásának megszervezését az egészséges életmód, életritmus kialakítása, az iskolai életrend, a szülői elvárások, az egyéni és a közösségi érdekek, a munka, az aktív pihenés és a pihenés egyensúlyának biztosítása, az egyéni adottságok és igények, az iskola elvárásrendszerének figyelembevételével **alakítjuk ki a következő pedagógiai elvek szerint:**

1. A tanulók életrendjét a kollégium házirendje és napirendje szabályozza, a hagyományokkal és a kialakított szokásrenddel kiegészítve.
2. A tanulás a kollégista tanuló alapvető feladata és kötelessége.
   A kollégiumnak sajátos eszközeivel, lehetőségeivel biztosítania kell a helyi tanulás technikai feltételeit, az eredményes felkészülést és felkészítést, és annak formáit (tanulószoba, könyvtár, szakköri terem, számítástechnika szaktanterem stb.). Meg kell tanítani a tanulókat az idővel gazdálkodni!
3. A kötelező tanulási idő beállításánál a nevelőtanárok vegyék figyelembe a gimnáziumi, szakgimnáziumi oktatás 9-12/13. évfolyamok eltérő igényeit, a tanulók egyéni szokásait és a tanulóknak a kollégiumban eddig elért eredményeit.
4. A tanulókkal szembeni elvárások megfogalmazásánál kiemelten szerepeljen a képesség, a szorgalom és az elért eredmény fontossága.
5. Kerüljön sor alkalomszerűen olyan ellenőrzésre, amellyel lemérhető egyes tanulóknál a tanulás hatékonysága.
6. A kötött tanulás idején túl is legyen lehetőség az egyéni tanulásra olyan időpontokban, amelyekben ezt a napirend engedi.

Kötött és irányított tevékenységek

A.) *a tanulásra fordítandó kötelező napi időtartam*
C.) szakkörön, diákkörökön részvétel
D.) tantárgyi felzárkóztató és tehetséggondozó foglalkozások

- Akiknek gyenge tanulmányi eredménye ezt indokolja, kötelezően kiegészítő tanulószobai foglalkozásokon vesznek részt.
- Részt vehetnek a kiegészítő tanulószobai foglalkozáson azok is, akik iskolai feladataikat a kötelező tanulószobán nem tudták befejezni.

- A különböző műveltségi területekhez kapcsolódó foglalkozások szabadon választ hatók. A szakkörök és a felzárkóztató foglalkozások időpontjai a tanulókkal való egyeztetést követően, a tanév elején legyenek megállapítva.

E.) Életmód-közvetítő funkcióval bíró elfoglaltságok

- manuális foglalkozások, szakkörök
- kulturális jellegű szakkörök
- sporttevékenység
- kollégiumi rendezvények megtekintése, ezeken részvétel
- Szükség esetén további tanulási idő

3.3.1.1.1. Feladatok a tanulási folyamat szakaszaiban

- ráhangolni az újonnan érkezett kollégistákat a helyileg szokásos elvárásokra
- megfelelő körülmények biztosítása felkészüléshez, és ennek állandósítására való törekvés
- a kollégiumi normához igazodó tanulási szokások elmélyítése
- helyes időbeosztás kialakítása, racionális időgazdálkodás tanulása
- iskolai eredmények figyelemmel kísérése
- havonta tanulmányi átlagok alapján értékelés (reális cél kitűzése, erőfeszítés realitásra, érzelmi megerősítés)
- az iskolával, szülőkkel való kapcsolattartás az eredményesség megtartása, fokozása érdekében
- fokozottabb odafigyelés a gyengébben teljesítőkre
- egyéni ambíciók kibontakoztatására törekvés érdeklődési irányulások szerint a könyvtár adta lehetőségek kihasználásának ösztönzése
- az egyéni igények számbavétele, kielégítése
- a diákok biztonságérzetének, önbizalmának fokozása
- a tehetségek, kiemelkedően teljesítők munkájának fokozott figyelemmel kísérése, elismerése
- tanácsadás a továbbtanulás elősegítéséhez
- a reális pályaválasztás segítése
- az érettségire, felvételire készülés segítése
- egyéni beszélgetések formájában a szorongások enyhítése, a vizsgáktól való félelem oldása

A tanulmányi munkát segítő módszerek

- A tanórák, foglalkozások pontos elkezdése
- A tanulók feleleteinek nyilvántartása
- A tanulmányi eredmények havonkénti egyeztetése és értékelése
- A tanulókkal való egyéni foglalkozás megszervezése
- A könyvtár adta lehetőségek kihasználása

3.3.1.2. A tanulók szabadideje szervezésének pedagógiai elvei

A tanulók szabadidejének megszervezésekor figyelembe vesszük, hogy minden tanulónak szükséges szabadidőt biztosítani, mindenkit érdekel valami, ezért fel kell kínálni az adott tanulónak való programot, illetve a tanulói igényekre építve kell azokat megszervezni. Mindezek figyelembevételével a tanulók szabadidejének szervezésekor **az alábbi pedagógiai elveket érvényesítjük:**

1. A szabadidejüket hasznosan, szervezetten, tervezetten töltsék.

2. A tanulók számára mindig adjunk pontos információt a számukra kötelező és szabad foglalkozásokat illetően.
3. Legyen kiírva a foglalkozások helye és ideje a kollégiumi faliújságra.
4. Kollégistáink szabadidejük egy részét fordítsák önművelésre, hasznos ismeretek megszerzésére, a kulturális lehetőségek megragadására.
5. Kötetlen időkeretben végzett tevékenység: amelyet a tanuló egyéni belátása szerint tölt el egyedül vagy a barátaival együtt.

A szabadidős elfoglaltságok lehetővé teszik az önmegvalósítást, a gátlások feloldódnak, a kezdeményezőkészség teret kap, építhetnek egymás tapasztalataira, esztétikai érzékük fejlődik, amelyeknek a következő színterei lehetnek:

1. A hagyományőrzés, a környezetvédelem, a különböző művészeti ágak megismerése, értékelése e tevékenységi formákon belül is lehetővé válik.
2. Kreatív adottságaik kibontakozhatnak, ízlésük fejlődik.
3. A csoportos foglalkozások, beszélgetések fejlesztik a verbális kultúrát, hatásuk személyiségépítő, az énkép pozitív vonásokkal gyarapodik. Motiválják a közömbös tanulókat is.
4. A tanulókkal való törődést biztosító csoportmegbeszélésnek fontos szerepe van:
    - a viselkedési és illemszabályok elsajátításában
    - a káros szenvedélyek megelőzésében
    - a tanulók lelki problémáinak, beilleszkedési nehézségeinek megoldásában
    - a hátrányos helyzetűek családi hátterének rendezésében
    - a konfliktusok feloldásában
    - a közösséghez tartozás érzésének kialakításában
5. A kollégium tárgyi feltételei a tanulók rendelkezésére állnak, hogy megismerjék a tanulók ezeket a lehetőségeket (konditerem, számítástechnika szaktanterem, könyvtár, klubszoba)
6. A kollégium aulájában is lehetőség van közös beszélgetésre fiúknak és lányoknak
7. Kívánatos az egyes iskolák és kollégiumok rendezvényein, vetélkedőin való aktív kollégiumi részvétel.
8. A kollégium kiemelt nagy rendezvényeit az adott év munkaterve rögzíti. Ezek szervezését és lebonyolítását egy-egy nevelő vagy nevelői csoport vállalja.

    Jelentősebb kollégiumi rendezvények, programok:
    - gólyaavató
    - Mikulás-est
    - karácsonyi műsor
    - farsang
    - megyei, városi, külföldi kollégiumok sporttalálkozói
    - nőnap
    - diáknap megrendezése
    - ballagás
    - pedagógus nap
    - kollégiumi kirándulások
9. Ismerkedjenek a kollégiumuk székhelyével (Komárommal), annak történelmével, fedezzék fel azokat a kulturális lehetőségeket, amelyeket a város nyújthat, és éljenek azokkal (színház, hangverseny, kiállítás, mozi, városi rendezvények stb.).
10. A szabadidő adjon lehetőséget az érzelmi és fizikai feltöltődésre, a kikapcsolódásra (séták a városban, a természetben). A kollégium területén kívül is viselkedjenek kulturáltan.

3.3.1.3. Kollégiumi tevékenységek szervezése, rendszere, szerkezete

A tudatos, szervezett nevelőmunka számára mindössze heti 4 teljes nap áll rendelkezésünkre, hiszen pénteken hazautaznak a gyerekek, mert a kollégium 14 óráig tart nyitva. Ezért a szűk időkeretet úgy kell tervezni, hogy munkánk hatékonysága biztosítható legyen.

A kollégiumi programokat csoportos és egyéni foglalkozások keretében szervezzük. Külön figyelmet fordítunk a sajátos nevelési igényű tanulók egyéni szükségleteire.

3.3.1.4. A kollégiumban megvalósuló foglalkozástípusok

Foglalkozástípusok	**A diákok számára a részvétel szempontjából**	**A kollégium által kötelezően biztosítandó heti órák száma**	**A foglalkozás irányultsága**
Tanulást, mindennapi felkészülést segítő	kötelező	13 óra	egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító
Differenciált képességfejlesztő, felzárkóztató	előzetes felmérés alapján kötelező		egyéni fejlesztést megvalósító
Tehetségkibontakozó	javasolt		egyéni fejlesztést megvalósító
Speciális ismereteket adó, tematikus csoportfoglalkozása Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramja alapján	kötelező	1 óra	közösségi fejlesztést megvalósító
Kollégiumi élet szervezésével összefüggő	kötelező		egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító
A tanulókkal való egyéni törődést biztosító	szabadon választható	10 óra	egyéni fejlesztést megvalósító
Szabadidő eltöltését szolgáló (szakkör, érdeklődési kör, önképzőkör, énekkar, program, művészeti csoport, tanulmányi, szakmai, kulturális verseny, házibajnokság, iskolák közötti verseny, bajnokság, diáknap)	legalább 1 óra kötelezően választandó		egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító

A tanulók az iskolai tanév megkezdését megelőző napon költözhetnek a kollégiumba. A tanulók az iskolai szervezésű elfoglaltságokon kívüli időt a kollégiumban töltik, melyet tanulásra, sportra, rendezvényekre, pihenésre fordítják.

Időbeosztás

Hétfőtől csütörtökig naponta tanulószobai foglalkozást tartunk. Ezen kívül felzárkóztató, tehetséggondozó foglalkozásokat tartunk.

Tanulóink kollégiumi foglalkozásainak beosztása hétfőtől péntekig:

14.00 - 16.00 szabadidős és sporttevékenység, egyéni foglalkozások
14.00 - 19.00 fejlesztőpedagógiai tevékenység
14.00 - 21.00 pszichológiai, szociálpedagógiai tevékenység
16.00 - 18.45 kötelező tanulószoba – 16.30 – 19.00 kötelező tanulószoba
19.00 - 21.00 csoportfoglalkozások, szabadidős- és sporttevékenység
21.30 takarodó
22.00 lámpaoltás

A kollégium és a kollégiumi foglalkozások látogatása

A látogatásra azok a személyek jogosultak, akik előzetes bejelentés alapján az intézmény igazgatójától vagy a kollégium vezetőjétől engedélyt kaptak. A látogatót az igazgató vagy a kollégiumvezető vagy az éppen ügyeletes kollégiumi nevelő kíséri el a kollégiumi foglalkozásokra.

A tanulók kollégiumon kívüli tevékenysége

A kollégium tanulói valamely intézmény, szervezet munkájában a kollégiumvezető és a szülő engedélyével vehetnek részt.

Kirándulások

A kollégiumban a csoportok a szabadidő egészséges és hasznos eltöltése érdekében kirándulásokat szervezhetnek. Az anyagi fedezetet a szülők biztosítják - hátrányos helyzetben részben vagy egészében a kollégium átvállalhatja -, amely csoportpénzként van beszedve. A kirándulásokon a részvétel nem kötelező.

Kimenő, hazautazás

A tanulók minden tanítási napon a tanítási órák után 16 óráig szabadon rendelkeznek idejükkel. Egyéb kötelezettségeiket a házi- és napirend tartalmazza. A diákok minden pénteken hazautaznak, kivéve az iskolai rendezvény esetét. Hétköznap szülői kérésre adható hazautazási engedély. A többnapos tanítási szünetekben (téli, tavaszi, nyári, őszi) a kollégium nem üzemel. A kollégiumot az utolsó tanítási napon délután 16.00 óráig kell elhagyni.

Ha a tanuló közlekedési akadály, szociális helyzetéből fakadó körülmény, szülői vagy gondviselői írásos megkeresés okán nem tudja a kollégiumot elhagyni a tanítási szünetben vagy hét végén, akkor számára a pedagógiai felügyelet, a kollégiumi ellátás biztosított.

3.4. A KOLLÉGIUM KAPCSOLATRENDSZERE AZ ISKOLÁVAL, A SZÜLŐVEL VALÓ KAPCSOLATTARTÁS ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉS FORMÁI

Kollégiumunk jó kapcsolatokat ápol a helyi, megyei és az észak-szlovákiai magyar tannyelvű kollégiumokkal. A kollégium szabadidős tevékenységi rendszeréből adódik, hogy több közművelődési feladatot ellátó intézménnyel (mozi, színház stb.) van kapcsolatunk.

A kollégium nevelő-oktató tevékenysége során munkakapcsolatban áll az intézményi fenntartóval; a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló, valamint veszélyeztetett gyermek esetében a gyermekjóléti szolgálattal, a település, a tanulók nevelésében érintett, intézményeivel, nevelésbe vett gyermek esetén a gyámjával, nevelőszülőjével vagy gyermekotthonával, civil szervezeteivel, szakmai közösségeivel, érintettség esetén a helyi

nemzetiségi önkormányzatokkal, továbbá minden olyan szervezettel, amely a kollégiumi nevelés céljainak megvalósítását elősegítheti.

A szülőkkel való kapcsolattartás pedagógiai munkánk fontos része. Évente minimum 2 alkalommal szülői értekezletet tartunk, továbbá fogadóórákat az iskolai fogadónapokon.

A szülők részére tanévenként több írásos tájékoztató készül gyermekük kollégiumi teljesítményéről, a közösségben végzett munkájáról, tanulmányi eredményéről. Rendszeres a nevelőtanárok személyes és telefonos kapcsolata is a szülőkkel.

Szülői igény esetén kollégiumi szék hozható létre.

A csoportvezető tanárok elsősorban az iskolai osztályfőnökökkel és a nehézséget okozó tantárgyak szakos pedagógusaival tartják a kapcsolatot. Problémás (gyenge képesség, rossz családi háttér, betegség, hiányzás stb.) tanulóknál a kapcsolat napi vagy heti információcserét jelent. A nevelőtanárok negyedévenként összegzik a diákok tanulmányi eredményeit, s ehhez is elengedhetetlen az adott iskola megkeresése. Szorgalmazzuk, hogy a nevelőtanárok minél több iskolai órára is eljussanak.

A kollégiumban folyó nevelés eredményességét két fontos tényező, az iskolával és a szülői házzal való jó kapcsolat nagymértékben befolyásolja.

A kollégium nevelőtanárai a középiskola tantestületének egyenlő jogokkal rendelkező tagjai, minden értekezleten részt vesznek, szavazati joggal rendelkeznek. A kollégium főállású nevelőtanárai többnyire taníthatnak a gimnáziumi vagy szakközepes osztályokban.

3.4.1. Kapcsolat az iskolával

A kollégiumban jól megfigyelhető az a tendencia, hogy a gimnáziumba, szakgimnáziumba és szakközépiskolába jelentkezők tudásszintje, motivációja különböző.

A gimnázium, szakgimnázium és szakközépiskolába képzés követelményszintje eltérő, a nevelés és oktatás tartalma a különböző az egyes oktatási típusban. A kollégiumnak ezek figyelembevételével kell végeznie nevelő-oktató munkáját, általa segítséget nyújtva és támogatva ezzel iskolában folyó pedagógiai munkát.

A tanulók tantárgyi előmenetelét köteles a csoportvezető tanár az osztálynaplók alapján ellenőrizni.

A tanulók eredményesebb felzárkóztatása, tehetséggondozása érdekében meg kell vizsgálni az iskolában tanító szaktanárok bevonását a kollégiumi foglalkozások megtartásába.

A kollégium főállású nevelőtanárai többnyire tanítanak a szakközépiskolai az iskolai osztályokban, ami közvetlenebb kapcsolattartást eredményez.

3.4.1.1. Az iskolával való együttműködés területei és módjai

- a diákok iskola és képzési típus szerinti megoszlását figyelembe véve csoportosítani a tudásközvetítés és képesség fejlesztés tartalmát, differenciálni a tevékenységeket,
- a gimnázium és szakgimnáziumi diákok körében az általános műveltség fejlesztése, ismereteik kiegészítése, tanulásmódszertani és kommunikációs ismeretek átadása, pályaorientáció, a továbbtanulással kapcsolatos felkészülés előtérbe helyezése,
- a szakközépiskolás tanulóknál az alapvető készségek, valamint a kommunikációs és viselkedéskultúra előtérbe helyezése,
- tudásbeli és műveltségbeli különbségek kompenzálása,
- a környezet (elsősorban iskola és család), illetve a környezeti problémák feltárása,
- a tanulók támogatása személyes problémáik megoldásában,

- segítségnyújtás az egészséges életvitel kialakításában,
- személyiségfejlesztés, személyiségfejlődésbeli zavarok korrigálása,
- értelmes, tartalmas szabadidős tevékenységek nyújtása

3.4.1.2. A kapcsolattartás formái

- tájékozódás és tájékoztatás, az intézmények pedagógiai munkájának megismerése,
- munkatervek egyeztetése, az alapvető célkitűzések együttes meghatározása,
- a szakközépiskola és szakiskola oktatás-nevelés elvárásainak figyelembe vétele
- a tanulói tevékenységrendszer összehangolása,
- kapcsolatfelvétel az osztályfőnökökkel, szaktanárokkal,
- tájékozódás a tanulók tantárgyi előmeneteléről, órai munkájáról
- együttműködés a tanulók felzárkóztatás, tehetséggondozása terén,
- a tanulók magatartásának, tanulmányi helyzetének együttes értékelése,
- szülői értekezleten, fogadóórán való részvétel, óralátogatás,
- iskolai rendezvényeken (szalagavató, ballagás stb.) részvétel,
- a szakképzésben részesülő tanulók eredményes nevelésének fontos feltétele a nevelőtanárok szoros együttműködése a szakoktatókkal. Az együttműködés mozdítsa elő a tanulók sokirányú ismerkedését a munkával, készítsen fel a pályaválasztásra, a hivatásra, a munkára nevelésre.

3.4.2. Kapcsolat a szülővel

Általános elvárás, hogy amíg a gyermek szüleitől távol van, a kollégium részesítse védelemben, pótolja a hiányzó család gondoskodását és biztosítsa mindennapi ellátását.

A tanulók számára a kollégiumi környezet és feltételrendszer, mint nevelési és szociális közeg, sokszor kedvezőbb, mint az otthoni. A kollégiumnak tisztában kell lennie az otthoni és egyéb környezeti hatásokkal, melyek többféleképpen hatnak: erősítik vagy gyengítik az intézmény pedagógiai erőfeszítéseit. A család a nevelésben és értékközvetítésben játszott szerepének fokozódó háttérbe szorulása, a családok általános elszegényedése és annak minden negatív következménye (a sérült szerkezetű családok nagyarányú növekedése, a gyermekekkel való törődés hiánya, a devianciák terjedése stb.) kihívást jelentenek a kollégiumok számára.

3.4.2.1. A szülőkkel való kapcsolattartás formái

- már a pályaválasztás időszakában lehetőséget biztosítani az érdeklődőknek a kollégiumi és az új környezet megismerésére,
- A kollégiumba újonnan beiratkozó tanulók szülei számára a tanévkezdés előtt tájékoztatást küldünk ki a beköltözéssel kapcsolatos legfontosabb teendőkről. A levélben röviden ismertetjük kollégiumunk legfontosabb jellemzőit, és a tanulókkal szembeni elvárásokat.
- elektronikus adathordozókon és a honlapon bemutatást adni a kollégium életéről, a kollégium nyújtotta lehetőségekről.
- beköltözéskor, szülői értekezleten személyes beszélgetés a szülőkkel,
- év eleji helyzetelemzés, szociális felmérés a tanulók körében,
- fiatalok személyiségének, háttérproblémáinak felderítése,
- a szülő neveléshez való viszonyának, szükségleteinek, a kollégiummal szembeni elvárásainak felmérése,
- a szülők megismertetése a kollégium házi- és napirendjével,
- a szülők véleményének kikérése és figyelembe vétele a kollégiumi nevelő-munkában.

- a szülők rendszeres tájékoztatása gyermekük tanulmányi helyzetéről, magatartásáról, kollégiumi életviteléről,
- kapcsolattartás levélben, telefonon, nagyobb problémák felmerülése esetén személyesen. Az információáramlás fejlődése korszerűsödése (mobiltelefon, internet) a személyes kapcsolattartás új formáját jelentik.

4. TELJESKÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK

1. A kollégiumunk egészségneveléssel összefüggő feladatai teljeskörűen átfogják a testi, lelki egészség területét. Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot pozitív megéléséhez. A kollégiumi nevelőtanárok motiválják és segítik a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.
2. Fontos, hogy a kollégium a diákok számára otthonos, egészséges, kulturált, esztétikus közeget biztosítson, ahol a tanulók jól érzik magukat, és amely egyúttal fejleszti ízlésüket, igényességüket.
3. A nevelőtanárok ösztönzik a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére.
4. A kollégium feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegségmegelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében.
5. A kollégiumban a testnevelés és sport megkülönböztetett részét képezi a tanulók testi, lelki, értelmi, érzelmi és szociális fejlődését szolgáló teljes körű egészségfejlesztésnek és tehetséggondozásnak. A kollégium sportélete (sportrendezvények, házibajnokságok, partneriskolákkal mérkőzések stb.) hozzájárul az egészséges életvitel, a helyes életmódminta kiválasztásához. Kiemelt célunk, hogy a rendszeres fizikai aktivitás minden tanuló életében jelentős szerepet kapjon, hogy a tanulókat az élethosszig tartó, egészségtudatos, aktív életvezetésre szocializálja. Az életkornak, érdeklődésnek és fizikai állapotnak megfelelő rendszeres fizikai aktivitás igényt teremt az öntevékeny testedzésre, önálló sportolásra az önismeretben és önértékelésben fontos szerepet játszó saját testkép megismerésére, a testtudat kialakítására.
6. Az esélyegyenlőséget biztosító elv annak figyelembevétele, hogy a gyermekek egyéni testi, lelki és szociális állapota természetszerűen különbözik, illetve eltérően fejlődik.
7. Alakuljon ki a tanulókban felelősségtudat a nemi életben, ismerjék meg a nemi élet veszélyeit.
8. Fejlesszük tolerancia és empatikus képességüket a sérült embertársainkkal való kapcsolatainkban is!
9. Legyenek ismeretük az egészségügyi szolgáltatásokról!
10. Ismerjék meg a háztartásban, közvetlen környezetében alkalmazott, felhasznált anyagokat, különös tekintettel az egészségkárosító anyagokra!
11. Alakuljon ki a tanulókban a felelősségtudat életvitele vezetésében
12. Legyen kellő ismeretük az emberi szervezet működéséről, a testi és lelki fejlődés, változásokról.

5. A TANULÓK EJLŐDÉSÉT, TEHETSÉGGONDOZÁSÁT, FELZÁRKÓZTATÁSÁT, PÁLYAVÁLASZTÁSÁT, AZ ÖNÁLLÓ ÉLETKEZDÉST ELŐSEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG ELVEI

A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, az önálló életkezdést segítő tevékenység pedagógiai elvei a következők:

5.1. A tanulók fejlődését elősegítő tevékenység elvei

- átfogó jellegű tanulói kompetenciafejlesztés
- aki ismeri önmagát, az képes a fejlődésre
- átmenetek és szintéziskeresés a tantárgyi fejlődés és az általános tanulás között
- egyoldalúság elutasítása – csak a szellemi vagy csak a fizikai fejlődés elvileg nem támogatott
- elindítjuk tanítványainkat az egy életen át tartó tanulási folyamatban

A kollégiumba érkező tanulók más-más iskolából, településről, különböző családi környezetből és megszerzett kompetenciákkal érkeztek. Tanulási módszereik és tanulásuk hatékonysága eltérő. Nagy figyelmet fordítunk ara, hogy a tehetségek kibontakozzanak, a tanulmányi és egyéb szintek egységbe foghatóak legyenek, mindazonáltal a kollégista tanulók szellemi, fizikai, erkölcsi-etikai és művelődési normái egyre inkább továbbfejlődjenek. A diákoknak folyamatosan meg kell újítaniuk önmagukat. Törekedni kell arra, hogy az elképzelések között választani tudjanak. Olyan képességekre kell szert tenniük, amire építhetnek későbbi tanulásuk, munkájuk során.

5.2. A tanulók tehetséggondozását elősegítő pedagógiai tevékenység elvei

- minden tanuló tehetséges valamiben – ennek megtalálása
- leghatékonyabb a tudatos önfejlődés segítése
- a tehetség magától nem tör a felszínre, fontos a segítő pedagógus szerep vállalása
- önálló tanulói innovációk felkarolása, támogatása
- a sokszínű, inger gazdag környezet elősegíti a tehetség kibontakozását
- az információkhoz való tanulói hozzájutás kiemelkedő fontossága
- az önálló, tanulói információfeldolgozásra való ösztönzés
- világos fejlődési, továbblépési alternatívákat kell felmutatni a tehetség kibontakoztatásához

A tehetséges gyermek az általános vagy speciális ismeretek, készségek megszerzé-sében, alkalmazásában, kiemelkedő eredményeket ér el. Általános jellemzője a magas intelligenciaszint, a kognitív gondolkodás, a kreativitás.

A tehetséggondozást egyénileg vagy kiscsoportos formában valósítjuk meg, lazább és személyesebb keretek között. A szakkörök, diákkörökben végzett speciális tehetséggondozás a kollégiumi élet koherens része.

A tehetséggondozás alapja a megfelelő tárgyi, személyi feltételrendszer. Az állandó, irányított, ingerben gazdag pedagógiai környezet felismeri, előhívja a tehetséget, amely értő kezekben, állandó és tartós motiváció mellett kiegyensúlyozottan, nagy megrázkódtatás nélkül bontakozhat ki. A tehetséggondozásban a pedagógusok szerepe döntő és meghatározó. Az a gyerek, akit a pedagógusok lebecsülnek rosszabbul, akit túlbecsülnek, jobban teljesít. A jó szó, a

bíztatás, a dicséret szárnyakat ad minden diáknak. A tehetséges fiatalokkal sokat kell foglalkozni. A kimagasló teljesítményeket elért kollégistákat nagy odafigyeléssel kell kezelnünk a jövőben is. Eredményeiket példaértékűként kell társaikkal megismertetnünk, ezzel ösztönözve őket is a jobb eredmény elérésére.

5.3. A tanulók felzárkóztatását elősegítő pedagógiai tevékenység elvei

- a lemaradó tanuló a felzárkózásra kötelezhető, ha lehetséges, mindez differenciált formában történjen
- a tanulási technikák megtanulhatóak
- a lemaradás mértékének megállapításául az egyén képességei adnak alapot
- a gyengébb képességű tanulók fejlesztését önmaguk fejlődéséhez viszonyítottan kell szemlélni
- a felzárkózáshoz motiváció kell, ha lehetséges, ehhez a szülőt is meg kell nyerni
- a felzárkózás belső igényből fakadjon
- a felzárkóztatás hatékonysága a kisebb csoportokban nagyobb
- fontosnak tartjuk a személyes érintettség elvét
- állandó visszacsatolásokra van szükség, ne fukarkodjunk a dicséretekkel

A felzárkóztatás célja, az adott tanuló vagy tanulókat a megkívánt ismeretek minimális szintjére eljuttatni. A megvalósítás elvei:

1. a prevenció elve
2. a második esély megadásának elve
3. a nevelésközpontúság elve
4. a személyre orientáltság elve
5. a családi és intézményi nevelés párhuzamosságának elve
6. az etnikai identitás elve
7. az integráció elve

A fent említett elvek mentén végzett felzárkóztatást a kollégiumban 3 fő formára bontjuk.

1. Az alapok pótlása: főleg az elsősök esetében jelentős, amikor pótolni kell a mérsékelt ismereti szintet nyújtó általános iskola és az induló új iskolatípus tudásszintje közötti különbséget.
2. Folyamatos felzárkóztatás: a tanév során felhalmozódó tudáshiány rendszeres pótlása, korrepetálás.
3. Alkalmi felzárkóztatás: azok esetében, akik csak bukásveszély esetén jelennek meg, vagy csak egy adott témakört nem értenek.

5.4. A tanulók pályaválasztását elősegítő tevékenység elvei

- a társadalmi pozíciók mindenki számára nyitottak
- a maga szerepében mindenki hasznos lehet
- önismeret nélkül nincs sikeres pályaválasztás
- a pályaválasztás stratégiai döntés – ismeretek nélkül nincs biztos a siker
- az életpályák – akár többször is – módosíthatók
- hiteles információt a megélt valóság ad
- a belső motiváltság felébresztése fontosabb, mint a környezet tanácsai

Miként segíthet a pedagógus a pályaválasztásban?

Először azt kell tisztázni, hogy szeretne csinálni a gyermek iskolai tanulmányai befejezésével. Következő lépés annak tisztázása; mire képes? Vannak-e átvihető képességei, amelyek jól hasznosíthatók a későbbi munkavégzés során?

A jó és sikeres pályaválasztást alapvetően segíti az adott tanulónál, ha megtalálja az érdeklődési területét. Ehhez pedig nem kevéssé fontos a személyes tulajdonságok feltérképezése.

5.5. A tanulók önálló életkezdését elősegítő tevékenység elvei

Tanulóink önálló életkezdését elősegítő nevelőmunkánkkal célunk, hogy a tanulók készüljenek fel az autonóm életvitelre, az önellátásra, a családi életre. Ennek érdekében felkészítjük a tanulókat harmonikus kapcsolatok kialakítására, kooperativitásra, és igyekszünk a mindennapokban a tolerancia, az elfogadás, az empátia légkörét kialakítani. A fejlesztő-tevékenység során hangsúlyozzuk a konfliktusok, válsághelyzetek megoldására, kezelésére törekvést, a kollégiumi diák-diák konfliktushelyzeteket a köznevelési törvényhez igazodóan a vitarendezés elveinek megfelelően bonyolítjuk.

Ösztönözzük a harmonikus társas kapcsolatok kialakítását, és a tudatos készülést a párkapcsolatra és a családi életre.

Célunk, hogy a diákokban kialakítsuk a felelős, fenntartható gazdálkodás szabályait, megalapozzuk a takarékos, ésszerű és szükség esetén kellőképp késleltetett igényeken alapuló fogyasztói magatartást. Figyelmet fordítunk arra, hogy kollégista tanuló – ha nem a vendéglátás szakmaterület művelője - a tematikus foglalkozások keretében szervezett foglalkozáson vegyen részt az intézmény tankonyhájában, tanéttermében. Ráirányítjuk a figyelmet az ÖKO-szemléletet képviselő személyi gazdálkodás lényegére, a tudatos fogyasztó ismérveire.

A fenti pedagógia munka összefoglaló elvei:

- a sokoldalúság érték
- cselekedve könnyebb „tanulni”, mint magyarázatokból – gyakorlatiasság
- a családban vannak férfi és női szerepek – ezeket ismerni, tudni kell
- a munkahely nem csak a pénzről szól – szaktudás, egyéni felelősség
- az „én” szerep teljes körű felelősséget jelentsen
- lehetőség megteremtése az egyes szakmák, hivatások megismerésére
- segítségnyújtás a választott életpályára történő felkészülésben
- segítségnyújtás a pályaválasztásban, a munkahelyek megismerésében

6. A HÁTRÁNYOS HELYZETŰ TANULÓKNAK SZERVEZETT FELZÁRKÓZTATÓ, TEHETSÉG-GONDOZÓ, TÁRSADALMI BEILLESZKEDÉST SEGÍTŐ FOGLALKOZÁSOK TERVE

A hátrányok kompenzálása mellett az esélyegyenlőség megteremtésére is helyezzük a hangsúlyt. Segítségnyújtásunknak ki kell terjedni minden tanulóra, akit környezete – családi háttér, a szubkultúra, az iskola hatásai, illetve élethelyzetük - bármilyen módon hátrányos helyzetbe hoz, veszélyeztet, és önerőből képtelenek továbblépni, vagy képességeit nem tudja megmutatni, kibontakoztatni. A rászorultságot az is meghatározza, hogy egy adott fejlődési szakaszban a kívánatos képességekkel, fejlettségi szinttel (fizikai, kognitív, emocionális, morális, társadalmi), kompetenciával rendelkezik-e a tanuló.

Mindenekelőtt fel kell mérni, kik a hátrányos helyzetűek, ez miből adódik.

A kollégium olyan változatos szervezeti és módszerbeli megoldásokat alkalmaz, amelyek segítségével az egyes tanulók közötti műveltségi, képességbeli, felkészültségi, neveltségi különbözőségeket kezelni képes. A kollégium foglalkozási rendszerében kiemelkedő lehetőségek rejlenek a tanulói felzárkóztatás, az iskolai hátrányok ledolgozása terén. A tanulási nehézségekkel küzdő és hátrányos helyzetű diákok a szülők további anyagi megterhelése nélkül juthatnak szaktanári segítséghez, amely kötött órakeretek nélkül idomulhat az iskolai előrehaladáshoz. A felzárkóztató csoportok alacsony létszáma, vagy akár az egyénre szabott foglalkozások szervezése széles körű lehetőségeket nyújt a diákok tanulmányainak segítésében.

6.1. A felzárkóztatást elősegítő tevékenységek, foglalkozások terve

A kollégium egyik alapfeladatából adódik, hogy a tanulók között meglevő műveltségbeli, képességbeli különbségeket kezelni tudja. Éppen ezért pótolnunk kell az intellektuális, műveltségi, kulturális hátrányokat. Biztosítanunk kell a tanulásban elmaradt tanulók segítését, hogy esélyt kapjanak tanulmányaik eredményes elvégzésére.

A hátránykompenzáció nem önálló részterülete a kollégiumi munkának, hiszen a kollégium legfontosabb feladatának a hátrányok csökkentését, illetve kiegyenlítését tekinti. Tágabb értelemben az összes kollégista részesül hátránykompenzációban, mert a rászorulók számára megteremti a lakóhelyen kívül eső oktatási intézményben való tanulás lehetőségét. A hátránykompenzáció a gyermek- és ifjúságvédelem körébe tartozó tevékenység.

Hátránykompenzációban kell részesíteni minden olyan tanulót, akit környezete illetve élethelyzete bármilyen módon hátrányos helyzetbe hozott, vagy önerőből képtelenek továbblépni, vagy képességeiket nem tudják megmutatni, kibontakoztatni.

Kollégiumunkban az elmúlt időszakban leggyakrabban előforduló hátrányok:

- szociális hátrányok, munkanélküliség, a család életmódjában tapasztalt deviáns magatartási formák (italozás, agresszió),
- egyre több tanulónál tapasztaljuk, hogy az otthonról kapott pénzt gyorsan értéktelenségre költi (például étkezési díjat),
- nem megfelelően működő családi nevelésből fakadó hátrányok (szülők alacsony iskolai végzettsége, szeretethiány, sérült szerkezetű vagy csonka család),
- a kollégisták legnagyobb részénél kimutatható a felkészültségben bizonyos tudás-hátrány, a tapasztalatok szerint elsősorban matematikában, idegen nyelvekben, szöveg-értésben, helyesírásban, történelmi, politikai ismeretszintben.

- a kifejezőkészség alacsony szintje, a gyengébb szókincs, műveltségbeli, kulturális hátrányok, az a beilleszkedés nehézségei is hátrányos helyzetbe hozzák a tanulók egy részét.

A fejlesztés során a következő módszereket alkalmazzuk:

- a lemaradás mértékének megállapítása
- egyéni fejlesztési tervek vezetése
- a felzárkózáshoz szükséges motiváció kialakítása
- szükség esetén, a lemaradt tanuló kötelezhető a felzárkóztató foglalkozásra
- a felzárkóztató foglalkozások rendjének kidolgozása
- felzárkóztató foglalkozások tartása, megfelelő tanulási technikák elsajátítása
- fontos a személyes érintettség elve

6.2. A tehetséggondozást elősegítő foglalkozások terve

A kollégiumi foglalkozási struktúra a felzárkóztatáshoz hasonlóan kiemelt lehetőségeket hordoz magában a tehetséggondozás területén is. E tevékenységi területen is jelentős hatékonyságot nyújt az órarendi keretektől és a tantervektől, tanmenetektől függetlenebb foglalkozásszervezési lehetőség. Ugyanakkor a tanulói motiváció ezen a téren viszonylag kisebb jelentőségű, mert az önkéntes jelentkezésen alapuló csoportalakítás és a sikerélmény ezt rendszerint hozza magával.

A tanulók összetételéből adódóan inkább egy-egy kiemelkedő részképességről vagy kimagasló szorgalomról beszélhetünk. Igyekszünk számukra biztosítani a könyvtár és az internet által kínált lehetőségeket, valamint szaktanáraink külön feladatokkal várják a hozzájuk forduló tanulókat. Meg kell teremtenünk annak a lehetőségét, hogy a tehetséges tanulók képességeiket tovább fejleszthessék, tudásukkal bővítsék. Ez nem jelent mást, mint az alkotóképesség fejlesztése, az érdeklődési köröknek megfelelő ismeretek elsajátításának mélyítése, a képességek minél hatékonyabb fejlesztése.

A fejlesztés során a következő módszereket alkalmazzuk:

- valamilyen szempontból tehetséges tanulók felkutatása
- megfelelő, tanulószobán kívüli szervezeti forma (szakkör, érdeklődési kör, sportkör) biztosítása a tehetséges tanulók számára
- egyéni foglalkozás
- kapcsolattartás az iskolával a tehetséggondozási folyamatban
- a tudatos önfejlődés elősegítése

6.3. Társadalmi beilleszkedés segítésének terve

A beilleszkedést hátráltatja, hogy sok fiatalnak gyenge az alkalmazkodóképessége, különösen akkor, ha folyamatosan frusztrált, ha az iskolában is sok a konfliktusa, családi háttere rendezetlen. Sokuknak az önállóság megélése okoz gondot, elbizonytalanodnak. Az elhanyagoló, elutasító családi háttér sem ritka. Romlik, gyengül a családon belüli kommunikáció, a szülők nem tudnak életvezetési tanácsokat adni gyermeküknek, maguk is életvezetési problémákkal küszködnek. Emelkedő tendenciát mutat a szegénység, a pénztelenség, a családon belüli agresszió, erőszak. Esetenként szakembereket is szükséges bevonni, illetve szakszolgálatok elérhetőségét biztosítani. Egyre erősebb a fiatalok körében a jövőkép hiánya, a bizonytalanság, pályaválasztásuk, orientációjuk sokszor bizonytalan.

A kollégium a nevelési folyamat során hangsúlyt helyez a pozitív közösségi szokások és minták közvetítésére, a szociális készségek (empátia, tolerancia, kooperáció, konfliktuskezelés, kommunikációs és vitakultúra, szervezőkészség stb.) fejlesztésére. Segíti a közösségi együttélés szabályainak elsajátítását, az egyén, a csoport, a társadalom kölcsönhatásainak megértését, különös figyelemmel a nemzeti, etnikai kisebbségi és vallási sajátosságokra, valamint a demokráciára nevelésre.

A kollégiumnak feladata a családi életre (a családtagi szerepekre, a párkapcsolatok kulturált kialakítására, a takarékos és ésszerű gazdálkodásra stb.) nevelés.

E feladatok megvalósításában kiemelt szerepet, és megfelelő teret kap a kollégiumi diák-önkormányzati rendszer.

A fejlesztés során a következő módszereket alkalmazzuk:

- a tanulók ismerjék meg önmagukat (önismeret kialakításának segítése, önállóság ki-alakítása),
- együttműködési képesség kialakítása,
- lehetőség szerint, minél több tanuló vegyen részt a diákönkormányzat munkájában,
- a szociálisan hátrányos, illetve veszélyeztetett helyzetben levő tanulókra kiemelten figyelünk, szükség esetén a megfelelő szakemberekhez (gyermekvédelmi felelős, pszichológus stb.) vagy a támogatást nyújtó intézményekbe (gyámügy, gyermekjóléti szolgálat, családsegítő központ) irányítjuk őket,
- a szociális juttatásokról (rendkívüli és rendszeres gyermekvédelmi támogatás, szociális segély stb.), a tanácsadási lehetőségekről (családvédelmi, gyámügyi szakember) szülői értekezleten vagy személyes találkozások alkalmával tájékoztatjuk a szülőket, a tanulókat.

6.4. A hátrányos helyzetű tanulóknak szervezett foglalkozástípusok, módszerek évfolyamonként

9. évfolyam
- tudásszint felmérés
- tanulás-módszertani alapismeretek elsajátíttatása
- helyes tanulási szokások kialakítása a kollégiumi körülmények között
- felzárkóztatás, korrepetálás megszervezése külön csoportban, szakos tanár vezetésével,
- az oktató iskolák követelményrendszerének elfogadtatása
- kimagaslóan jól teljesítő diákok ösztönzése, tanulópárok kialakítása

10. évfolyam
- a gyengébb képességű diákok rendszeres segítése
- tantárgyakhoz, témakörökhöz irodalmi ajánlás készítése a könyvtár segítségével
- konfliktuskezeléssel kapcsolatos foglalkozások
- tanulás-módszertani foglalkozás
- egészséges életmódra felkészítő foglalkozások

11. évfolyam
- jó képességű tanulók bevonása a korrepetálási folyamatba
- koncentráció erősítése
- felszabadultság érzetének elősegítése
- családi életre nevelés
- motiválás
- nyelvi készségek fejlesztése

12. évfolyam
- rugalmasabb napirend
- szabadabb időbeosztás kialakítása

- pályaválasztási tanácsadás
- munkaerő-piaci eligazodás segítése

13-14. évfolyam

- rugalmas napirend
- szabad időbeosztás kialakítása
- tehetséggondozás, felzárkóztatás, társadalmi beilleszkedést segítő foglalkozások és programok szervezése
- a szakmai programok szerinti szakmai és nevelőtanári segítőfoglalkozások
- munkaerő-piaci eligazodás segítése, munkavállalási technikák kialakítása

7. A KOLLÉGIUMI TEVÉKENYSÉG SZERKEZETE

7.1. A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások

A kollégium a foglalkozások tervezése, szervezése során kiemelten ügyel a pozitív tanulási attitűd kialakítására és megerősítésére, a kreativitás fejlesztésére, az egész életen át tartó ismeretbővítés fontosságára, gondoskodik a tanulókkal való személyes törődés tapintatos formáinak kialakítására. Külön figyelmet fordít a sajátos nevelési igényű tanulók egyéni szükségleteire. A kollégium a foglalkozások formáját és tartalmát úgy határozza meg, hogy azok hozzájáruljanak a tanulók erkölcsi gyarapodásához, személyiségének gazdagodásához, kompetenciáik fejlesztéséhez, a közösség fejlődéséhez.

7.1.1. Felkészítő foglalkozások a kollégiumban

7.1.1.1. Tanulást segítő foglalkozások

a) Rendszeres iskolai felkészülést biztosító egyéni és csoportos foglalkozás

A rendszeres iskolai felkészülés színhelye: a tanulószoba, amelynek meghatározott napirendi ideje van: kollégiumunkban 16-19 óra között folyik a felkészülés. A kollégista tanuló a szobájában vagy a tanulóteremben is tanulhat a kollégiumi rendben tanévenként meghatározott tanulmányi eredményt elérve. A nevelőtanár ellenőrzi a felkészülést és számon kéri a tanulót. Ha a tanuló nem mutat fel kellő tudást, a nevelőtanár az est hátralevő részében egyénileg foglalkozik vele a másnapi iskolai tantárgyi kudarcok megelőzése érdekében.

b) Differenciált képességfejlesztő, tehetséget kibontakoztató foglalkozás

A nevelőtanár a képességvizsgálatok eredménye alapján egyéni fejlesztést folytat az érintett tanulókkal

A foglalkozások kiemelt célja a tehetség felismerése, motiválása, helyzetbe hozása, értékteremtő, konstruktív kikapcsolódási lehetőségek nyújtása a diákok számára, lehetőség a gyorsabban haladók számára. A nevelőtanár feladata ebben az esetben a tanuló tevékenységének

orientálása, tehetsége kibontakozásának szakszerű segítése. Ez egyéni vagy csoportos foglalkozás keretében valósulhat meg.

c) A bármely okból lemaradó tanulók felzárkóztatása, hátránykompenzáció

A nevelőtanár a tanulmányi eredmények rendszeres ellenőrzése alapján összpontosít a támogatandó területre. Szükség esetén gondoskodik más pedagógus bevonásáról. Pedagógiai cél, a tudásbeli és tantárgyi lemaradás kiszorítása, a hátrányok csökkentése, kiküszöbölése, a tanulók sikeres tanulmányi eredményének elérése.

d) A tantárgyi ismeretek bővítése és a pályaválasztás segítése érdekében szervezett szakkörök, diákkörök

A tanévi tanulói foglalkozási tervben rögzített fejlesztő szakkörökön, diákkörökön a tanuló a nevelőtanár döntése alapján köteles részt venni. A foglalkozásokon a pálya-választással kapcsolatos ismeretek, a hozzájuk kapcsolódó szaktárgyi specialitások társulnak. Az egyes foglalkozások típusai az érdeklődéshez igazodva tanévenként változhatnak.

e) Tematikus csoportfoglalkozás

Előírt témakörök és időkeretek között szervezhető. A tanuló beilleszkedésének elősegítése, az egyéneket és a közösségeket érintő kapcsolattartás alkalma, a diákön-kormányzattal kapcsolatos kérdések, külső helyszíneken történő megjelenések szervezhetők a foglalkozás kereteibe.

7.1.2. Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozások

7.1.2.1. Csoportvezetői foglalkozások

7.1.2.1.1. Közösségi foglalkozás a kollégiumi csoportok számára

A kollégiumi csoport életével kapcsolatos feladatok, tevékenységek, események, problémák megbeszélése, értékelése.

Általános – kollégiumi, iskolai élethez kapcsolódó – csoportfoglalkozás - elsősorban a kollégiumi csoport életével kapcsolatos feladatok, tevékenységek, események megbeszélése, értékelése zajlik kötelező jelleggel.

A csoportfoglalkozások célja a tanulócsoport mindennapi problémáinak megbeszélése, a csoportos szocializáció, a beilleszkedés hatékony elősegítése, a házirenddel kapcsolatos problémák áttekintése, megbeszélése, az egyéneket és a közösséget érintő információk átadása, diák-önkormányzattal kapcsolatos kérdések, valamint a kollégiumi és városi rendezvények érdekében történő tanulói mozgósítás egyes esetei.

7.1.2.1.2. Tematikus csoportfoglalkozások

Az e rendeletben előírt témakörök, időkeretek között szervezhető foglalkozások rendje. A tervezett tematikus csoportfoglalkozások részben vagy egészben a csoportvezetői foglalkozások vagy a felkészítő foglalkozások terhére is megszervezhetők.

A csoportvezetői foglalkozások időkerete: heti 1 óra

A 13-14. évfolyamra vonatkozó óraszámok és követelmények a szakképzésben részt vevő pedagógiai foglalkozások alapját jelentik. Ezekben a feladatokban résztvevő és nem tanköteles tanulók számára kollégiumi ellátást csak szakmai ajánlás.

A pedagógus feladata az alapprogram szerint kidolgozott pedagógiai tartalmak átadása, az ahhoz kapcsolódó módszerek átgondolt és hathatós alkalmazása, a megfelelő tanórai helyszín és eszközök kiválasztása, valamint a tanórák szakszerű helyszíni előkészítése. A foglalkozásokon való részvételt a csoportvezető nevelőtanár ellenőrzi, a haladási naplóba bejegyzi.

A kollégiumi csoportfoglalkozások éves óraszáma

TÉMAKÖR	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13–14. évfolyam
A tanulás tanítása	3	2	2	2	1
Az erkölcsi nevelés	2	2	2	1	1
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	2	2	2	1	1
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	2	2	2	1	2
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	1	1	1	1	1
A családi életre nevelés	1	2	2	3	3
Testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2	2	2
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2	2	2	1	1
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2	2	2	2	2
Pályaorientáció	2	2	2	2	2
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2	3	3
Médiatudatosságra nevelés	1	1	1	1	1
	22 óra	22 óra	22 óra	20 óra	20 óra

A kollégiumokban évi 37 nevelési héttel (12-13-14. évfolyamon 33-mal), minden héten egy kötelező csoportfoglalkozást iktatunk be. Ennek 60%-ára, azaz 22, illetve 20 csoport-foglalkozásra (órára) vonatkozóan kötelező az itt megjelölt témákkal foglalkozniuk a nevelő-tanároknak. A további időtartam szervezéssel, közösségi feladatok megszervezésével telik.

7.1.2.1.2.1. A kollégiumi foglalkozások keretprogramterve a tematikus csoportfoglalkozások szervezéséhez és tartalmának meghatározásához

B e v e z e t ő

A kollégiumi nevelésben a foglalkozások célja a kollégisták személyiségének, erkölcsi és esztétikai ismereteinek, jellemének, önismeretének, önbizalmának, felelősség-vállalásának, közösségi szellemiségének megalapozása, illetve fejlesztése.

A kollégiumi foglalkozások a közösségi kapcsolatok kialakítására, a szociális képességek fejlesztésére, az egyéni tanulási módszerek elsajátítására, a helyes életviteli szokások kialakítására, a tágabb természeti, társadalmi környezetért érzett felelősségre nevelnek.

A kollégiumi együttélésben, a foglalkozásokon és tevékenységekben a kollégisták megtapasztalhatják a másik ember elfogadásának, segítésének és megbecsülésének a fontosságát. Megélhetik az értékek mentén kialakult közösséghez való tartozás biztonságát, mélyíthetik a természeti, történelmi és kulturális örökségünk megbecsülését. Nyitottabbá és elfogadóbbá válnak a hazai nemzetiségek és más népek kultúrája iránt. Felkészülnek a közéleti szereplésre, egyéni és közösségi érdekeik és értékrendjük képviseletére.

A foglalkozások olyan kompetenciákat is fejlesztenek, melyek révén a tanulókban kialakul az alkalmazkodóképesség, a tolerancia, a konfliktuskezelő képesség.

A kollégiumi foglalkozások kiegészítik az iskolák nevelő-oktató munkáját. A középiskolai szakaszban a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez, a az egyes ágazathoz tartozó szakképesítések megszerzéséhez szükséges képességek, készségek, attitűdök együttes fejlesztése a cél.

A csoportfoglalkozások keretprogramterve nevelési területenként, az adott témakör legfontosabb tartalmi elemei alapján határozza meg a kollégiumi nevelés-oktatás pedagógiai tartalmát. A foglalkozások számát, éves elosztását, tartalmi felépítését úgy kell meghatározni, hogy alkalmazkodjon a tanulók életkorához, a választott iskolájuk típusához.

A kollégiumi nevelés és oktatás a Nat kiemelt fejlesztési feladatain keresztül kapcsolódik az iskolai tantervi szabályozáshoz.

1. A tanulás tanítása

A kollégium a foglalkozások és a tevékenységek során támogatást nyújt abban, hogy a tanulók eredményesen fejezzék be választott iskolájukat.

Nagy jelentősége van az egyénre szabott tanulási módszerek elsajátításának, ezzel segítve az iskolai órákra való felkészülést, a jó eredmények elérését, a hátránnyal küzdők felzárkóztatását, a gyermekek tehetségének kibontakoztatását.

A tanulás tanítása, az ismeretszerzést és hasznosítást elősegítő beállítódások kialakítása nagymértékben hatással lesz egész feln tt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Sajátítsa el és legyen képes alkalmazni a hatékony tanulási technikákat.
- A tanuló – pedagógus segítségével – legyen képes a számára legalkalmasabb módszereket kiválasztani.
- Tudjon szelektálni a megszerzett ismeretek, információk között.
- Alkalmazza a tanulást segítő hagyományos és modern eszközöket, használja a könyvtárat, és a feladatai megoldásához megfelel en tudja kiválasztani a szükséges szakirodalmakat.
- Legyen képes elemezni, értelmezni, rendszerezni a megszerzett ismereteket

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	3	2	2	2	1

Témák:	*Tartalmak, tevékenységek*
- különböző tanulási technikák és módszerek alkalmazása - a megszerzett és elsajátított	Ismertessük az általánosan elfogadott tanulási módszereket, különös tekintettel a közösségben történő tanulásra. - Ismertessük az alapvető tanulási stílusokat, azok sajátosságait, az egyes stílusoknak leginkább megfelelő, hatékony tanulási módokat. - Gyakoroltassuk az iskolai követelmények teljesítésére felkészít tanulási technikákat.

ismeretek értelmezése, rendezése - a könyvtár-használat rendje és módszerei	- A gyakorlatban sajátítsa el a tantárgyhoz kapcsolódó ismeretek, tartalmi elemek szabatos szóbeli és írásbeli megfogalmazását. - Elemezzék, értelmezzék, rendszerezzék a megszerzett ismereteket. - Könyvtárlátogatással segítsük el , hogy megfelel módon és hatékonyan tudja használni a könyvtár nyújtotta ismeretszerzési lehetőségeket. - Készítsük fel a diákokat a tudatos, tanulást segít internethasználatra. - Kérjük számon a megszerzett ismereteket és vessük össze az alkalmazott tanulási technika kiválasztásával, megfelelőségével.

2. Az erkölcsi nevelés

A kollégiumi nevelés során fontos, hogy a diákok megismerjék az alapvető erkölcsi normákat, és ezek a normák beépüljenek személyiségükbe, mindennapi életükbe, tevékenységükbe.

Lényeges, hogy az erkölcsi nevelés a napi élet gyakorlatából, tapasztalataiból vegyen példákat, egyben készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra és azok kezelésére.
A kamasz fiatalok esetében különösen jelent s, hogy segítsen számukra választ találni erkölcsi kérdéseikre, az esetleges problémáikra. Az erkölcsi nevelés nagy hatással van a közösség és az egyén életére egyaránt.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Lássa be az erkölcsi felelősség fontosságát.
- Gyakorlati és iskolai tapasztalatai, ismeretei révén ismerje fel a morális helytállás jelentőségét.
- Képes legyen megfelelő erkölcsi választásokra.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	2	2	2	1	1

Témák:	*Tartalmak, tevékenységek*
erkölcsi érzék kifejlődése és szerepe - felelősség- és kötelességtudat - a munka megbecsülése - mértéktartás, együttérzés, segít készség	- Mutassuk be az embert, mint értékelő és erkölcsi lényt. - Szerepgyakorlatokon keresztül, a drámapedagógia eszközeivel teremtsünk összhangot a lelkiismeret szabadsága és a személy erkölcsi felelőssége között. - Példákon keresztül utaljunk az erkölcsi értékek és az erkölcsi érzék kialakításának jelentőségére az emberi kapcsolatokban. - Irodalmi, történelmi személyiségek életén keresztül ismertessük a különböző erkölcsi választásokat és ezeket értékeljük. - Mutassunk be a mindennapi élet tapasztalataiból a morális helytállás jelentőségét, az egyéni döntések meghozatalában betöltött szerepét. - Ismertessük fel a diákokkal az erkölcsi kérdéseket felvet élethelyzeteket.

3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégiumi foglalkozások lehetőséget biztosítanak arra, hogy a tanulók elsajátítsák azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.

Ennek révén kialakul bennük a szűkebb és tágabb közösséghez való tartozás, a haza-szeretet érzése.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje fel a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket.
- Tudatosuljon a közösséghez tartozás, a hazaszeretet fontossága.
- Váljon nyitottá más népek kultúrája iránt.
- Ismerje országunk és a magyarság nemzeti szimbólumait.
- Ismerje a magyar tudomány, kultúra és sport kiemelkedő személyiségeit.
- Legyen kellő ismerete a település kultúrtörténetéről, hagyományairól.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	2	2	2	1	1

Témák:	*Tartalmak, tevékenységek*
közösséghez tartozás, hazaszeretet - nemzeti, népi kultúránk értékei, hagyományai - a hazánkban él nemzetiségek kulturális szokásai, emlékei, jelene - nemzetünk kapcsolódása Európához	- Mutassuk be nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. - Történeti el adásokon keresztül alakítsunk ki pozitív attitűdöt a településhez, az országhoz, a nemzethez. - Ismertessük általában az Európához és az Európai Unióhoz való tartozásunk jelentőségét, történeti alapjait. - Mutassuk be a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket. - Ismertessük a nemzeti és az európai identitás kapcsolatát. - Egyéni témafeldolgozások révén mutassuk be a hazai nemzetiségek kulturális és nyelvi sokféleségét.

4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégiumban folyó nevelés sajátos pedagógiai eszközei révén elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését.

A közösségi tevékenységek gyakorlásával a diákok átélhetik annak jelentőségét, hogy mit is jelent a felel s állampolgári részvétel a közügyekben a közösség és az egyén számára egyaránt.

Ez tágabb értelemben sokat segít a nemzeti öntudat erősítésében, és egyben összhangot teremtő az egyéni célok és a közösségi jó között.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje a demokratikus állam működésének főbb elemeit (választási rendszer, helyi önkormányzatok, törvényhozás, kormány, igazságszolgáltatás, fegyveres testületek stb.).
- Legyen tisztában a jog szerepével a társadalmi életben.
- Értse meg az állampolgár és a társadalom együttműködésének fontosságát az egyéni és társadalmi célok elérése érdekében.
- Képes legyen belátni a kollégiumi diák-önkormányzat jelentőségét a kötelezettségek és a jogok gyakorlása során.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	2	2	2	1	2

Témák:	*Tartalmak, tevékenységek*
- a demokratikus jogállam felépítése - a felelős állampolgári magatartás jelentősége - a demokrácia elvei és gyakorlati megvalósulása - cselekvő állampolgári magatartás és törvénytisztelet	Ismertessük a demokratikus jogállam működésének alapelveit, az állampolgárság fogalmát és az alapvető állampolgári jogokat. - Szerepjátékokon keresztül értessük meg a cselekvő állampolgári magatartás és a törvénytisztelet jelentőségét. - A diák-önkormányzati munka révén gyakorolja a közügyekben kifejtett hatékony együttműködés jelentőségét, a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránti érdeklődés fontosságát. - Tevékenyen vegyen részt a kollégiumi diákönkormányzat munkájában, így a demokratikus elvek megvalósításában, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításában.

5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A kollégiumi nevelés el segíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai.

A közösségi lét, a csoporthoz tartozás, az egymás közötti interakciók elősegítik a reális énkép és az önértékelés kialakulását, melyek a személyiségfejlődés meghatározó elemei.

Mód van a mások helyzetébe történő beleélés képességének kialakítására, mások elfogadására.

Ezek a képességek elősegítik, hogy kulturált közösségi élet alakuljon ki a kollégiumban.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje meg az emberi kapcsolatok létrejöttét elősegítő, illetve gátló személyiségvonásokat.
- Legyen tudatában, hogy a gondosan kiválasztott és mély emberi kapcsolatok mennyire értékesek az emberi együttélésben.
- Életkorának megfelelő választékossággal legyen képes a társas kommunikációra.
- Alakuljon ki a tanulóban a választási lehetőségek felismerésének képessége, és döntési helyzetekben legyen képes e lehetőségeket mérlegelni.
- Váljék természetessé benne a másik ember személyiségének tisztelete és megértése, a helyes önismeret kialakítása, önmaga felvállalása.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	1	1	1	1	1

Témák:	*Tartalmak, tevékenységek*
- az önismeret és társas kapcsolati kultúra - az empátia és mások elfogadása - a tudás és	- Ismertessük az önismeret és a társas kapcsolati kultúra meghatározó jellemzőit. - A csoport aktív közreműködésével segítsük elő a megalapozott önismeret kialakítását. - Mutassuk be a kulturált társas kapcsolatok, a helyes egyéni és közösségi élet szabályait. - Szerepjátékok segítségével alakítsuk ki, illetve fejlesszük a mások

tapasztalat jelentősége - társas kommunikáció	megértéséhez és tiszteletéhez szükséges képességeket. - Csoport előtti megmérettetés révén segítsük elő a pozitív énkép kialakítását az eddig elsajátított készségekre és tudásra alapozva annak érdekében, hogy a diákok sorsukat és életpályájukat maguk alakítsák.

6. A családi életre nevelés

A család - mint a társadalom alapvető közösségi építőköve - különös jelentőséggel bír a fiatalok kiegyensúlyozott személyiségfejlődésében.

A kollégiumnak éppen ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése.

A kamaszkorban kiépülő párkapcsolatoknak is fontos szerepe van a későbbi családi közösség kialakításában.

Egymás tisztelete, a másik iránt érzett felelősség, a helyes szexuális kultúra és az erkölcsi értékek kialakítása döntő jelentőségű, melyben a kollégiumi nevelésnek fontos szerepe van.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje a különféle szerepeket és szabályokat a családban.
- Tudatosuljon a családalapítás, családtervezés, a helyes párkapcsolat és felelősségvállalás fontossága.
- Ismerje meg a helyes szexuális kultúra jellemzőit és kialakításának jelentőségét a párkapcsolatokban.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	1	2	2	3	3

Témák:	*Tartalmak, tevékenységek*
- a család szerepe, jelentősége az egyén életében - együttműködés és felelősségvállalás a családban - szexuális kultúra - családtervezés - konfliktusok a családban	- Példákon keresztül mutassuk be, hogy a családi élet színtere a családi otthon. - Ismertessük a család szerepét, jelentőségét az egészséges testi és lelki fejlődés kialakulásában. Hangsúlyozzuk az idős családtagokkal való kapcsolattartás, együttműködés és támogatásuk fontosságát. - Mérjük fel, hogy kinek, mit jelent a család, az otthon. - Szemléltessük a családi munkamegosztást, ennek helyét és szerepét a családi közösségben. - Ismertessük a helyes, felelősségteljes párkapcsolat jelentőségét és kialakításának folyamatát. - Ismertessük a helyes szexuális kultúra jellemzőit és jelentőségét a férfin kapcsolatban. - Szerepjátékokon keresztül mutassuk be a családban előforduló konfliktusokat és kezelésük módját.

7. Testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életritmus és életvitel kialakítása, tudatosítása meghatározó jelentőségű a fiatalok számára.

A tanulók a kollégiumban olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátíthatnak el, olyan szokásokat tanulhatnak meg, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében.

A kollégium sportélete nagymértékben hozzájárulhat az egészséges életmód kialakításához és fejlesztéséhez.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Legyen tisztában a helyes életritmus és életvitel személyiségre, testi fejlődésre kifejtett pozitív jelentőségével.
- Ismerje fel az egészséget fenyegető tényezőket, a szenvedélybetegségeket, és ismerje ezek megelőzésének módjait.
- Tudatosuljon és váljon napi gyakorlattá az egészséges életmód és a testmozgás, az egészségtudatos életmód.
- Legyen tisztában az egészség, a sport és a lelki élet egymásra gyakorolt hatásával.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	2	2	2	2	2

Témák:	*Tartalmak, tevékenységek*
- egészséges életmód és életvitel - a sport hatása a lelki egyensúly megteremtésében és megőrzésében - prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés	- Ismertessük a rendszeres testmozgás és az egészségtudatosság kapcsolatát, az elhízás és a korszer! táplálkozás, egészséges életmód és életvitel összefüggéseit. - Ismertessük a káros szenvedélyeket, szokásokat, a teljesítménynövelő szerek használatának veszélyeit. - Mutassuk be és a gyakorlatban alkalmazzuk a rendszeres fizikai aktivitás és sport hatását a szervezetre. - Ismertessük az érzelem-, feszültségszabályozás és agresszió megelőzését a sport, a mozgással járó tevékenységek révén. - Diákköri tevékenységek révén a tanulók tapasztalják meg az egyéni felelősség és döntés jelent ségét az egészséges életvitel és a szabadidős tevékenységek megvalósításában.

8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A hátránnyal él k iránt érzett felelősség, és az értük végzett önkéntes feladatvállalás megfelelő módon segíti a szociális érzékenység kialakulását a tanulókban.

A szűkebb és tágabb környezetünkben ilyen helyzetben élőkért végzett önkéntes feladat-vállalás fontos személyiségfejlesztő hatással bír.

Az önkéntes feladatvállalási hajlandóság beépülése, megszilárdítása fontos nevelési feladat: a tudatos, felelősségteljes állampolgári lét alapvető velejárója.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Alakuljon ki segítő magatartás a fogyatékkal él!k iránt.
- Tudatosuljon az együttműködés és az egymásra figyelés fontossága.
- Legyen motivált önkéntes feladatvállalásra a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű társak iránt.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	2	2	2	1	1

Témák:	*Tartalmak, tevékenységek*
- társadalmi felelősségvállalás és szolidaritás - önkéntes	- Ismertessük a hátrányos helyzet fogalmát. - Példákon keresztül mutassuk be a társadalmi felelősségvállalás fontosságát, a másokért érzett szolidaritás jelentőségét. - Ismertessük, hogy mit jelent fogyatékkal élni. - A segít! magatartás kifejlődése érdekében szervezzünk olyan diákkört, melyben beteg, idős emberek élethelyzetén javíthatunk.

feladatvállalás másokért - összetartás és együttérzés	- Az együttműködés, egymásra figyelés képességének kialakítása érdekében élethelyzeteken keresztül mutassuk be az egyéni felelősség és a közös felelősségvállalás egymásra hatását. - Ismertessük a tágabb közösségért (kollégium, település) végzett önkéntes munka lehetőségeit és jelentőségét.

9. Fenntarthatóság, környezettudatosság

A mai társadalmi, gazdasági helyzetben kitüntetett szerepe van a természeti környezet megóvásának.

A kollégiumi diáknak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja.

Fel kell készíteni őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására, a környezet védelmét elősegítő tevékenységekre, közös cselekvésekre.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje fel a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket, és kerülje is el ezeket.
- Legyen képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani a kollégium belső és külső környezetét. Ne hagyja figyelmen kívül személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat.
- Részesítse előnyben a természetes, újrahasznosítható anyagokat.
- Legyen felkészülve a környezettudatos döntések meghozatalára, melyekben hasznosítsa a különböző tantárgyakban tanultakat.
- Legyen felkészülve arra, hogy érvelni tudjon a környezetvédő megoldások mellett.
- Váljék erkölcsi alapelvévé a természet tisztelete, környezete megbecsülése.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	2	2	2	2	2

Témák:	*Tartalmak, tevékenységek*
- a természet és az emberi környezet egymásra hatása - természeti erőforrásaink védelme - ipari termelés és a környezet védelme - 'gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan'	- Ismertessük, és lehetőségeink szerint mutassuk be a környezetre káros anyagokat és tevékenységeket. - Mutassuk be (pl. természetfilm segítségével) az ember és természet egészséges együttélését. - A gyakorlatban szervezzünk természeti környezetet védő tevékenységeket, akciókat. - Mutassuk be az újrahasznosítható anyagok sokszínű felhasználhatóságát. - A tanulók adjanak számot az iskolában tanultak felhasználásával arról, hogy miként tudnának segíteni környezetük megóvásában. - Ismertessük a környezetkímélő életmód előnyeit úgy egyéni, mint a közösségre gyakorolt hatása alapján.

10. Pályaorientáció

A kollégium olyan feltételekkel rendelkezik, melyek az öntevékeny tanulói cselekvések révén biztosítják a képességeik kibontakoztatását, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát.

A különféle szakkörökön, önképző körökön képessé válhatnak arra, hogy a számukra megfelelő pályaválasztásuk érdekében megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. A pályaválasztáson túl egyben felkészülhetnek a választott életpályára is.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Legyen képes felismerni az önismeret szerepét a helyes pályaválasztásban, ismerje saját képességeit.
- Legyen képes mérlegelni saját pályaválasztási lehetőségeit.
- Tudjon önállóan tájékozódni a pályaválasztási dokumentumokban.
- Legyen képes megérteni a munkahelyi feladatokat és elvárásokat.
- Tudja alkalmazni az álláskeresés különböző technikáit, alakítsa ki a megfelelő kommunikációs stílust.
- Tudatosuljon benne, hogy élete során többször pályamódosításra kényszerülhet, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek.
- Rendelkezzen megfelelő ismeretekkel választott szakmájával, hivatásával kapcsolatban, munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	2	2	2	2	2

Témák:	*Tartalmak, tevékenységek*
- tevékenységek és szakmák jellemzői - különféle életpályák bemutatása - a munka világa és jellemzői - továbbtanulási lehetőségek	- Mutassuk be a különféle szakmákat és a betöltésükhöz szükséges képességeket, adottságokat, ergonómiai elvárásokat. - Önismereti teszt segítségével mérjük fel a tanulók személyiségjellemzőit, érdeklődési körét és ehhez kapcsolódóan a pályaválasztási lehetőségeit. - Mutassuk be, milyen pályaválasztási dokumentumok léteznek és azok hogyan használhatók. - Ismertessük és gyakoroltassuk az álláskeresés (bemutatkozás, interjú, pályázat írás stb.) különböző technikáit. - Mutassuk be, hogy a folyamatos tanulás, az újabb képzettség meg-szerzése mennyiben segíti a pályamódosítást, és munkanélkülivé válás esetén az újbóli elhelyezkedést.

11. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A pénz világának, a helyes gazdálkodás alapvető szabályainak megismerésére a kollégium megfelelő helyet és lehetőséget biztosít a tanulók számára.

Működése egyben megfelelő példát mutat arra, hogy miként kell és szabad a javakkal ésszerűen gazdálkodni, a fogyasztás szerkezetét a lehetőségekhez viszonyítva megfontolt módon kialakítani.

Az egyéni és közösségi érdekek jól összehangolhatók a diák-önkormányzati munka révén. Gyakorolhatók a döntés és a felelősség egymásra hatásából adódó helyzetek.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje a társadalmi, gazdasági problémák kialakulásának okait.
- Tanulja meg az ésszerű családi gazdálkodás kialakításának módszereit.
- Tudja alkalmazni a pénzkezelés különböző technikáit.
- Tudatosuljon benne a munka jelentősége, mint a javak létrehozásának, illetve meg-szerzésének eszköze.
- Legyen tisztában a vállalkozások szerepével, a kockázatvállalás fontosságával és veszélyeivel.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	2	2	2	3	3

Témák:	*Tartalmak, tevékenységek*
- a gazdaság működésének alapjai - a családi gazdálkodás - munka, fogyasztás és gazdálkodás - pénzkezelés technikái - vállalkozás és kockázat	- A helyes családi gazdálkodás bemutatása különféle családszerkezetben. - Példákon keresztül ismertessük, milyen problémák adódhatnak a társadalomban a helytelen gazdálkodás miatt és ezek milyen következményekkel járnak. - Ismertessük és a lehetőségeknek megfelelően gyakoroltassuk a banki műveleteket (csekk kitöltése, bankkártya használata, pénzátutalás stb.). - Mutassuk be a munkával szerzett jövedelem és az ebből finanszírozható javak, szolgáltatások összefüggéseit. - Ismertessük a vállalkozás lényegét, alapvető formáit és a működési módjukat. - Példákon keresztül mutassuk be, mit jelent a kockázatelemzés, a kockázatvállalás, miért van ennek jelentősége, és melyek a veszélyei.

12. Médiatudatosságra nevelés

A társadalmi élet szinte minden mozzanatát áthatják a különféle médiumok.

A diákok kollégiumi nevelésének szempontjából tehát fontos, hogy értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét, a társadalom és a média kölcsönös kapcsolatát.

A médiatudatosságra nevelés során a megfelelő értelmező, kritikai beállítódás kialakításának és fejlesztésének meghatározó jelentősége van valamennyi korosztály számára.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Alakuljon ki kritikai érzéke a médiatartalmak megválasztásához.
- Képes legyen az online kommunikáció hatékony felhasználására.
- Ismerje a reklám hatását a fogyasztásra.
- Tanulja meg hatékony módon és megfelelő mértékben felhasználni a számítógép és egyéb online média nyújtotta lehetőségeket.
- Ismerje meg a közösségi tartalmak etikus, jogszabályok szerinti használatának és felhasználásának szabályait.
- Tudatosuljanak az adatbiztonsággal, jogtudatossággal, a függőséggel (internet, számítógépes játékok) és egyéb veszélyekkel és azok elkerülésével kapcsolatos ismeretek.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	1	1	1	1	1

Témák:	*Tartalmak, tevékenységek*
- a média társadalmi szerepe - a reklám és a fogyasztás összefüggése - a média-tartalmak és a valóság összefüggése	- Ismerkedés a hagyományos médiával a különféle folyóiratokon, kiadványokon keresztül. - Az elektronikus médiák (internetes ismeretterjesztő oldalak, e-book stb.) használatának gyakorlása. - Reklámok céljainak, hatásainak bemutatása különféle (pozitív és negatív) példákon keresztül. - Jogszabályok, etikai előírások ismertetése a hagyományos média és az

- az internet használatának szabályai, a helyes etikai magatartás és felelősség - a számítógép, az internetfüggőség veszélyei	internet használat esetében. - Gyakoroltassuk különféle ismeretek hozzájutásának módjait az internetes keres k segítségével. - Az adatbiztonság szabályainak, megteremtési lehetőségeinek ismertetése. - Az internet- és játékfüggőség kóros hatásainak bemutatása.

7.1.2.2. A kollégiumi közösségek szervezésével összefüggő foglalkozások

A kollégiumi közösségek szervezésével összefüggő foglalkozásokba tartoznak a pedagógus által irányított, a kollégium folyamatos, rendszeres, zavarmentes működéséhez szükséges ismeretek átadását szolgáló foglalkozások.

a) a kollégiumi diákönkormányzatok működésének támogatása

A diák-önkormányzatot segítő pedagógus intézményi szintű feladatokat lát el, a diák-önkormányzat javaslatára az intézményvezető bízza meg időtartamra.

b) kollégiumi diákfórumok (kollégiumi gyűlés, kisebb közösségek szerinti megbeszélések)

A kollégiumi diákfórumok keretén belül szükség szerint, de legalább 3 havonta egy alkalommal kollégiumi gyűlést tartunk.

7.1.2.3. A tanulókkal való egyéni törődést biztosító foglalkozások

A tanulókkal történő egyéni törődést nyújtó foglalkozásokon (tanulói vagy pedagógusi kezdeményezésre) a diákok feltárhatják egyéni problémáikat, ezek megoldásában számíthatnak a pedagógus tanácsaira, segítségére.

Az egyéni foglalkozás célja: a szocializációs folyamat egyénre szabott irányítása, a kollégista életforma egyéni értelmezése, a beilleszkedés megkönnyítése, egyéni gondok segítésének pedagógiai színtere.

Egyéni szükségletek szerint, a foglalkozásrendben rögzített időpontokban, termekben a nevelőtanárokkal:

- a közösséghez való alkalmazkodás
- tanulmányi munka segítése
- számonkérés, beszámoltatás
- napi feladatok, kérdések, speciális nevelési feladatok, problémák megbeszélése (szobarend, ágyazás, szekrényrend stb.) is lehet a program.

A pedagógusok ennek keretében az egyén teljes körű pedagógiai és szülői jellegű segítését, nevelését, motiválását, értékelését végzik. A hátrányos helyzetű tanulók esetében kötelezően, illetve a többi tanuló esetében egyéni döntés alapján egyéni fejlesztési tervet készítünk, amelyben folyamatosan követhetően rögzítésre kerülnek a tanulóval kapcsolatos tapasztalatok, a fejlődés látható irányai, illetve a fejlesztéshez használt eszközök, módszerek.

A foglalkozások formája: egyéni vagy kiscsoportos elbeszélgetés, személyiségfejlesztő foglalkoztatás

7.1.3. Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások

Ezt a pedagógus által irányított előre tervezett foglalkozást az éves tanulói foglalkozási tervben minden tanév elején megajánlott kínálatból választja ki a tanuló. A választását a csoportvezető nevelőnél legkésőbb az adott tanév szeptember 30-ig kell bejelenteni. A foglalkozáson a jelentkezést követően köteles részt venni. A foglalkozás időtartama 45 perc.

A szabadidős foglalkozások hasznos eltöltése többek között a tanulók zenei és vizuális képességeinek, kreativitásának, multikulturális érdeklődésük és toleranciájuk fejlesztését célozza meg. Ugyanakkor a pályaorientáció szempontjából is fontos tartalmakat hordoznak a természettudományos, a műszaki, vállalkozói és gazdasági ismereteket feldolgozó és fejlesztő foglalkozások.

A szabadon választható foglalkozások időkerete: heti 1 óra

Az előre tervezett szabadidős foglalkozásokon túl a tanulók részt vehetnek a szakkörök és diákkörök munkájában, sportrendezvényeken, vetélkedőkön, előadásokon, kiránduláson. A nevelőtanár köteles a megfelelő motivációs szint megteremtésére.

A foglalkozások összesített időkerete:

A foglalkozástípusok időkeretei

A kollégium tanévenként foglalkozási rendet készít, melyben meghatározza a pedagógus munkaidőkeret felhasználásának foglalkozási kereteit. Ennek alapja a tanulói létszám, illetve az ebből levezethető kollégiumi csoportok száma.

A kollégiumban 45 perces foglalkozási időben
- csoportvezetői, közösségi szintű foglalkozás: heti 1 óra
- szabadidős foglalkozás: heti 1 óra

A tanulóknak összesen 13+1+1=15 óra foglalkozáson kell részt venniük hetente.

A heti időkeret a kollégiumi feladatok, az egyes tanulócsoportok, tanítási év közben a tanítási hetek között átcsoportosítható.

A tematikus csoportfoglalkozások látogatása a szakképzésben részt vevő 13-14. évfolyamos kollégisták számára csak ajánlott.

A csoportos foglalkozás min létszáma: 5 fő.

7.2. Pedagógiai felügyelet

A kollégium – szervezeti egységenként egy pedagógus közreműködésével (a továbbiakban: ügyeletes nevelőtanár) – gondoskodik a foglalkozáson nem tartózkodó tanulók pedagógiai felügyeletéről, a kollégiumi élet szervezéséről.

7.2.1. A kollégium zavarmentes működésének biztosítása céljából az ügyeletes nevelőtanár feladata

a) visszatérő rendszerű ellenőrzést folytat a külső és belső biztonsági rendszabályok, a balesetvédelmi előírások betartása, az egyéni és közösségi tulajdon védelme, a megelőzés érdekében,
b) folyamatos jelenlétével biztosítja a házirend betartatását, különös tekintettel az együttélési normák, a személyiségvédelem, a diákok önrendelkezési jogának érvényesülésére,

c) időszakos ellenőrzést folytat az egyéni és közösségi rend fenntartása, a tisztasági és az egészségvédelmi szabályok teljesítése céljából,

A pedagógiai felügyelet átadásakor az ügyeletes nevelőtanárok között információ-cserét minden alkalommal kötelező megtenni.

7.2.2. A kollégiumi élet szervezése során a kollégium vezetőjének feladata

a) a napirend szerinti tevékenységek, így az ébresztő, a takarodó, az étkeztetés meg-szervezése, felügyelete, ellenőrzése – kiemelt szerepet kap a sport, kulturális tevékenység és a tanulás egyeztetése,
b) a tanulói nyilvántartások, különösen a betegség, távollét, kimenő, engedélyek folyamatos vezetése,
c) a közös helyiségek és közösségi eszközök használatának, a diákok tevékenységének a felügyelete,
d) a felmerülő egyéni problémák kezelése, ennek részeként az ügyeletes nevelőtanári intézkedés, továbbá információtovábbítás a csoportvezető nevelőtanárnak.

8. A KOLLÉGIUMI NEVELÉS EREDMÉNYESSÉGE

8.1. A kollégiumi nevelés eredményessége

A kollégiumi nevelés akkor mondjuk eredményesnek, ha a kollégium - szülővel és iskolával együttműködve - hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló:

- eredményesen fejezze be tanulmányai,
- megismerte az önálló életvitelhez, a társadalomba való beilleszkedéshez, a családi élethez, a hivatás gyakorlásához szükséges alapvető ismereteket, képességeket, értékeket,
- tehetségét, képességeit kibontakoztathatta,
- testi és lelki egészsége megőrzéséhez, az egészségkárosító szokások megelőzéséhez szükséges egészséges életmódot megismerte,
- rendelkezik a világban való tájékozottsággal, kialakult a reális társadalomképe,
- választ tud adni a szakmai kihívásokra, tudása versenyképes,
- rendelkezik a szociális készségekkel (empátia, tolerancia, szervezőkészség, konfliktus-kezelés, kommunikáció),
- ismeri nemzetünk kulturális, történelmi hagyományait.

A kollégiumi nevelés eredményességének értékelésekor figyelembe vesszük, hogy a nevelési folyamat milyen állapotból, milyen feltételek mellett fejtette ki hatását.

8.1.2. A nevelési munka eredményességének értékelési rendszere

A kollégiumi nevelés minősége, eredményessége

Az intézményi minőségirányítási program határozza meg a kollégiumi pedagógusok teljesítményének értékelési szempontjait, valamint a vezető teljesítményértékelését, a partneri

méréseket, különösen a szülők, tanulók elégedettségi mérésének gyakoriságát, a méréseket követő intézkedési tervet, az intézményi önértékelés rendszerét, külső mérések, értékelések alapján ellenőrzési-intézkedési tervet, a belső mérések rendjét.

Ellenőrzési és értékelési rendszerünk

C é l u n k :

- Segítse a helyes szokások, a belső motiváció kialakulását.
- Pozitív értékrend kialakulását, igenlését.
- Járuljon hozzá a jó légkör és a belső rend kialakulásához.
- Segítse a tanulók ellenőrzési – értékelési képességeinek fejlődését.
- Motiválja a tanulókat az öntevékenységre.
- Legyen segítő szándékú, fejlesztő hatású.
- A tanulók megnyilvánulásaiból az egymás iránti szeretet és megbecsülés tükröződjön.

Az értékelés alapvető szempontjai

- a tanulmányi munka értékelése az eredményesség alapján,
- a házirend előírásainak betartása,
- a kollégiumon kívüli magatartás,
- a közösségi munkában, rendezvényeken való részvétel, feladatok elvégzésének színvonala,
- szakkörökben, rendezvényeken, foglalkozásokon végzett tevékenységek színvonala.

A tanulók minősítésének formái

A tanulmányi teljesítmények ellenőrzése az alábbi módon történik

- a napi felkészítő foglalkozásokon tanultak kikérdezése
- osztályfőnökök, szaktanárok megkérdezése
- ellenőrzők, osztálynaplók megtekintése
- dolgozatok átnézése

A tanulmányi teljesítmények mérése:

- a követelmények és a tanuló képességeinek viszonyában mérjük a teljesítményt
- az iskolában szerzett jegyek alapján
- a jelenlegi és az előző havi érdemjegyek összevetése alapján

A tanulmányi teljesítmények értékelése

- a diákok képességeit is figyelembe véve a pozitívan teljesítő tanulókat dicséretben, jutalomban, elismerésben részesítjük
- a rossz érdemjegyeket hozó diákokat, elmarasztaljuk, jelzést küldünk a szülőknek, büntetést szabunk ki,
- minden csoportvezető havonta értékeli a saját csoportjában levő diákok tanulmányi teljesítményeit,
- amennyiben a tanuló az előző hónaphoz képest sokat rontott, vagy 3-nál több elégtelent szerzett, abban az esetben a nevelőtanár köteles értesítést küldeni a szülőnek,
- minden negyedévben a kollégiumi tantestület elemzi a kollégisták tanulmányi helyzetét és teljesítményét,
- az eredményekről a kollégiumi közgyűléseken is beszámol a kollégiumvezető,

- minden hónap 10-ig a tanulmányi eredmények függvényében tanulószobai foglalkozások alóli felmentést kaphatnak a tanulók tanulmányi előmenetelük arányában,
- a bukott tanulók kötelesek a tanulószobára levonulni, és ott készülni az órákra,

A tanulók neveltségi szintjének ellenőrzése

- a tanulószobai foglalkozásokon
- a szabadidőben
- a kötetlen foglalkozásokon
- az önkiszolgáló tevékenység során

A tanulók neveltségi szintjének ellenőrzése az alábbiak alapján történik

- milyen a diákok tanuláshoz való hozzáállása,
- mennyire fegyelmezettek a tanulók a foglalkozásokon és az önkiszolgáláskor történő munkavégzés során,
- milyen a kollégisták munkához való hozzáállása,
- milyen a diákok feladathoz való viszonyulása,
- milyen a kollégisták társakkal és tanárokkal történő együttműködése,

A tanulók neveltségi szintjének mérése az alábbi módon történik

- osztályfőnökök, szaktanárok beszámolói alapján,
- szülők elbeszélése,
- szobatársak, iskolatársak, kollégisták elmondása alapján,
- a nevelőtanárok, csoportvezetők megfigyelése

A tanulók neveltségi szintjének értékelése:

- jutalmazás (szóbeli, tárgyi),
- elmarasztalás (szóbeli, írásbeli),
- büntetés (kimenő megvonása, szülő értesítése, behívása, fegyelmi büntetés kiszabása

9. A KOLLÉGIUMI KÖZÖSSÉGI ÉLET FEJLESZTÉSÉNEK MÓDSZEREI, ESZKÖZEI, A MŰVELŐDÉSI ÉS SPORTOLÁSI TEVÉKENYSÉG SZERVEZÉSÉNEK ELVEI

A kollégium a maga sajátos arculatával, hagyományrendszerével, foglalkozásaival, tevékenységeivel, a szabadidő megszervezésének változatos módjával hozzájárul az ott eltöltött idő hasznos és örömteli megéléséhez. A kollégium nevelésében a foglalkozások célja a kollégisták személyiségének, etikai és esztétikai ismereteinek, jellemének, identitástudatának, önbizalmának, felelősségvállalásának, közösségi szellemiségének megalapozása és fejlesztése.

A kollégiumi foglalkozások az önismeretre, a közösségi kapcsolatok elsajátítására, a fenntartható életviteli szokások kialakítására, a tágabb természeti, társadalmi környezetért érzett felelősségre nevelnek.

Világossá tesszük számukra, hogy környezetünk használata életvezetésünk meghatározó része, a környezetünkkel való kapcsolatunk jelentősen befolyásolja a környezetünket, életünk kilátásait, minőségét.

Segíti a tanulók felkészülését az önálló életvitelre, az önellátásra, a családi életre, valamint nemektől függetlenül a családi munkamegosztásra, ezzel együtt a házastársi gazdálkodásra, a családi pénzgazdálkodásra. A kollégista saját értékeiről – a család mellett – a kollégiumi egyéni vagy csoportos foglalkozásokon kap visszajelzést, ebben a közegben szerez tapasztalatokat, alakul személyisége.

A szabadidős foglalkozásokon meghatározó szerepet kap az egészség és a kulturált életmódra nevelés, az önkiszolgáló képességek fejlesztése, a diáksport, a természeti környezet megóvása, ápolása. A foglalkozásokon hangsúlyt kap a tanulók irodalmi, képzőművészeti, zenei és vizuális képességeinek fejlesztése. A kollégium által szervezett kirándulásokon a tanulók megismerik történelmi, kulturális és természeti értékeinket; a környezet védelmének lehetőségeit, a környezettudatos magatartásformákat, a különböző rendezvények erősítik a kollégium közösségét. A kollégium szakmai foglalkozások szervezésével segíti – a működésében fontos szerepet betöltő, az önkormányzati rendszerbe illeszkedő – diákkörök fejlődését.

9.1. Közösségi (közéleti) tevékenység fejlesztésének módszerei, eszközei a kollégiumban

A.) Önkiszolgáló tevékenység

A kollégiumi közösségek mindennapi életével kapcsolatos feladatok ellátását tekintjük önkiszolgáló tevékenységeknek.

Arra törekszünk, hogy

- a felnőttkor küszöbére érve a tanuló váljon önállóvá, az önállóságra nevelés tegye fokozatosan feleslegessé a közvetlen nevelői beavatkozást az önkiszolgáló tevékenységek végzésénél,
- részvétel a tanulócsoportnak, mint önkiszolgáló közösségnek munkájában, lássa be a közösségi munka szükségességét, értelmét,
- vegyen részt az alkalmi feladatok, a közösségi életet tartalmassá tevő programok szervezésében,
- minden tanulónak legyen erejéhez mért, folyamatosan végzett, hasznos és ellenőrzött feladata a kollégiumi élet valamennyi területén,
- tudjanak feladatot vállalni, végrehajtani, megszervezni és ellenőrizni, legyenek képesek önmaguk munkáját értékelni,
- aktivitásával mutasson példát a visszahúzódó, inaktív tanulóknak,
- legyen kezdeményező, tudjon az elképzelései mellett érvelni

1. Az önkiszolgáló tevékenység színterei a kollégiumban

- naposi, ügyeleti rendszer kialakítása, ehhez konkrét feladatok meghatározása, felelősség, beszámolási kötelezettség,
- a környezet rendjének, tisztaságának megőrzése érdekében a saját szobáik napi takarítása, a közösségi helységek rendben tartása,
- a kollégiumi csoport, kiscsoport és klubprogramok előkészítésében, szervezésében, lebonyolításában való aktív részvétel

B.) Diák-önkormányzati munka

- a tanulócsoportok diákönkormányzatának működtetése a csoport sajátosságainak megfelelő, illetve ahhoz folyamatosan alkalmazkodó diákönkormányzat működésének segítése,
- a diákönkormányzat neveljen az egymásért, a közösségért végzett tevékenységre,
- helyes kritikai szellem alakuljon ki,

- a vezetés képességeinek kialakulását segítse (tervezés, döntés, felelős, végrehajtás, ellenőrzés, értékelés),
- a választójog felelősségteljes gyakorlása a csoport létét érintő belső szabályok ismerete, azok megalkotásában, megújításában való részvétel,
- az önkormányzatiság fogalmának, szerepének fontossága,
- legyen tájékozott a kollégiumi diákönkormányzat tevékenységével kapcsolatban,
- ismerjék meg a diákjog érvényesítésének szabályait, azonban legyen egyensúlyban a kötelességeivel is,
- vállaljon felelősséget az önként vállalt tevékenységért,
- kapjanak megfelelő képzést a diák-önkormányzati tisztségviselők

A diákönkormányzatot választott képviselők alkotják, akik az iskolai diákönkormányzat delegáltjai is. Ők képviselik a kollégium diákjait az iskolai szervezetben. Minkájukat az iskolai diákönkormányzattal szorosan együttműködve végzik.

1. A diákok jogérvényesítésének formái
A célok megvalósítását szolgáló tevékenységek

- Törvényi előírások, belső szabályzatok (szmsz) alapján elkészítik a diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatát.
- Évente a képviselők észrevétele és javaslata alapján megtörténik az szmsz felülvizsgálata, szükség esetén módosítása.
- A csoportok titkos szavazással önkormányzati képviselőt választanak.
- Az önkormányzati képviselő beszámoljon tevékenységéről, az önkormányzati üléseken elhangzottakról.
- A diákönkormányzat véleményez, értékel illetve él az egyetértési és döntési jogával.
- Fórum, ahol bárki lehetőséget kap problémája elmondására.
- Diákgyűlésen az önkormányzat tisztségviselőinek beszámolnak, a tanulók problémák felvetésének, véleménynyilvánításának helye.

C.) Közösségépítés a hagyományteremtés, hagyományápolás

- a tanulók ismerjék meg a kollégium hagyományait, rendhagyó rendezvényeit, ezekben vállaljon aktív szerepet,
- vegyen részt a diákönkormányzat által szervezett rendezvényeken, majd vállaljon szerepet rendezvények lebonyolításában,
- segítse a gyengébb képességű, illetve szorgalomhiánnyal küzdő tanulótársait mind a beilleszkedésben, mind a tanulmányi munkában,
- tanulják meg a kulturált konfliktuskezelés szabályait – kerüljék a meggondolatlan, főként a trágár megnyilvánulásokat,
- sajátítsa el a vitakultúra elemi előírásait

1. Az együttműködés technikái, módszerei

- kooperáció általános értelmezését értse meg, fedezze fel a közös munka örömét.
- ismerje az alapvető etikai normákat, cselekedeteinél azokat vegye figyelembe,
- mások jogait tartsa tiszteletben,
- ismerje fel saját érdekeit, de a közösség (tanulócsoport, kollégium) érdekeit tartsa szem előtt,
- jó ügyek érdekében tudjon érdekcsoportot létrehozni,
- saját érdekeit és a csoport érdekeit tudja összeegyeztetni, vegye észre az össze-férhetetlenséget és tudjon dönteni (az egyén nem veszhet el a közösségben)

2. A közösségi (közéleti) tevékenység színterei a kollégiumban

- Mikulás-nap,
- gólyaavató – elsőéves tanulók bemutatkozása,
- kollégiumi farsang,
- iskolai illetve kollégiumi diáknapon részvétel,
- csoportszintű illetve kollégiumi kirándulásokon részvétel,
- megemlékezéseken, ünnepségeken részvétel,
- kollégiumi karácsony stb.,
- kollégiumi diákkörök, szakkörök munkájában részvétel

9.2. Művelődési tevékenység szervezésének elvei a kollégiumban

Kollégiumunkban a művelődési és kulturális tevékenység a közösségnek – mint létformának – fontos területe, hiszen érdekes közösségi szórakozás nélkül sivárak lennének a hétköznapok.

Az együttes tevékenységek során a művészeti, erkölcsi és esztétikai szépet asszimilálják a fiatalok. Ha egy kollégiumban igényes a kulturális nevelés, ott igényes a hangnem, a környezet, funkcionális a dekoráció, vagyis működik a közösség esztétikuma, a fegyelem.
A kollégista szívesen lakik ott, ahol színes a világ, valamint az együttesen megélt események élménnyé válnak. Kollégiumunk egyik fontos nevelési célja az igényes, kultúrált felnőtté nevelés. E célunk megvalósítása érdekében szervezzük a különböző tevékenységeket.

Kollégiumi nevelésünk meghatározó értékei közé tartoznak a kulturális, művészeti értékek, amelyekhez a következő magatartásformákat, tevékenységeket soroljuk:

- kulturált magatartás, viselkedés, jó ízlés, megfelelő, kiegyensúlyozott életvitel,
- a szabadidő kulturált, a személyiséget gazdagító eltöltése,
- értékes könyvek olvasására, tartalmas filmek megnézésére, múzeumlátogatásra, színházlátogatásra szoktatás,
- az esztétikai élmények igényének felkeltése, az esztétikum észlelése, felismerése, befogadása, átélése, igazi élménnyé tétele,
- az arra alkalmas növendékek esetében a művészi alkotó tevékenységre nevelés,
- tudatosítani kell növendékeinkben, hogy a természet szépségei, a műalkotások, az irodalmi művek, a filmek, a zeneművek, a táncok stb. ismerete éppúgy az általános műveltség része, mint a tanórákon tanult más speciális műveltség.

Fontosnak tartjuk, hogy

- a kollégiumi nevelésben a szabadidő eltöltésének optimális megtervezése alapvető fontosságú, hiszen e szűkre szabott időben zajlik a tanulmányi munkát kiegészítő „tudományos tájékoztatás”, a tehetséggondozás, a hiányok pótlása, a művészetekkel való nevelés, a vizuális nevelés, a fiatalos összejövetelek, a megemlékezések, az ünnepségek, a hagyományos kollégiumi összejövetelek, a sportversenyek stb.,
- meg kell határozni a kötelező, a szabadon választható programok körét.

A.) A könyvtári munka

A kollégium egyik legfontosabb célkitűzése, hogy közösségi hátteret nyújtson az eredményes tanuláshoz, a mindennapi eredményes iskolai felkészüléshez. Ennek egyik alapvető feltétele és helye a könyvtár.
Az iskolai, kollégiumi könyvtár ugyanakkor tájékoztató szolgáltatást is biztosít.

Ennek kettős funkciója van:

- egyrészt a tanulókat gyűjtőmunkájuk kapcsán segíti abban, hogy elsajátítsák az önálló ismeretszerzést, egyéni tanulási módszereit,
- ugyanakkor megismerjék (általában) a könyvtár nyújtotta lehetőségeket.

A könyvtár működésének alapvető feladata a kölcsönzés a helyben olvasás. Emellett lényeges még a tanulók olvasási és önművelési szokásainak kibontakoztatása.

Az iskolán kívül szabadidős programok lebonyolításában, támogatásában is fontos szerepe van a könyvtárnak:

- a különböző iskolai, szakmai és elméleti versenyekre, főiskolai, egyetemi felvételikre történő felkészülés segítése,
- a kulturális foglalkozások, rendezvények vetélkedő szervezése,
- a diákok önálló információhasználatra nevelése.

A könyvtári informatikai rendszerben bekövetkezett, elgyorsult ütemű fejlődés jelentős mértékben hozzájárul a hagyományos könyvtár átrajzolásához, kibővülnek a tájékoztatás – tájékozódás forrásai, így a számítógépes hálózaton elérhető szolgáltatások köre.

1. A könyvtári tevékenység szervezésének elvei

- Fontos annak a megoldása, hogy a kollégisták a lehető legtöbb alkalommal juthassanak könyvekhez.
- Fel kell mérni azokat az igényeket, amik a kollégiumi könyvtárhasználattal szemben fennállnak.
- Tartson kapcsolatot a kollégiumi, iskolai könyvtáros a szaktanárokkal, elsősorban a humán szakosokkal a kollégisták olvasási szokásainak megismerése, alakítása érdekében.

2. Számítástechnikai ismeretekhez fűződő tevékenység szervezési elvei

- Az iskolában elsajátított informatikai és számítástechnikai ismeretek gyakorlására és felhasználói alkalmazására működtetjük.
- Korszerű kommunikációs eszközök használatával ismerkedés a világ kulturális életének eseményeivel, azokkal interaktív kapcsolatok kialakítása.
- Informatikai és számítástechnikai ismeretek.
- Informatikai és számítástechnikai ismeretek gyakorlása, felhasználása a kollégiumban.
- Internethasználat. Multimédia. Könyvtári informatika. Könyvtártípusok. Dokumentumfajták. Katalógustípusok. Önálló kutatás megfelelő információhordozók kiválasztásával.

B.) A színházszervezés

A színházba járás, a színházi kultúra, a színháztörténet legfontosabb elemeinek ismerete az értelmiségi – de nemcsak az értelmiségi – embernek fontos személyiségjellemzője.

A színházlátogatás szervezésének elvei

- Alapvetően fontos, hogy a hátrányos helyzetű tanulók eljussanak kollégiumi éveik alatt színházba, operába, hangversenyre, ismereteik bővítése, ízlésük fejlesztése, ebbéli hátrányaik megszüntetése érdekében.
- Évente meg kell határozni egyrészt azokat a darabokat, amelyekre a kollégium pénzbeli támogatást nyújt, másrészt ügyelni kell arra, hogy valóban miden kollégista kapjon támogatást.
- Arra kell törekedni, hogy minden kollégista eljusson a négy vagy öt év alatt néhány színházi előadásra, ha lehet olyan darabokra, amelyek a színházkultúra értékes alkotásai, tehát a kollégisták általános műveltségét emelik, illetve az iskolai tanulmányaikat segítik, kiegészítik.
- A kollégistát meg kell tanítani arra, hogy hogyan menjen a színházba, például hogy milyen ruhában illik menni, hogyan kell ott viselkedni, mikor illik és mikor nem tapsolni, nem illik beszélgetni, csokoládépapírt zörgetni stb.
- A színházlátogatást elő kell készíteni. Rövid ismertetővel, hogy mire kell figyelni, kik a színészek, milyen stílusban játszanak stb., majd a színházi élmény feldolgozásában is segíteni kell. Mit vettek észre, mit nem helyeseltek, mi van másképpen a könyvben, ha olvasták a művet stb. Ezt a beszélgetést nem kell kötelezővé tenni, ha jók és hasznosak ezek, kettő-három után úgyis eljönnek a tanulók.

C.) A rendezvényszervezés elvei

- Kollégiumunknak vannak olyan rendezvényei, amelyek az egész közösséget megmozgatják. Arra törekszünk, hogy a rendezvények ne legyenek sablonosak, ne másolják az iskolai megmozdulásokat, kapjanak családias, sajátosan kollégiumi jelleget, ha arra mód van.
- Az állami és nemzeti ünnepekről, az emléknapokról, gyásznapokról, a névadó napjáról megemlékezünk, az egyházi ünnepekhez kapcsolódó, de hagyományosan a kollégiumban is megünnepelt napokat megszervezzük.

1. A tanulók művelődési lehetőségei, helyszínei és tevékenységei a kollégiumban

- városi könyvtár,
- tanulást segítő funkció, önképzés, napi sajtó olvasása (naprakész ismeretek hazánkban és a nagyvilágban zajló folyamatokról),
- iskolai könyvtár,
- a kollégium által szervezett diákkörök, szakkörök munkájában való aktív részvétel,
- a kollégiumi és csoportszintű tanulmányi és ismeretszerzési kirándulások,
- kollégiumi megemlékezések nemzeti ünnepeinkről,
- színházlátogatás (Észak-Komáromba, Budapestre, megyeszékhelyre, helyben),
- irodalmi és szakmai estek a városban

D.) Nemzeti kultúránk megismerését segítő tevékenységek elvei, helyszínei

- a nemzeti kultúra kincseinek megismertetése,
- a népművészet megismerése,
- ismerkedés a néphagyomány értékeivel,
- nép- és iparművészeti alkotó technikák kipróbálása,
- alkotókörök létrehozása,
- egyetemes műveltség,
- a magyar és az egyetemes kultúra kimagasló személyiségei,
- ismeretterjesztő előadások, bemutatók szervezése, azokon való részvétel,

- találkozás a kultúra jeles képviselőivel

9.3. Sportolási tevékenység a kollégiumban

A fiatalok közösségében szükséges a testi fejlődés harmóniájának biztosítása is. A mozgás, a játék, a testedzés, az önfeledt szórakozás (sikerélmény) a tanulással együtt járó szellemi munka ellensúlyozását, valamint a szabadidő hasznos eltöltését szolgálja. A sportjátékok hagyományos házibajnoksága, valamint a kollégiumok közötti versenyek alakítják az egészséges küzdőszellemet. A sport fizikai akaraterő, kitartás és jellemformáló szerepe nagy, ez rendkívül fontos ilyen nagy létszámú és koedukált közösségű kollégiumi életben.

Míg a szabadban döntő a labdajáték (kosár-, kézilabda, labdarúgás), bent az épületben mindennapi szerepe van az asztalitenisznek, a rexnek, a kondicionáló teremben zajló sportprogramoknak, a tornatermi játékoknak.

A kollégiumban végzett rendszeres sporttevékenység megelőző hatású a rossz szokások (dohányzás, alkoholfogyasztás stb.) kialakulását gátolja. A drogveszély elkerülésére csak szilárd életvezetési szokásokkal rendelkező egyénnek és közösségnek van esélye. Az életmódba beépülő napi sport, mozgás leköti a tanulók energiáit, egyéni és közösségi élményt ad.

1. A sporttevékenység szervezésének elvei

- a tanulók alkalmazás szintjén ismerjék a mozgástevékenységek, a sport egészséges életmódban betöltött szerepét,
- az egészséges életmódra nevelés egyik legfontosabb eleme a sport,
- tudatosan vegyenek részt állóképességük, fizikumuk fejlesztésében,
- váljon általános igényükké a mindennapos mozgás, testedzés,
- tudjanak elfogadható szinten játszani legalább kettő labdajátékot, ismerjék azok alapvető játékszabályait,
- fejleszthető szinten ismerjenek és tudjanak két úszásnemet

2. A kollégiumi sportélet megvalósulásának színterei

- Kollégiumi házibajnokságok (fiú-lány)
- kispályás futball bajnokság
- kosárlabda bajnokság
- flooball játékok
- asztalitenisz bajnokság
- sakk-bajnokság
- kollégiumon kívüli (megyei, városi, külföldi iskolai) sportvetélkedők, versenyek
- kollégiumi házibajnokságok sportrendezvény
- kondicionáló terem használata
- tornaterem használata
- udvari tornapálya használata
- egyéb helyszínek látogatása (uszoda, kerékpárutak stb.)

10. A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ TEVÉKENYSÉG

Az ifjúságvédelem szorosan kapcsolódik az intézmény pedagógiai rendszeréhez. A kollégiumban olyan légkört kell kialakítani, amely kizárja annak lehetőségét, hogy bármelyik tanuló bármilyen oknál fogva hátrányos, kitaszított helyzetbe kerüljön. Az ifjúságvédelem ennek

megfelelően széles körben át kell, hogy fogja a pedagógiai munkát, a nevelő tevékenységet. A legtágabb értelemben ide kell érteni ezért a teljes kollégiumi nevelőmunkát, minden olyan pedagógiai tevékenységet, amely hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló felkészülhessen a továbbtanulásra, a munkába állásra. Az ifjúságvédelem magába foglalja a családdal, a szülőkkel való kapcsolattartás rendszerét is, hiszen az alapvető célkitűzés, hogy a gyermek családban nevelkedjen, szüleitől kapja meg azt a segítséget, amely ahhoz szükséges, hogy iskolába járjon, és ott eredményesen tudjon felkészülni. A közoktatási törvény rendelkezései közül több is foglalkozik olyan kérdésekkel, amelyeket figyelembe kell venni az ifjúságvédelemmel kapcsolatos tevékenység megszervezésénél

Kollégiumunk valamennyi pedagógusa közreműködik a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében. A gyermek és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában kiemelt szerepük van a csoportvezetőknek, illetve a kollégiumi gyermek és ifjúságvédelmi felelősnek ők munkakapcsolatban vannak a pedagógiai szakszolgálatok, a gyermekvédelmi hálózat megfelelő intézményeivel.

Az intézmény ifjúságvédelmi tevékenysége nevelőmunkánk fontos területe, e feladat megvalósításában az ifjúságvédelmi felelős kulcsfontosságú, de csak egyik szereplő. Az ifjúságvédelmi munka magában foglalja a kollégiumvezetés és valamennyi nevelő gyermekvédelmi feladatait. Munkánk célja testi, pszichikai, szellemi adottságaikban egészséges fiatalok nevelése, személyiségfejlődésük, társadalomba való beilleszkedésük segítése, a környezettudatos szemlélet mélyítése.

Kollégiumunkban az ifjúságvédelem olyan nevelési forma, amelyből minden gyermek alapvetően részesül. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos tevékenység magában foglalja:

- a családokkal, szülőkkel való kapcsolattartás rendszerét,
- a tanulói szervezetek bevonását az intézmény döntéshozatalába, a kollégiumi munka tervezésébe,
- a családban élő eltartottak számától függően kérelmére kedvezményes étkezésben részesüljön.

10.1. A l a p e l v e k

1. A gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység körébe tartoznak a rossz anyagi körülmények, lakáskörülmények, létfenntartási zavarok között élők, a települési és családi szociokulturális hátrányból adódó hiánnyal rendelkezők, az iskolai kudarcot megéltek, a határon túli magyar fiatalok, roma fiatalok.
2. A kollégiumban hátrányos helyzetűekkel és veszélyeztetettekkel is találkozunk.
3. A problémákat a családi szocializáció zavarai hozzák magukkal. Mivel a kollégium részben pótolja a családot, követendő példát kell felmutatnia, de csupán segítő, bizalmi, tanácsadó szerep vállalható fel. A család helyettesítésére a kollégium nem vállalkozhat, csak nagyon korlátozott mértékben, ezért a megelőzésnek biztosítunk szerepet.
4. Lehetőségeink a problémák okainak feltárásában és a megelőzésben tágabbak, mint az iskolában.
5. A gyermekvédelmi tevékenységben fontos a korai diagnózis és a probléma felismerése.
6. A pedagógusnak tudnia kell tájékozódni a gyermek szocializációs hátterének, egyéni tulajdonságainak, személyiségvonásainak feltárása érdekében, és ezt a pedagógus, szülő, gyerek, illetve iskola és kollégium közötti együttműködés teszi lehetővé.
7. Ha a kollégiumi neveléssel valóban pozitív mintákat adunk át, a fiatalokat az egészséges életvitelre szoktatjuk, akkor az a káros szokások, helytelen magatartás és a szenvedélybetegségek megelőzését is szolgálja.
8. A gyermekvédelemben minden munkát tapintatosan, nagy empátiával, humánusan kell végezni, a megszerzett információkat titokban kell tartani, azt csak a kollégista helyzetének javítására, problémája megoldására használhatjuk.

10.2. C é l o k

1. A gyermekvédelemmel kapcsolatos törvényi előírás értelmében segíteni kell a gyerekek családban történő nevelkedését, hogy senki se kerülhessen állami gondozásba a család anyagi helyzete egészségi állapota, erkölcsi helyzete miatt;
2. A tanulóknak és környezetüknek megismerésével személyre szóló gondoskodással, tanácsadással javítani kell helyzetükön vagy meggátolni helyzetük romlását.
3. A család nevelési gondjainak csökkentése szakszerű tanácsadással;
4. A kollégiumi élet minden területén törekszünk a gyermekeket megillető jogok érvényesítésére;
5. Preventív tevékenységet folytatunk a tanulók veszélyeztetettségének elkerülése érdekében, illetve a segítséget nyújtunk a kialakult problémák megszüntetésére.

10.3. Feladatok

1. A nevelőtanárok körében a szociális szempontú pedagógiai munka erősítése, szociál-pedagógiai elvek alkalmazása, a szociális érzékenység fejlesztése.
2. Szoros együttműködés a családokkal. Ahol szükséges, pedagógiai jellegű segítés tanácsadással.
3. Jó együttműködést kell kialakítani az iskolai gyermekvédelmi felelőssel, a helyi és a gyermekek lakóhelye szerinti gyermekjóléti szolgálattal.
4. A mindennapi tanulmányi munka segítése, aminek keretében kapjon helyet az alapkészségek fejlesztése, a kommunikációs készség elsajátítása és a motivációs bázis fejlesztése.
5. A határon túli és a roma fiatalok eltérő előképzettségének kiegyenlítése, fokozott törődés és lelki támasz nyújtása, kollégiumi beilleszkedésük segítése.
6. Tájékoztatjuk a szülőket és a tanulókat az ifjúságvédelmi felelős személyéről és elérhetőségéről, illetve az iskolán kívüli gyermekvédelmi feladatot ellátó intézményekről (családsegítő és gyermekjóléti szolgálat stb.).
7. Tanév elejétől felmérjük a veszélyeztetett tanulók körét, és amennyiben a veszélyeztető tényezőket pedagógiai eszközökkel nem tudjuk megszüntetni, szakember segítséget kérjük.
8. Kapcsolatot tartunk a gyermekjóléti szolgálattal, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal;
9. Drogfogyasztást megelőző program beindításának segítése, az egészségnevelési program részeként. A program célja elsődlegesen a megelőzés és tájékoztatás (a kábítószer-élvezetről való teljes lemondás elősegítése).

10.4.A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységeink

- pályaorientációs tevékenység megszervezése a pályaválasztási felelős irányításával,
- felvilágosítás a szociális juttatásokról, a segélyezés lehetőségeiről, a gyermekjóléti szolgálat feladatairól és a segítségnyújtás lehetőségeiről,
- pályázatok és ösztöndíjak lehetőségeinek széleskörű kiaknázása,
- figyelembe vesszük a kollégium hagyományait és továbbfejlesztésének tervét,
- megkeressük az iskolával, a szülővel való kapcsolattartás és együttműködés formáit,
- összeállítjuk a hátrányok enyhítését szolgáló célt is figyelembe véve a pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelés jegyzékét

10.5. A megvalósítás színterei

1. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége

1. Tájékoztatja a tanulókat, hogy milyen időpontban és hol, milyen problémával lehet felkeresni.
2. Ha egy kollégista elmarad az étkezési díj fizetésével, megkeresi az okokat. Ha a család fizetésképtelen kezdeményezze a tanuló lakóhelye szerinti polgármesteri hivatalnál a rendszeres vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatás természetbeni ellátás formájában történő nyújtását.
3. Közzé teszi a fontosabb ifjúságvédelmi intézmények címét és telefonszámát.

Követendő beavatkozási stratégia problémás gyermek esetében:

- Kiszűrés a csoportvezető nevelők megfigyelése alapján.
- Információk gyűjtése, környezettanulmány.
- A probléma megoldására vonatkozó elképzelés elkészítése, és ennek megbeszélése az érintettekkel.
- A megvalósítás majd a változás értékelése.

2. Nevelőtanári tevékenység

1. Tanítványainak folyamatos megfigyelésével a hátrányos helyzethez és a veszélyeztetettséghez kapcsolható tüneteket ismeri és észleli.
2. A tanulási teljesítmény alacsony szintje vagy visszaesése, a viselkedésbeli, kommunikációs képesség fejletlensége, kapcsolatzavar, peremhelyzet, testi fejletlenség, elhanyagolt ruházat esetén beavatkozást kezdeményez.
3. Az egyénre szabott kompenzációs tervet segíti megvalósítani, azt koordinálja:
    a. Csoportfoglalkozásokon a tanuláselméleti és szociális ismereteket elsajátíttatja,
    b. az elmaradt tudás, hiányok pótlását korrepetálás és tanulószoba segítségével próbálja megszüntetni változatos oktatásszervezeti formákkal.
4. A személyes törődéssel járó foglalkozásokon az egyéni fejlesztési programok részeként helye van a pszichikus funkciók fejlesztésének, az érdeklődés, aktivitás felébresztésének, az igényfelkeltésnek, ösztönzésnek.
5. A teljesítménymotiváció fejlesztésének eleme a reális célkitűzés, az erőfeszítések számbavétele, az érzelmi megerősítés és az önellenőrzés, önértékelés.

10.6. Kapcsolatok

1. A hatékony segítés érdekében ismerni kell a tanulók otthoni körülményeit, ezért a szülőkkel kapcsolatot kell tartani, és céljainknak meg kell nyerni őket.
2. A bizalomra épülő tanár-diák kapcsolat, az együttműködés, a tanuló személyes megnyerése érdekében nagyon fontos.
3. Pedagógiai eszközökkel meg nem oldható esetekben a gyermekjóléti szolgálathoz kell fordulni, ezért a helyi vagy a tanuló lakóhelye szerinti önkormányzat szociális és gyámügyi csoportjával kapcsolatot kell keresni.

A gyermekvédelmi törvény értelmében a gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyerek nevelésével, oktatásával, ügyeinek intézésével foglalkozik. A gyermekvédelmi törvény meghatározza azokat a pénzeli és természetbeli ellátásokat, amelyek hozzájárulhatnak a gyermekek helyzetének javításához, veszélyeztetettségük megelőzéséhez és megszüntetéséhez.

11. A KOLLÉGIUM HAGYOMÁNYAI ÉS TOVÁBB-FEJLESZTÉSÉNEK TERVE

Hagyományos rendezvényeink erősítik a diákok közösségi tudatát, elmélyítik a már meglevő vagy kialakulóban levő társas kapcsolataikat, pozitívan hatnak a tanár-diák viszonyra, családias, meghitt hangulatot teremtenek, ünnepivé varázsolják a kollégiumi hétköznapokat.

A közösségi létforma nem képzelhető el hagyományok nélkül.

A közösségi identitás kialakítása, a biztonság, a közösségi affinitás, és a védettségszükséglet kielégítése útján juthatunk el a tartós értékközvetítő szerephez

A diákönkormányzat által meghirdetett, szervezett és a lebonyolításban aktív részt vállalás biztosítja, hogy tanulóink magukénak érezzék a programokat. Az egymásnak átadott tapasztalat, példamutatás és színvonalas lebonyolítás erősíti a kollégiumi közösséghez tartozás érzését.

A hagyományos programok a különböző iskolatípusba járó tanulók egymáshoz való viszonyát is javítjuk, a közösségi szokások, szociális készségek pozitív irányba fejlődnek.

11.1. A kollégium hagyományrendszere

1. Színes, tartalmas hagyományos rendezvényei vannak intézményünknek. Ezek folyamatos megújítását, korszerű tartalommal való megtöltését fontos feladatunknak tartjuk.
2. A kollégium életében szerepet kapnak a nemzeti ünnepekhez és a hivatalos emléknapokhoz kapcsolódó hagyományos rendezvények.
3. Diákrendezvényeink szervezését, kivitelezését a diákönkormányzat képviselői és a tanulócsoportok látják el együttes sikerrel:
   - gólyaavató
   - Mikulás-est
   - karácsony
   - farsang
   - diáknapok rendezése
   - ballagás
   - pedagógusnap
   - házibajnokságok, versenyek
4. Kollégiumi kirándulások során évente 2-3 alkalommal jutnak el kollégistáink hazai vagy/és külföldi tájékra, gazdagodhatnak látnivalókkal, tapasztalatokkal.
5. Egyéb hagyományos rendezvényeink:
   - kollégiumi karácsony
   - nőnap megünneplése
   - ballagás, végzős diákok búcsúztatása
   - sport házibajnokságok.

11.2. F e l a d a t

A kialakult hagyományok megőrzése, továbbfolytatása, fejlesztése, újítása oly módon, hogy a tanulók öntevékenységére alapozva mélyítse az érzelmi kötődést egymáshoz, a közösséghez. Ennek segítése, irányítása minden nevelőtanár feladata.

11.3. További terveink

- szülők bevonása a diáknapi rendezvényekbe
- volt kollégisták évenkénti találkozója
- más kollégiumok nevelőtestületének, tanulóinak még nagyobb számú bevonása egyes rendezvényeinkbe (diszkó, kulturális és sportprogramok stb.)
- sportversenyek, vetélkedők még nagyobb számú lebonyolítása intézményünk különböző korosztályú tanulóival
- a tanulói aktivitást, részvételt igénylő pályázatokban részvétel

12. EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK

12.1. Egészségnevelési elvek

- kiemelt célkitűzése tanulóink egészségének javítása,
- az emberi szervezet működésével és a betegségek kialakulásával kapcsolatos ismeretek bővítését, az anatómiai és élettani ismeretek elmélyítését, saját szervezetünk megismerését és a fiziológiai folyamatok megértését.
- az életvezetési ismeretek pozitív modelljeivel kívánjuk felhívni a tanulók figyelmét az egészséges életvitelre,
- a tanulók egészséges testi, lelki (mentálhigiénés) fejlődésének biztosítása,
- az egészséges táplálkozás elterjesztése,
- a diákok balesetvédelmi és elsősegély-nyújtási ismereteinek bővítése, valamint a beteg és sérült embertársaink iránti segítőkész magatartás kialakítása,
- a káros szokások kialakulásának megelőzése.

Az egészségfejlesztési célkitűzések megvalósításához szükséges feladatok:

- a dohányzás visszaszorítása,
- az alkohol- és a drogprevenció,
- az egészséges táplálkozás,
- az aktív testmozgás, és a mozgásszervi betegségek csökkentése,
- a mentális betegségek megelőzése,
- az AIDS prevenció,
- az emberi szervezet bioritmusa,
- a számítógép-használat egészségkárosító ártalmainak leküzdése és
- a tanulási nehézségek kezelése,
- a testnevelés és az egészséges élet kapcsolatában az összhang megteremtése

Mindennapos testnevelés

- a napi rendszeres mozgás igényének kialakítása,
- az erőnlét fejlesztése,
- az állóképesség javításának többféle módjának megismertetése, gyakorlása délutánonként a mindennapos testnevelési foglalkozásokon, a kondicionáló edzéseken, a futásokon, a rendszeres sportolási és mozgási lehetőség megragadásával az iskola tornatermében

12.2. Környezeti nevelési elvek

- a tanulók környezettudatos magatartásának kialakítása,
- a tanulók figyelmének ráirányítása a környezet állapotváltozásaira, s ezek emberre gyakorolt hatására,
- törekvésünk, hogy valamennyi tanulónkban környezetkímélő magatartást alakítsunk ki, akik személyesen is vállaljanak felelősséget a környezetük védelméért,
- közvetett módon a környezeti világválság kialakulásának megelőzése,
- kollégistáinkat a természeti értékeink megőrzésére, tiszteletére neveljük, amelynek hatására minden tanulónk törekedjen a természet és társadalom harmóniájának kialakítására, megteremtésére
- feladatunk, hogy bővítsük tanulóink ismereteit az egyetemes emberi civilizációról, annak legnagyobb hatású eredményeiről és felkeltsük diákjaink érdeklődését a kultúra, a tudományok, a művészetek iránt, továbbá az emberiség globális problémáival kapcsolatban,
- természeti és társadalmi ismeretek átadásával, művészeti élményekhez való hozzájuttatással megpróbáljuk elérni, hogy tanulóink tájékozottak és jártasak legyenek a világ dolgaiban, fejlődjön személyes és szociális azonosságtudatuk,
- biztosítjuk számukra az önkifejezés lehetőségét,
- feladatunk továbbá, hogy foglalkozásaink során megismertessük a diákjainkat a nemzeti és etnikai kisebbségek kultúrájával; fontos, hogy ápolják nemzeti, történelmi hagyományainkat, erősödjön tanulóink hazaszeretete, és nemzeti értékeink iránti tisztelete,
- sokszínű, kulturális tevékenységgel kívánunk hozzájárulni a magyar, az európai és az egyetemes kultúra értékeinek megismeréséhez, elsajátításához és értékeléséhez,
- formáljuk tanulóink világképét, segítsük őket hozzá az európai uniós polgári identitás kialakulásához

13. A PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES ESZKÖZÖK JEGYZÉKE

I. H E L Y I S É G E K

	A	B	C	TÉNY
	Eszközök, felszerelések	**Mennyiségi mutató**	**Megjegyzés**	
1.	tanulószoba (felkészülő szoba)	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) 1, illetve, ha a hálószobák ilyen célra nem alakíthatók ki a tanulói létszám figyelembevételével	Az utóbbi esetben célszerűen tanulócsoportonként 1	7
2.	szakköri, diákköri szoba	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) 1	A tanulók 15%-ának egyidejű befogadásához; tanulószobában is kialakítható	3
3.	számítástechnikai terem	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) 1		1
4.	testedző szoba	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) 1	Létesítése nem kötelező, ha a tanulók számára aránytalan teher és többletköltség nélkül más nevelési-oktatási intézménnyel-, illetve sportolásra alkalmas létesítmény üzemeltetőjével kötött megállapodás alapján biztosítható a testedzésre alkalmas helyiség használata.	1
5.	Könyvtár (adattár, klub)	kollégiumonként 1	A létesítésre kerülő könyvtár legalább egy olyan a használók által könnyen megközelíthető helyiség kell, hogy legyen, amely alkalmas háromezer könyvtári dokumentum befogadására, az állomány (állományrész) szabad-polcos elhelyezésére és legalább egy iskolai osztálylétszám egyidejű foglalkoztatására.	1
6.	Könyvraktár	kollégiumonként 1	Amennyiben a feladatot nem nyilvános könyvtár látja el.	1
7.	Hálószoba, hálóterem	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) négy–hét tanulónként 1		25
8.	Stúdió	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) 1	Tanulószobában is kialakítható	1
9.	Sportudvar	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) 1	helyettesíthető a célra alkalmas szabad területtel, szabadtéri létesítménnyel, kiváltható szerződés alapján igénybe vett sportlétesítménnyel	1
10.	intézményvezetői iroda	kollégiumonként székhelyen (székhelyen és telephelyen) 1		1
11.	nevelőtestületi szoba	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) 1		1
12.	kollégiumi titkári iroda	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) 1 - amennyiben a kollégiumi titkár alkalmazása kötelező		1
13.	ügyeletes nevelői szoba	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) 1		1
14.	éjszakai gyermekfelügyelő szoba	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen), szintenként a tanulók elhelyezése szerint 1		2
15.	tanári pihenő	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) 1	100 tanulónként egy	2
16.	Rendezvényterem	kollégiumonként (székhelyen és	A kollégium épületének közelében	1

		telephelyen)1	található közösségi térben is kialakítható, amennyiben a funkciók, amelyekre a rendezvényterem szolgál biztosíthatók.	
17.	orvosi szoba	kollégiumonként (székhelyen vagy telephelyen) 1	Az orvosi szoba kialakítása, létesítése nem kötelező, amennyiben az iskola-egészség-ügyi szolgálat nyilatkozata szerint, a kollégium tanulóinak ellátása – aránytalan teher és többletköltség nélkül - a közelben működő egészségügyi intézményben megoldható.	1
18.	betegszoba, elkülönítővel	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) nemenként 1	100 tanulónként, nemenként egy	2
19.	nővérszoba	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) a tanulók elhelyezése szerinti szintenként 1	Sajátos nevelési igényű tanuló kollégiumi nevelése esetén	Nem kell.
20.	Vendégszoba	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) 1	100 tanulónként egy	2
	Kiszolgálóhelyiségek			
21.	társalgó (látogatófogadó)	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) szintenként 1	Rendezvényteremként is használható, ha a helyiség alkalmas a kollégium valamennyi tanulójának egyidejű befogadására	1
22.	porta	székhelyen és telephelyen 1	Folyosón, előtérben is kialakítható	1
23.	ebédlő	kollégiumonként (székhelyen vagy telephelyen) 1	Kivéve, ha az étkeztetést kollégiumon kívül szervezik meg	1
24.	főzőkonyha	kollégiumonként (székhelyen vagy telephelyen) 1	Ha helyben főznek.	1
25.	melegítő konyha	kollégiumonként (székhelyen vagy telephelyen) 1	Ha helyben étkeznek.	1
26.	tálaló-mosogató	kollégiumonként (székhelyen vagy telephelyen) 1	Ha helyben étkeznek.	1
27.	szárazáru raktár	kollégiumonként (székhelyen vagy telephelyen) 1	Ha helyben főznek.	1
28.	földesáru raktár	kollégiumonként (székhelyen vagy telephelyen) 1	Ha helyben főznek.	1
29.	éléskamra	kollégiumonként (székhelyen vagy telephelyen) 1	Ha helyben főznek.	1
30.	felnőttétkező	kollégiumonként (székhelyen vagy telephelyen) 1	Kivéve, ha az étkezést kollégiumon kívül szervezik meg.	Nem kell.
31.	Teakonyha	kollégiumonként (székhelyen vagy telephelyen) 1	A tanulók 15%-ának egyidejű befogadására	1
32.	tanulói vizesblokk, fürdőszoba	kollégiumonként (székhelyen vagy telephelyen) 1		13
33.	tanulói WC helyiség	kollégiumonként (székhelyen vagy telephelyen) 1	A tanulói létszám figyelembevételével.	13
34.	személyzeti WC helyiség	kollégiumonként (székhelyen vagy telephelyen) 1	Az alkalmazotti létszám figyelembevételével.	3
35.	személyzeti ötöző	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen), nemenként 1		1
36.	személyzeti mosdó-zuhanyzó	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen), nemenként 1		1
37.	technikai alkalmazotti mosdó-zuhanyzó	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen), nemenként 1		1
38.	Élelmiszerhulladék tároló	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen), nemenként 1		1
39.	karbantartó műhely	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen), nemenként 1		1

40.	tisztítószer, takarító eszközök és -gépek tárolója	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen), nemenként 1		1
41.	Ágyneműraktár	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen), nemenként 1		1
42.	karbantartó műhely	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen), nemenként 1	Gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai diákotthonban.	Nem kell.
43.	kerekesszék tároló	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) 1	Gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai diákotthonban, ahol mozgáskorlátozott gyermekeket nevelnek.	Nem kell.
44.	mosókonyha (tanulói)	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) 1		1
45.	szárítóhelyiség (tanulói)	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) 1		1
46.	vasaló- és fehérneműjavító helyiség (tanulói)	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) 1		1
47.	Szeméttároló	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) 1		1

II. HELYISÉGEK BÚTORZATA ÉS EGYÉB BERENDEZÉSI TÁRGYAI

Az e pont alatt felsorolt eszközök, felszerelések helyettesíthetők az adott eszköz, felszerelés funkcióját kiváltó, korszerű eszközzel, felszereléssel

	A	B	C	TÉNY
	Eszközök, felszerelések	**Mennyiségi mutató**	**Megjegyzés**	
	1. Tanulószoba (felkészülő szoba)			
1.	tanulói asztal	tanulói létszám figyelembevételével 1	Életkornak megfelelő méretben; mozgáskorlátozott, középsúlyos értelmi fogyatékos és gyengénlátó esetén állítható magasságú, dönthető lapú, peremes, egyszemélyes asztalok; gyengénlátóknál – szükség szerint – egyéni megvilágítási lehetőséggel; mozgáskorlátozottak székei állítható magasságú ülőkével, lábtartóval	85
2.	tanulói szék	tanulói létszám figyelembevételével 1	Életkornak megfelelő méretben; mozgáskorlátozott, középsúlyos értelmi fogyatékos és gyengénlátó esetén állítható magasságú, dönthető lapú, peremes, egyszemélyes asztalok; gyengénlátóknál – szükség szerint – egyéni megvilágítási lehetőséggel; mozgáskorlátozottak székei állítható magasságú ülőkével, lábtartóval	170
3.	tanári asztal	1		7
4.	tanári szék	1		7
5.	nyitott és zárt könyvesszekrény	tanulószobánként 1		7
6.	kézikamerás olvasókészülék	kollégiumonként 1	Alig- és gyengénlátó nevelése esetén.	Nem kell.
7.	számítógép színes, nagyító programmal	10 tanulónként 1	Alig- és gyengénlátó nevelése esetén.	Nem kell.
8.	számítógép asztal, szék	számítógépenként 1		5
	2. Szakköri, diákköri szoba (szakköri foglalkozásoknak megfelelő felszerelések, a pedagógiai programban meghatározott tevékenységhez, továbbá a tanulói létszámhoz igazodó számú asztalok és			3

	székek)			
	3. Számítástechnikai terem			1
9.	számítógép internet hozzáféréssel, perifériákkal	20 tanulónként 1 felszerelés		20
10.	számítógépasztal, szék	számítógépenként 1		Szüks.sz
11.	Szoftverek és programok	szükség szerint		Szüks.sz
12.	Szoftverek és programok	1		Szüks.sz
13.	tábla + flipchart	1		1
	4. Testedző szoba (felszerelése az iskolai tornaszoba szerint)			1
	5. Könyvtár (felszerelése az iskolánál ismertetettek szerint)			1
	6. Könyvtárszoba (felszerelése az iskolánál ismertetettek szerint)			1
	7. Hálószoba, hálóterem			25
14.	ágyneműtartós ágy	tanulói létszám szerint 1	Mozgássérült esetén kemény ágybetétek, decubitus matrac egyéni szükséglet szerint; látás- és középsúlyos értelmi fogyatékos esetén védőszegély.	170
15.	Szekrény	tanulói létszám figyelembevételével 1		170
16.	éjjeli szekrény	tanulói létszám szerint 1		85
17.	polc	tanulói létszám szerint 1		85
18.	Tükör	szobánként 1		1
19.	Cipőtároló	szobánként 1		25
20.	szék	tanulói létszám figyelembevételével 1	Ha tanulószobai feladatokat is ellát, egyébként szobánként egy.	100
21.	asztal	tanulói létszám figyelembevételével 1	Ha tanulószobai feladatokat is ellát, egyébként szobánként egy.	25
22.	ágynemű-garnitúra	tanulói létszám szerint 1		170
23.	ágyneműhuzat-garnitúra	tanulói létszám szerint 3		340
24.	éjjeli lámpa	tanulói létszám szerint 1		170
	8. S t ú d i ó			1
25.	stúdióasztal	1		1
26.	szék	3		3
27.	belső hangtechnikai felszerelés, kiépített hangtechnikai hálózat	1		1
28.	Hifi berendezés vagy CD író és lejátszó	1		1
29.	mikrofon	1		1
30.	erősítő	1		1
31.	hangszóró + fejhallgató	1		1
32.	digitális kamera	1		1
33.	tárolószekrény	1		1
	9. Sportudvar (felszerelése az iskolánál ismertetettek szerint)			1
	11. Intézményvezetői iroda (berendezése az iskolánál ismertetettek szerint)			1
	12. Nevelőtestületi szoba (berendezése az iskolánál ismertetettek szerint)			1
	13. Kollégiumi titkári iroda (berendezése az iskolánál ismertetettek szerint)			1
	14. Orvosi szoba (berendezése, felszerelése a vonatkozó jogszabályban foglaltak szerint)			1

III. NEVELŐ- ÉS OKTATÓMUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK

Az e pont alatt felsorolt eszközök, felszerelések helyettesíthetők az adott eszköz, felszerelés funkcióját kiváltó, korszerű eszközzel, felszereléssel

	A	B	C	TÉNY
	Eszközök, felszerelések	**Mennyiségi mutató**	**Megjegyzés**	
1.	Televízió	a kollégium által felvehető tanulói létszám alapján ötven tanulónként 1	Közösségi helyiségben elhelyezve	25
2.	rádió	minden társalgóba 1		1
3.	CD vagy lemezjátszó	minden társalgóba 1		1
4.	magnetofon	minden társalgóba 1		1
5.	tankönyvek, szakkönyvek, kötelező olvasmányok	a kollégium feladata szerinti iskolatípusoknak megfelelően	Könyvtárban, könyvtárszobában elhelyezve.	Szüks. szerint
6.	egyéni fejlesztést szolgáló speciális eszközök	oly módon, hogy a kollégium munkarendje szerint minden tanuló használhassa	Sajátos nevelési igényű tanulót nevelő kollégiumban; pedagógiai programban meghatározottak szerint	Szüks. szerint

IV. EGÉSZSÉG- ÉS MUNKAVÉDELMI ESZKÖZÖK

(Az óvodáknál ismertetettek szerint.)

	A	B	C	TÉNY
1.	étel-mintavétel (üvegtartály) készlet	(székhelyen és telephelyen)	amennyiben étel kiosztása folyik	1
2.	elsősegélyláda	(székhelyen és telephelyen)	a közegészségügyi előírások szerint	1
3.	gyógyszerszekrény (zárható)	(székhelyen és telephelyen)	a közegészségügyi előírások szerint	1
4.	amennyiben a betöltött munkakörben a viselete előírt, vagy javasolt, munkaruha	külön jogszabályban meghatározottak szerint		1 fő
5.	tűzoltó-készülék	az érvényes tűzvédelmi szabályok szerint		2

A funkcionális egységek

- a szaktantermek,
- a könyvtár
- a tornaterem,
- a tornaszoba,
- a gyógytestnevelési/erőnléti terem,
- az ebédlő,
- a konyha,
- mosogató,
- tálaló,
- illemhelycsoportok,
- mosóhelyiség,
- vasalóhelyiség,
- szárítóhelyiség,
- aula,
- többcélú helyiség (szülői fogadásra, tárgyalásra, ünnepek megtartására),
- udvar

közös használatra is kialakíthatóak.

Ha az iskola többcélú köznevelési intézményben működik,

- a felnőttek részére kialakított helyiségek,
- a felnőttek munkaeszközei, továbbá
- a köznevelési célú helyiségek,
- a felszerelési eszközök,

az iskola feladatainak az ellátásához igénybe vehetők.

A nem köznevelési célú helyiségek abban az esetben vehetők igénybe, ha e mellékletben meghatározottaknak megfelelnek.

Ha a kollégium többcélú köznevelési intézményben működik,

- a felnőttek részére kialakított helyiségek,
- a felnőttek munkaeszközei

a kollégiumi feladatok ellátásához is igénybe vehetők.

A tanulók által használt

- helyiségek, és
- felszerelések

a kollégium feladatainak az ellátásához igénybe vehetők, amennyiben biztosított, hogy

- a kollégiumi nevelés teljes időszakában,

a tanulók igénybe tudják venni.

A nem köznevelési célú helyiségei abban az esetben vehetők igénybe, ha e mellékletben meghatározottaknak megfelelnek.

Alapvetés, hogy a többcélú intézmény kialakításakor figyelemmel kell lenni arra, hogy a benne létesülő különböző intézményegységek valamennyi

- sajátos pedagógiai követelménye teljesülhessen, és
- a közösen használható helyiségek
  - kialakításával,
  - a kivitelezésével
- az adott intézményegység pedagógiai tevékenysége,
- a gyermekek foglalkoztatása,
- a tanulók
  - tanítása,
  - tanulása,
  - életrendje

nem akadályozható.

14. ZÁRÓRENDELKEZÉSEK, LEGITIMÁCIÓK

1. Záró rendelkezések

A módosított pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el, az igazgató jóváhagyásával válik érvényessé, és 2013. szeptember 1-jétől hatályos dokumentum.

A pedagógiai program érvényességi ideje
2018. szeptember 1-jétől 2023. augusztus 31-ig szól.

A pedagógiai programban megfogalmazott célok, és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.

1.1. A pedagógiai program érvényessége

- A Pedagógiai Program és módosításának hatálya kiterjed az intézmény valamennyi munkavállalójára.
- A pedagógiai program az érintett tanulók számára teljes egészében érvényes.

1.2. A pedagógiai program felülvizsgálatát kezdeményezheti

- a fenntartó,
- az intézmény igazgatója,
- a nevelőtestület tagja (tagjai) írásban megjelölve a felülvizsgálat tárgyát, indokát és a javaslatot a módosításra.
- szülők csoportja írásban a képviseleti szervén keresztül (szülői szervezet) megjelölve a felülvizsgálat tárgyát, indokát és a javaslatot a módosításra.
- tanulók csoportja írásban a képviseleti szervén keresztül (diákönkormányzat) megjelölve a felülvizsgálat tárgyát, indokát és a javaslatot a módosításra.

A felülvizsgálatra akkor kerül sor, ha azzal minden érdekelt fél egyetért, fenntartói kezdeményezéshez nem szükséges az érdekelt felek egyetértése.

A kollégiumi pedagógiai program felülvizsgálata legkésőbb a jóváhagyástól számított 5 év múlva történik függetlenül attól, hogy bármelyik fél kezdeményezte volna. A felülvizsgálat során minden érdekelt fél véleményét meg kell kérdezni az esetleges módosításokról.

1.3. A pedagógiai program módosítása, megváltoztatása

Évente kell értékelni és az esedékes módosításokat elvégezni. A nevelői közösség dönthet a program változásáról. Bármelyik partner – fenntartó, szülő, tanuló – véleményt mondhat, javaslatot tehet, és mindezeket a nevelői közösség mérlegeli.

1.4. A pedagógiai program nyilvánossága

Az érdeklődők számára a pedagógiai program megtekintésére az iskola igazgatójánál, a fenntartó irodájában elhelyezett példánnyal, illetve a honlapon adunk lehetőséget.

2. Legitimáció

2.1. Legitimációs záradékok

Az intézmény szülői munkaközössége a Kempelen Farkas Képesség- és Tehetségfejlesztő Alapítványi Gimnázium, Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium kollégiumi pedagógiai programját véleményezte, és elfogadásra javasolta.

Komárom, 2018. május 25.

a szülői munkaközösség elnöke

Az intézmény diák-önkormányzata a Kempelen Farkas Képesség- és Tehetségfejlesztő Alapítványi Gimnázium, Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium kollégiumi pedagógiai programját véleményezte, és elfogadásra javasolta.

Komárom, 2018. május 25.

a diák-önkormányzat elnöke

Az alkalmazotti közösség a Kempelen Farkas Képesség- és Tehetségfejlesztő Alapítványi Gimnázium, Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium kollégiumi pedagógiai programját a 4/2018. (V. 25.) számú nevelőtestületi határozattal elfogadta, ezt követően az **igazgató jóváhagyta.**

Komárom, 2018. május 25.

igazgató